

ΘΕΜΑ

Η Δύση
ξεμένει από
σπάνιες γαίες

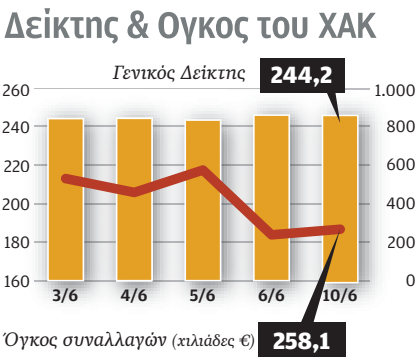
Σελ. 13

Η ΑΝΗΣΥΧΙΑ

Συναγερμός στις
βιομηχανίες μετά το
μπλόκο στις εξαγωγές
από την Κίνα

ΤΟ ΥΠΕΡΟΠΛΟ

Απαραίτητες για
ηλεκτρικά Ι.Χ., κινητά,
οθόνες, πυραύλους, μη
επανδρωμένα αεροσκάφη

Με Nurofen,
ο πονοκέφαλος δεν
θα χαλάσει
τη στιγμή.

ΑΦΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΝΟ ΣΕ ΕΜΑΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Ρεκór διακίνησης επιβατών σε 5 μήνες

Κατά 11% αυξήθηκε η επιβατική κίνηση εξωτερικού στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών στο πεντάμηνο, σε 8.387.287 ταξιδιώτες. Μαζί με τους ταξιδιώτες εσωτερικού, ο αριθμός των επιβατών που διακινήθηκαν μέσω του «Ελ. Βενιζέλος» φθάνει στα 11,62 εκατ., σημειώνοντας άνοδο 8,5%. Πρόκειται για μεγέθη που πριν λίγα χρόνια φάνταζαν εξωπραγματικά. Σελ. 14

ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΑΛΜΑ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΣΕ ΟΣΟΥΣ
ΕΧΟΥΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΑΙ

Σελ. 10

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΓΟΡΕΣ
ΑΝΗΣΥΧΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ
ΧΡΕΟΣ ΗΠΑ ΚΑΙ ΙΑΠΩΝΙΑΣ

Σελ. 11

Συνεργασίες για wealth στα πλάνα ΒΟC

Για αύξηση των μη επιτοκιακών της εσόδων, πέρα από κινήσεις εξαγορών ασφαλιστικών εταιρειών

Νέες διόδους για ενίσχυση των μη επιτοκιακών της εσόδων, διερευνά η Τράπεζα Κύπρου. Όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», η τράπεζα ψάχνει συνεργασίες ή και εξαγορές εταιρειών - ομίλων για ενίσχυση του κομμάτιου

της αποτελεσματικής διαχείρισης περιουσίας (wealth management) της τράπεζας. Μετά την εξαγορά της Εθνικής Ασφαλιστικής Κύπρου για ενίσχυση των ασφαλείων της και αύξησης του μεριδίου αγοράς στην Κύ-

προ, σειρά έχει η ενίσχυση ενός άλλου κομματιού που θα μπορεί να φέρνει μη επιτοκιακά έσοδα για την τράπεζα, αυτό του «wealth». Ο πυλώνας του «wealth» στην Κύπρο θα είναι και ένα κομμάτι για το οποίο θα δούμε στο

μέλλον τις κυπριακές τράπεζες να «πολεμούν», με τον ανταγωνισμό μεταξύ τους να εντείνεται περαιτέρω. Στόχος των τραπεζών στο επόμενο διάστημα, άρα και της Τράπεζας Κύπρου θα είναι η καλύτερη δυνατή κάλυψη των επεν-

δυστικών αναγκών των πελατών, καθώς ο πληθωρισμός σταματά να αυξάνεται, τα επιτόκια πέφτουν και πλέον οι παρακαρισμένες καταθέσεις των πελατών δεν θα παράγουν την αναμενόμενη αξία. Σελ. 4

Αναβιώνουν πόλεις-φαντάσματα στην Ισπανία

Πόλεις-φαντάσματα της Ισπανίας που ερήμωσαν όταν έσκασε η «φρούσκα» των ακινήτων το 2008 αναβιώνουν χάρη σπ... στεγαστική κρίση. Κτίρια ανολοκλήρωτα και άδεια εδώ και τουλάχιστον μια δεκαετία αποκτούν νέα ζωή χάρη στη μεσαία τάξη, που εγκαταλείπει τα πανάκριβα κέντρα των μεγαλουπόλεων και μετακομίζει μαζικά σε νέους, πιο προστούς προορισμούς. Ένας από αυτούς είναι και ο δήμος Σεσένια στην επαρχία του Τολέδο, 40 χιλιόμετρα νοτίως της Μαδρίτης. Ο κτηματομεσίτης Σέγις Γκόμες δημοσίευσε πρόσφατα μια αγγελία για ένα ακίνητο στην πόλη και δέχθηκε την πρώτη κλήση ενδιαφέροντος μόλις δύο λεπτά αργότερα. Η ζήτηση είναι τόσο μεγάλη, που πλέον έχει λίστα αναμονής 70 ατόμων για κάθε ακίνητο. Σελ. 10

ΝΕΑ ΜΕΤΡΑ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Φοροελαφρύνσεις 46 δισ. σε επιχειρήσεις

Ένα πακέτο φοροελαφρύνσεων για τις επιχειρήσεις, ύψους 46 δισ. ευρώ, θα επιδιώξει να περάσει μέσα στο καλοκαίρι η νέα κυβέρνηση της Γερμανίας, σε μια προσπάθεια να βγάλει

τη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώζωνης από μια παρατεταμένη περίοδο κρίσης. Τα φορολογικά κίνητρα περιλαμβάνουν εκπτώσεις για νέο εξοπλισμό και νέα ηλεκτρικά ΙΧ. Σελ. 13

ΓΙΟΖΕΦ ΑΚΕΡΜΑΝ ΓΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Οι τράπεζες Ε.Ε. ήθελαν κούρεμα χρέους

Οι **ευρωπαϊκές** τράπεζες ήθελαν από την πρώτη στιγμή «να σβήσουν την πυρκαγιά της ελληνικής κρίσης για να μην καεί όλη η γειτονιά» και αποδέχονταν «κούρεμα» άνω του 50% του ελληνικού χρέους, αποκαλύπτει στην «Κ» ο τότε CEO της Deutsche Bank, Γ. Ακέρμαν. Σελ. 16

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Τέρμα τα εύκολα για ΕΚΤ

Η **τελευταία** «εύκολη» μείωση των επιτοκίων από την ΕΚΤ έγινε την προηγούμενη Πέμπτη. Το συμβούλιο νομισματικής πολιτικής προχώρησε στην όγδοη μείωση των επιτοκίων στηριγμένο στις εκτιμήσεις για τον πληθωρισμό, τη δυναμική που αναπτύσσει αλλά και την επίδραση των προηγούμενων αποφάσεων. Μετά από πολλούς μήνες προσπάθειών, ο μεσοπρόθεσμος στόχος του πληθωρισμού είναι γεγονός. Οι οικονομολόγοι προβλέπουν 2% για φέτος, 1,6% για το 2026 και επιστροφή στο 2% για το 2027. Η μικρή μείωση των προβλέψεων έχει να κάνει με την εκτίμηση για μειωμένες τιμές ενέργειας και ισοχρησιμοποίηση του ευρώ έναντι του δολαρίου. Εξαίρουμένης της ενέργειας, ο πληθωρισμός θα κυμανθεί στο 2,4%

για φέτος και στο 1,9% για τα επόμενα δύο χρόνια. Η ανάπτυξη του 2025 δεν αναμένεται πως θα ξεπεράσει το 1%, ενώ περιορισμένη θα είναι η άνοδος και για το 2026 και 2027 με 1,1% και 1,3%, αντίστοιχα. Η υποτονική ανάπτυξη προκύπτει μετά από ένα συγκριτικά καλό πρώτο τρίμηνο, χωρίς όμως οι προοπτικές για το υπόλοιπο του έτους να είναι θετικές. Μεσοπρόθεσμα η οικονομία αναμένεται πως θα ενισχυθεί από τις κρατικές δαπάνες για την αμυντική βιομηχανία και τις υποδομές. Αν και η αβεβαιότητα σε σχέση με τους δασμούς Τραμπ συνεχίζει να βαρύνει το κλίμα, η κατάvalωση εκτιμάται πως θα βελτιωθεί λόγω αύξησης των εισοδημάτων των νοικοκυριών στηριγμένα στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, η βελτίωση των

συνθηκών στην αγορά πιστώσεων λειτουργεί θετικά και ενισχύει τις προοπτικές ανάπτυξης.

Αν οι εντάσεις συνεχιστούν και οι εμπορικοί πόλεμοι Τραμπ πάρουν σάρκα και οστά, τότε οι εκτιμήσεις τόσο για τον πληθωρισμό όσο και για την ανάπτυξη θα αναθεωρηθούν προς τα κάτω. Στο καλό σενάριο, ενδεχόμενη στρατηγική συμφωνία με τις ΗΠΑ θα επιτρέψει στην Ευρώπη να πάρει ανάσες στοχεύοντας σε καλύτερες προοπτικές ανάπτυξης. Μελλοντικά, οι επόμενες κινήσεις νομισματικής πολιτικής δεν θα είναι ούτε εύκολες αλλά ούτε και ξεκάθαρες ως προς την κατεύθυνση, όπως συνέβαινε τόσο καιρό. Από εδώ και πέρα τα στοιχεία θα αναλύονται μήνα-μήνα και οι αποφάσεις θα λαμβάνονται με βάση

τα δεδομένα, μη γνωρίζοντας πού θα γυρεί η πλάστιγγα.

Η αβεβαιότητα επηρεάζει τις αναπτυξιακές προοπτικές της Ευρώζωνης. Η διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης για μεγάλη χρονική περίοδο εκτιμάται πως θα βλάψει τις εξαγωγές, όπως και την επενδυτική και καταναλωτική συμπεριφορά των Ευρωπαίων. Ενδεχόμενη αλλαγή του επενδυτικού κλίματος θα οδηγήσει σε αυστηροποίηση των κριτηρίων χρηματοδότησης, αύξηση του επιπέδου αποφυγής κινδύνων και εν τέλει συγκράτηση των επενδύσεων. Το σκληρό αβεβαιότητας εντείνεται και από τις γεωπολιτικές εντάσεις στην περιοχή, αφού τρία και πλέον χρόνια μετά, οι πολεμικές συγκρούσεις στο ρωσο-ουκρανικό μέτωπο συνεχίζονται με

αμειώτο ρυθμό, οδηγώντας τα πράγματα σε άγνωστη κλιμάκωση.

Η συνέχεια όσον αφορά στον πληθωρισμό φαντάζει με γρίφο για γερούς λύτες. Αν υπάρξουν δυσκολίες στην επίτευξη συμφωνίας με τις ΗΠΑ θα προκληθεί μείωση των εξαγωγών, με τον κίνδυνο χιλιάδες φτηνά προϊόντα να πλημμυρίσουν την αγορά. Σε αυτή την περίπτωση θα δούμε υποχώρηση του πληθωρισμού πέραν αυτής που προκαλεί η ενίσχυση του ευρώ και οι χαμηλές τιμές ενέργειας. Άνοδο θα έχουμε σε περίπτωση που οι εμπορικές εντάσεις προκαλέσουν κατάρρευση των εφοδιαστικών αλυσίδων, ακραία καιρικά φαινόμενα κάνουν την εμφάνισή τους και οι κυβερνήσεις γίνουν απρόσεκτες στις δαπάνες για υποδομές και ασφάλεια.

Έχεις κάρτα της Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις **cashback**!

ΚΑΤΕΒΑΣΕ ΤΟ ΤΩΡΑ

HELLENIC BANK

Μέλος του Ομίλου **EUROBANK**

Γιώργος Γάλλος, *ηθοποιός*

Οι επιλογές μας είναι που μας καθορίζουν

Το δίκιο και το άδικο του Κρέοντα, η ελευθερία και η ευθύνη, το επάγγελμα του ηθοποιού, οι αναγνώσεις των αρχαίων έργων

Του **ΝΙΚΟΛΑ ΖΩΗ**

Στην **αρχαιότητα**, ίσως το συζητούσαν μεταξύ τους οι θεατές καθώς αποχωρούσαν από την παράσταση. Αλλά και στη νεότερη εποχή υποστηρίζεται, ήδη από τον Χέγκελ –και όχι μόνον– ότι στην «Αντιγόνη» του Σοφοκλή αποτυπώνεται μια σύγκρουση, μεταξύ πολιτείας και οικογένειας, η οποία αντί απλώς να δικαιώνει την ηρώida του τίτλου, καταστρέφει τους εκπροσώπους και των δύο πλευρών –χωρίς μια τέτοια σύγκρουση, μπορεί να μην υπήρχε καν ένα πρώτο τραγικό στοιχείο στο έργο.

Τι ακριβώς θα δούμε όμως στην «Αντιγόνη» κατά Ούλριχ Ράσε, ο οποίος στο σκηνοθετικό σημειώμά του αναρωτιέται μήπως πολλές φορές σήμερα «ξεχνάμε ότι αποστολή του Κρέοντα ως βασιλιά είναι να υπερασπίζεται το κράτος και τους νόμους»; Για ποιους λόγους, όπως γράφει, «αζίζει τον κόπο να εξετάσουμε πιο προσεκτικά τα επιχειρήματα του Σοφοκλή εστιάζοντας στον χαρακτήρα του Κρέοντα»;

Στην παράσταση του Φεστιβάλ Αθηνών –μία συμπαραγωγή με το Εθνικό Θέατρο– Κρέων είναι ο Γιώργος Γάλλος. Τον ρωτάμε αν το γεγονός ότι ο ρόλος του είναι μεγαλύτερος από της Αντιγόνης, σημαίνει ότι ο Σοφοκλής είδε τον βασιλιά των Θηβών ως κεντρικό πρόσωπο της τραγωδίας. Ο τραγικός ποιητής τον χρησιμοποιεί ως «πυλώνα» του έργου, λέει ο ηθοποιός και εξηγεί ότι και ο ίδιος στην παράσταση του Ράσε μένει καθ' όλη τη διάρκεια της πάνω στη σκηνή με τη μηχανική περιστρεφόμενη πλατφόρμα. Όχι ότι αφαιρείται η δυναμική από τους υπόλοιπους ρόλους. Ο Κρέων συναντιέται με όλα τα άλλα πρόσωπα και μέσα από αυτές τις σκηνές παρακολουθούμε την πορεία των πρώων του έργου προς τη συντριβή τους. «Όλοι πληρώνουν ένα τίμημα», λέει ο Γιώργος Γάλλος, «και ο Κρέων και η Αντιγόνη, ο Αίμων, η Ευρυδίκη αλλά και η ίδια η πόλη».

– Ποια ακριβώς είναι η σύγκρουση στην «Αντιγόνη»; Μεταξύ οικογένειας και πολιτείας; Μεταξύ προσωπικών αφοσιώσεων και κοινού συμφέροντος; – Όλες αυτές οι συγκρουόμενες υπάρχουν στο έργο μας. Αν μπορούσα πάντως να τις συνοψίσω, θα έλεγα ότι βασικό ερώτημα είναι πού σταματά η ατομική ελευθερία και πού ξεκινά η κοινή ευθύνη. Σε πολλά σημεία, τόσο η Αντιγόνη όσο και ο Κρέων έχουν δίκιο. Αλλά το τραγικό είναι ότι ο καθένας βλέπει μόνο το δικό του.

– Πού έχει δίκιο ο Κρέων;

– Σε αυτά που λέει διαπιστώνουμε ότι θέτει ως προτεραιότητα την τήρηση της τάξης, την υπακοή στους κανόνες, έχοντας ως βασικό γνώμονα ότι ο νόμος ισχύει για όλους. Έτσι θεωρεί ότι θα επέλθει η σταθερότητα. Ειδικά σε μια περίοδο που η πόλη βγαίνει «τραυματισμένη» από τον εμφύλιο πόλεμο μεταξύ των δύο αδελφών, του Ετεοκλή και του Πολυνείκη. Πιστεύει επίσης ότι η ευημερία ενός κράτους είναι σημαντικότερη από οποιαδήποτε οικογενειακή ή συναισθηματική υποχρέωση.

– Πού έχει άδικο; – Αγνοεί όσους διαφωνούν μαζί του. Του είναι αδύνατο να συνεχίσει να ακούει όταν νιώθει ότι τον αμφισβητούν. Ειδικά όταν αισθανθεί στριμωγμένος, βλέποντας ότι οι περισσότεροι διαφω-

Δουλειά μας είναι να κάνουμε αυτά τα κείμενα να πάλλονται. Αλλιώς θα μετατραπούν σε μουσειακά εκθέματα.

νούν με την απολυτότητα του και την «ακαμψία» του, αντιδρά εμφανίζοντας όλο το αυταρχικό και αλαζονικό πρόσωπό του. Έτσι θα φτάσει μέχρι την Υβριν.

– Ποιο είναι το τραγικό στοιχείο στην παράσταση του Ούλριχ Ράσε;

– Στην παράστασή μας παρακολουθούμε τους ήρωες να καταβάλλουν μεγάλη προσπάθεια να υπάρξουν μέσα σε ένα «μάταιο» σύμπαν. Πάνω σε μια διαρκώς περιστρεφόμενη σκηνή, παρόλο που τα σώματα μετακινούνται, η ανάγκη για ψυχική επαφή, για επικοινωνία, για συνεννόηση ακόμη και η προσπάθειά τους να εκφραστούν, είναι ένας κοπιαστικός, σχεδόν μάταιος αγώνας. Οι ήρωες είναι εγκλωβισμένοι στην επανάλληψη των ιδίων λαθών, των ιδίων συγκρούσεων, των ιδίων παθημάτων. Μοιάζει σαν αυτά να είναι η μοίρα τους.

– Ο Καστοριάδης έχει υποστηρίξει ότι η «Αντιγόνη» δεν δείχνει τόσο την ανωτερότητα του θείου ή του ανθρωπίνου νόμου, αλλά την ανάγκη να ακούμε ο ένας τον άλλο, ώστε να επιτευχθεί μια σύνθεση. Πού θεωρείτε ότι είναι περισσότερο απαραίτητη αυτή η σύνθεση σήμερα;

Ο **Κρέων** πιστεύει ότι «η ευημερία ενός κράτους είναι σημαντικότερη από οποιαδήποτε οικογενειακή ή συναισθηματική υποχρέωση», λέει ο ηθοποιός Γιώργος Γάλλος για την «Αντιγόνη». Οπότε, «του είναι αδύνατο να συνεχίσει να ακούει όταν νιώθει ότι τον αμφισβητούν».

– Η παρατήρηση του Καστοριάδη είναι πολύ ουσιαστική. Στην καθημερινότητα, στον δημόσιο λόγο, στην πολιτική, ακόμη και στις πιο προσωπικές μας σχέσεις, φαίνεται όλο και πιο συχνά ότι δεν ακούμε επειδή θέλουμε να καταλάβουμε, απλώς περιμένουμε τη σειρά μας να απαντήσουμε. Να επιμενίσουμε στην άποψή μας. Το ότι «ο ένας δεν ακούει τον άλλον» δεν είναι απλώς μια διαπίστωση για την Αντιγόνη ή τον

Κρέοντα. Είναι ο καθρέφτης της εποχής μας. Και ίσως η μεγαλύτερη πρόκληση σήμερα δεν είναι να μιλήσουμε ακόμη πιο δυνατά, αλλά να μάθουμε να ακούμε. Για να ζησουμε όχι ο ένας απέναντι στον άλλον, αλλά ο ένας δίπλα στον άλλον.

– Εσείς έχετε ταλαντευθεί ανάμεσα στον πραγματισμό και στην ηθική ευθύνη; Έχετε αισθανθεί ότι υπάρχουν

πράγματα που ξεφεύγουν από τη δικαιοδοσία της πολιτείας, της εξουσίας, του εκάστοτε νόμου – π.χ. του νόμου του γονέα;

– Αναμφισβήτητη. Ως γονέας, δε, θα έλεγα ότι συμβαίνει σε καθημερινή βάση. Το να ταλαντεύεται όμως κανείς ανάμεσα σε αυτό που πρέπει να κάνει και σε αυτό που νιώθουμε σωστό, είναι βασικό στοιχείο της ύπαρξής μας. Εννοείται ότι οι επιλογές μας είναι αυτές

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ**

kouroupakisa@kathimerini.com.cy

«Chroma»

Η **γκαλερί** 125 Space στη Γερμασόγεια παρουσιάζει την πρώτη ατομική έκθεση στην Κύπρο της Βρετανίδας εικαστικού Jessie Woodward, με τίτλο «Chroma». Με αναγνωρίσιμο στιλ, γεμάτο έντονα χρώματα και αφαιρετική διάθεση, η Woodward δημιουργεί έργα που κινούνται ανάμεσα στο ένστικτο και τη συνειδητή χειρονομία, παίζοντας με την υφή, τη φόρμα και την αίσθηση. Η ζωγραφική της φαντάζει άκρως αυθόρμητη – όμως είναι βαθιά μελετημένη. Μέσα από εκφραστικούς συνδυασμούς χρωμάτων, στρώσεις και σχήματα, προκύπτουν έργα που πάλλονται από ενέργεια και συναισθηματική ένταση. Στην έκθεση αυτή το χρώμα δεν είναι απλώς μέσο, είναι ο πρωταγωνιστής. Η Woodward κτιζει το κάθε έργο σαν να είναι μία εικαστική performance, με τον θεατή να καλείται στο τέλος να γίνει μέρος αυτής της δυναμικής διαδικασίας. Οι τίτλοι των έργων είναι απλοί αριθμοί—μία συνειδητή επιλογή που αφήνει τον θεατή ελεύθερο να βιώσει την εμπειρία χωρίς κατευθύνσεις ή νοηματικά πλαίσια. Εγκαίνια Τετάρτη 11 Ιουνίου, ώρα 6:00 μ.μ. Διάρκεια έως 30 Αυγούστου. Γκαλερί 125 Space, Γεωργίου Α', Γερμασόγεια. Πληροφορίες τηλέφωνο 25733994.

«Good Bye Lenin!»

Στο **πλαίσιο** των προβολών του Ομίλου Φίλων Κινηματογράφου παρουσιάζονται την επόμενη εβδομάδα δύο ταινίες. Τη Δευτέρα 16 Ιουνίου στις 8:30 μ.μ θα

προβληθεί η ταινία «Good Bye Lenin!» του Wolfgang Becker. Η μαμά Κέρνερ, αφοσιωμένη κομμουνίστρια της Ανατολικής Γερμανίας, πέφτει σε κόμα και ξυπνά μετά την πτώση του τείχους του Βερολίνου. Επειδή η ευαίσθητη υγεία της δεν σκάνει ψυχολογικά σοκ, τα δύο παιδιά της κάνουν τα πάντα για να διατηρήσουν την ψευδαίσθηση ότι το κομμουνιστικό καθεστώς δεν αποτελεί παρελθόν.

Την Τετάρτη 18 Ιουνίου, ώρα 8:30 μ.μ. θα προβληθεί η ταινία «Τέσσερις γάμοι και μία κηδεία» του Mike Newell. Αφού συναντιούνται σε τέσσερις γάμους και μία κηδεία, ένας Άγγλος εργζής και μια Αμερικανίδα ανακαλύπτουν ότι είναι πλασμένοι ο ένας για τον άλλον. Οι προβολές του Ομίλου Φίλων Κινηματογράφου πραγματοποιούνται στον κινηματογράφο Πάνθεον, Διαγόρου 29, Λευκωσία.

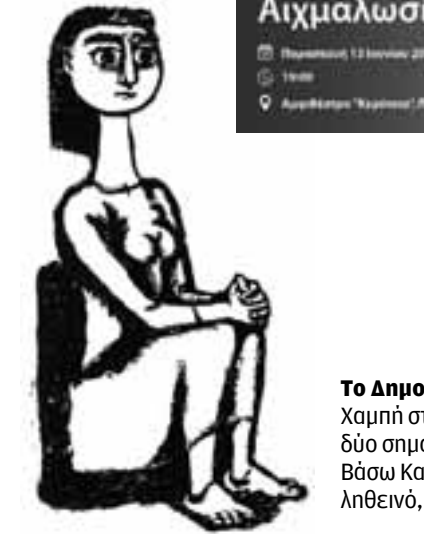
Βάσω Κατράκη-Δημήτρης Αλθεινός

Το **Δημοτικό** Μουσείο Χαρακτικής Χαμηή στην Λευκωσία παρουσιάζει δύο σημαντικούς καλλιτέχνες, τη Βάσω Κατράκη και τον Δημήτρη Αλθεινός, δύο ανθρώπους που αν και από διαφορετικές γενιές σημάδεψαν με το έργο τους τον εικοστό αιώνα. Η έκθεση έχει τίτλο «Συνύπαρξη», σε επιμέλεια Γιάννη Μπόλιν. Η πρώτη συνάντηση των δύο καλλιτεχνών γίνεται στις αρχές της δεκαετίας του 1970 και μισό αιώνα μετά, συναντώνται ξανά σε μια κοινή έκθεση. Η πολιτική διάσταση της τέχνης τους, καθώς και το πνεύμα

εναντίωσής τους, ενάντια σε κάθε είδους καταπιεστικό μηχανισμό εξουσίας, είναι τα σημεία σύγκλισης των δύο εικαστικών με τους τόσο διαφορετικούς εκφραστικούς τρόπους και διαδρομές. Η έκθεση προέκυψε από την επιθυμία του Αλθεινός να συνυπάρξει με τη Βάσω μια επιθυμία βαθιάς αγάπης και εκτίμησης για τη γυναίκα, τη δημιουργό, την αγωνίστρια. Δημοτικό Μουσείο Χαρα-

Η **γκαλερί** 125 Space στη Γερμασόγεια παρουσιάζει την πρώτη ατομική έκθεση στην Κύπρο της Βρετανίδας εικαστικού Jessie Woodward, με τίτλο «Chroma».

κτικής Χαμηή, Αμμοκωστού 55-59, παλιά Πόλη. Διάρκεια έως 20 Δεκεμβρίου.

BLOOMSDAY Festival, 2025

Σε **συνεργασία** με την Πρεσβεία της Ιρλανδίας στην Κύπρο και το James Joyce Centre στο Δουβλίνο, το Ιδεόγραμμα

Το **Πανεπιστήμιο** Νεάπολης Πάφος, σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Αιχμαλώτων Πολέμου 1974, διοργανώνει την παρουσίαση του βιβλίου «Κύπρος 1974 – Φωνές Αιχμαλωσίας».

Το **Δημοτικό** Μουσείο Χαρακτικής Χαμηή στη Λευκωσία παρουσιάζει δύο σημαντικούς καλλιτέχνες, τη Βάσω Κατράκη και τον Δημήτρη Αλθεινός, με τίτλο «Συνύπαρξη».

(Νόρα Χατζησωτηρίου και Λίλη Μιχαηλίδου) διοργανώνει φέτος, το 4ο Φεστιβάλ Bloomsday στην Κύπρο, προς τιμήν του σπουδαίου Ιρλανδού συγγραφέα James Joyce. Η σημαντική συνεργασία με το James Joyce Centre Dublin, φέρνει κοντά μας τον διεθνούς φήμης τενόρο και ηθοποιό Morgan Crowley ο οποίος μαζί με την βραβευμένη κυρία ηθοποιό Νόβη Χαράλαμπους, θα τραγουδήσει

που μας καθορίζουν. Αλλά δεν πρέπει να τρομάζουμε όταν βρισκόμαστε σε τέτοια διλήμματα. Θεωρώ ότι είναι πολύ ανθρώπινο.

– Πόσο απαιτητική **σωματικά** είναι η περιστρεφόμενη πλατφόρμα του σκηνικού;

– Το ότι το σώμα βρίσκεται σε μια διαρκή κίνηση είναι από τη μια κουραστικό, αλλά προσδίδει και εγρήγορση σε όλα τα μέσα του ηθοποιού. Τόσο η κίνηση όσο και ο λόγος υπηρετούν συνεχώς έναν συγκεκριμένο ρυθμό. Άλλες φορές γίνεται πιο γρήγορος και άλλες ανοίγει σε διάρκεια. Όταν στη σωματική λειτουργία προσθέσεις τις ιδιαίτερες απαιτήσεις στον λόγο, όπως και τις διακυμάνσεις της ψυχικής εμπλοκής, το πράγμα αρχίζει και γίνεται πολύπλοκο. Γοητευτικά πολύπλοκο.

– Σε ποιο βαθμό έχει «**δυσκολέψει**» το επάγγελμα του ηθοποιού από τότε που κάνατε τα πρώτα σας βήματα;

– Οι απαιτήσεις είναι σαφώς περισσότερες. Όχι μόνο σε σχέση με την υποκριτική αλλά κυρίως ως προς τις – συμπληρωματικές– επιμέρους δεξιότητες, όπως η κίνηση, το τραγούδι και ο αυτοσχεδιασμός. Απαιτούνται επίσης περισσότερες γνώσεις ως προς άλλες μορφές θεάτρου, όπως το σωματικό θέατρο, το θέατρο Forum ή η performance. Εχω γνωρίσει πάντως αρκετούς νέους ηθοποιούς «πολυμηνιχάνηματα». Με αρκετά υψηλό επίπεδο υποκριτικής, με δυνατότητες χορευτή και πολύ συχνά με εκπληκτικές φωνές. Και οι σχολές ενσωματώνουν στο πρόγραμμα σπουδών τους μαθήματα που προσφέρουν πιο ολοκληρωμένη εκπαίδευση. Είναι σημαντικό, βέβαια, να διδάσκονται από ανθρώπους που, εκτός από την εμπειρία, έχουν σπουδάσει ή ερευνήσει το αντι-κείμενο.

– Ποιο είναι το **ζητούμενο** με τις σύγχρονες παραστάσεις **αρχαίου δράματος**; Οι νέες **αναγνώσεις** των έργων; Η **εμβύθυνση** στον πυρήνα τους;

– Κατ' αρχάς, καλό θα είναι οποιαδήποτε νέα ανάγνωση να γεννιέται από μια ουσιαστική ανάγκη να επικοινωνησουμε κάτι απ' τον πυρήνα του έργου στον σημερινό θεατή. Και αυτό πρέπει να γίνεται με τόλμη. Με μεγάλη ελευθερία στην αναζήτηση, στην έρευνα ως προς το πώς θα «αρηγνηθούμε» σήμερα αυτά τα κείμενα. Δουλειά μας είναι να τα κάνουμε να παλλονται. Αλλιώς θα μετατραπούν σε μουσειακά εκθέματα.

«Κύπρος 1974 – Φωνές Αιχμαλωσίας»

Το **Πανεπιστήμιο** Νεάπολης Πάφος, σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Αιχμαλώτων Πολέμου 1974, διοργανώνει την παρουσίαση του βιβλίου «Κύπρος 1974 – Φωνές Αιχμαλωσίας», μιας συλλογικής έκδοσης μαρτυριών που φωτίζει τις βιωματικές εμπειρίες των Ελληνοκυπρίων αιχμαλώτων του πολέμου. Η εκδήλωση θα περιλαμβάνει παρεμβάσεις από τον πρόεδρο του Συνδέσμου κ. Βάσω Χρίστου, τον εκπρόσωπο της Ένωσης κ. Ανδρέα Χριστοφά, καθώς και τον καθηγητή Κυριάκο Ιακωβίδη, λέκτορα Νεότερης Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Νεάπολης Πάφος. Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης θα προβληθεί ντοκιμαντέρ μικρού μήκους παραγωγής ΡΙΚ, το οποίο καταγράφει στιγμές από την απελευθέρωση αιχμαλώτων στο Λήδρα Πάλας και τη μεταφορά τους στη Σχολή Τουριστικών Επαγγελμάτων. Παρασκευή 13 Ιουνίου, ώρα 7:00 μ.μ., Αμφιθέατρο «Κερύνη» του Πανεπιστημίου Νεάπολης Πάφος.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ
Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαρπόλου 2, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή
ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο,
χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΑΣ** ■ Διευθυνση συντάξεως: **ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**

2 Ιουλίου 2025

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΒΡΑΒΕΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
— ΚΥΠΡΟΣ 2025
γαστρονόμος

ΠΕΡΗΦΑΝΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

Τράπεζα Κύπρου

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

ΧΑΛΛΟΥΜΙ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΠΡΟΪΟΝ
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΠΟΣΤΑΓΜΑΤΟΣ
ΕΙΔΙΚΟ ΒΡΑΒΕΙΟ

ΛΕΥΚΟΣ ΟΙΝΟΣ
ΡΟΖΕ ΟΙΝΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ ΟΙΝΟΣ
ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ
ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ
ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ
ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΚΟΥΖΙΝΑΣ

ΣΤΗΡΙΖΕΙ

Δήμος Λευκωσίας
Nicosia Municipality

Γλυκοκοιτάζει συνεργασίες για wealth management η ΒΟC

Ψάχνει νέες διόδους για ενίσχυση των μη επιτοκιακών της εσόδων, πέραν από εξαγορές ασφαλιστικών εταιρειών

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Η Τράπεζα Κύπρου, πέρα από ανοίγματα σε ασφάλειες, διερευνά και άλλες διεξόδους αύξησης της αξίας (value) της τράπεζας. Όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», η Τράπεζα Κύπρου ψάχνει συνεργασίες ή και εξαγορές εταιρειών - ομίλων για ενίσχυση του κομμματιού της αποτελεσματικής διαχείρισης περιουσίας (wealth management) της τράπεζας. Μετά την εξαγορά της Εθνικής Ασφαλιστικής Κύπρου για ενίσχυση των ασφαλειών της και αύξησης του μεριδίου αγοράς στην Κύπρο, σειρά έχει η ενίσχυση ενός άλλου κομματιού που θα μπορεί να φέρνει μη επιτοκιακά έσοδα για την Τράπεζα, αυτό του «wealth». Ο πυλώνας του «wealth», εξάλλου, στην Κύπρο θα είναι και ένα κομμάτι για το οποίο θα δούμε στο μέλλον τις κυπριακές τράπεζες να «πολεμούν», με τον ανταγωνισμό μεταξύ τους να ενταθεί περαιτέρω. Στόχος των τραπεζών στο επόμενο διάστημα, άρα και της Τράπεζας Κύπρου, θα είναι η καλύτερη δυνατή κάλυψη των επενδυτικών αναγκών των πελατών, καθότι ο πληθωρισμός σταματά να αυξάνεται, τα επιτόκια πέφτουν και πλέον οι παρκαρισμένες καταθέσεις των πελατών δεν θα παράγουν την αναμενόμενη αξία. Πάντως, σύμφωνα με τη μέχρι τώρα πληροφόρηση, η τράπεζα δεν έχει καταλήξει για το αν θα προχωρήσει σε συνεργασία με κάποιον όμιλο, ή θα εξαγοράσει κάποιον, αλλά η πρώτη επιλογή φαντάζει πιο ρεαλιστική.

Τα κέρδη των 117 εκατομμυρίων ευρώ για το πρώτο τρίμηνο του 2025 για την Τράπεζα Κύπρου συνεχίζουν να της δίνουν ένα μεγάλο «αέρα» και

άνεση ώστε να προχωρά σε αλλαγές που θα ενισχύουν περαιτέρω το μοντέλο λειτουργίας της. Αυτό έκανε και με την Εθνική Ασφαλιστική Κύπρου, κάτι αντιστοίχο θα κάνει και αν επιβεβαιωθούν οι φήμες πως, η τράπεζα θα προχωρήσει και σε άλλη εξαγορά ασφαλιστικής εταιρείας στην Κύπρο. Γενικότερα, η Τράπεζα Κύπρου είναι σε μία κινητικότητα για να παραγάγει αξία και να συνεχίσει την καλή πορεία –βάσει οικονομικών αποτελεσμάτων– που έχει κα-

Ο πυλώνας του «wealth» στην Κύπρο θα είναι και ένα κομμάτι για το οποίο θα δούμε στο μέλλον τις κυπριακές τράπεζες να «πολεμούν», με τον ανταγωνισμό μεταξύ τους να εντείνεται μέρα με τη μέρα.

ράξει. Όπως βρίσκουμε στα τελευταία του οικονομικά αποτελέσματα, «το Συγκρότημα παραμένει επικεντρωμένο στην ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων μέσω της αύξησης ποιοτικού νέου δανεισμού, της ανάπτυξης σε τομείς της αγοράς όπως ασφαλιστικές εργασίες και ψηφιακά προϊόντα, για διαφοροποίηση των εσόδων μέσω μη τραπεζικών υπηρεσιών». Επίσης, όπως σημειώνει, το Συγκρότημα συνεχίζει να επικεντρώνεται στη συνεχή βελτίωση των εσόδων, μέσω πολλαπλών πρωτοβουλιών με χαμηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις, με έμφαση στα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, ασφαλιστικές

και άλλες μη τραπεζικές υπηρεσίες, αξιοποιώντας τις ψηφιακές δυνατότητες του Συγκροτήματος.

69 εκατ. μη επιτοκιακά

Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το α΄ τρίμηνο 2025 της Τράπεζας Κύπρου ανήλθαν σε 69 εκατ. (σε σύγκριση με 68 εκατ. για το δ΄ τρίμηνο 2024 και 63 εκατ. για το α΄ τρίμηνο 2024, αυξημένα κατά 1% σε τριμηνιαία βάση και κατά 10% σε ετήσια βάση) και αποτελούνται από καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ύψους 44 εκατ., καθαρά κέρδη από διαπραγματεύση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα ύψους 9 εκατ., καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους 12 εκατ., καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους 1 εκατ. και λοιπά έσοδα ύψους 3 εκατ. Η αύξηση σε τριμηνιαία βάση οφείλεται κυρίως στα εποχικά χαμηλότερα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, τα οποία αντισταθμίστηκαν εν μέρει από την αύξηση του καθαρού αποτελέσματος από ασφαλιστικές εργασίες και την αύξηση των εσόδων από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και πώληση αποθεμάτων ακινήτων. Η αύξηση σε ετήσια βάση οφείλεται στην αύξηση των καθαρών εσόδων από αμοιβές και προμήθειες, στην αύξηση του καθαρού αποτελέσματος από ασφαλιστικές εργασίες και στην αύξηση των καθαρών κερδών από διαπραγματεύση συναλλάγματος και καθαρών κερδών από χρηματοοικονομικά μέσα. Συνάμα, κάλυψαν σχεδόν το 80% των συνολικών λειτουργικών εξόδων του Συγκροτήματος.

Τα κέρδη των 117 εκατομμυρίων ευρώ για το πρώτο τρίμηνο του 2025 για την Τράπεζα Κύπρου συνεχίζουν να της δίνουν μεγάλο «αέρα» και άνεση ώστε να προχωρά σε αλλαγές που θα ενισχύουν περαιτέρω το μοντέλο λειτουργίας της.

Μετά τα εξαμηνιαία οι αποφάσεις για ενδιάμεσα μερίσματα

Μετά

την παρουσίαση των εξαμηνιαίων αποτελεσμάτων της Τράπεζας Κύπρου θα ληφθούν οι αποφάσεις για το αν θα προχωρήσει στην εισαγωγή ενδιάμεσων μερισμάτων. Όπως έχει δηλώσει εξάλλου η Τράπεζα Κύπρου στα αποτελέσματά της, η απόφαση για μελλοντική τελική ή ενδιάμεση διανομή, συμπεριλαμβανομένου οποιουδήποτε προτεινόμενου ποσού διανομής, καθώς

και της προβλεπόμενης κατανομής μεταξύ μερίσματος σε μετρητά και επαναγοράς ιδίων μετοχών, θα λαμβάνει υπόψη τις συνθήκες της αγοράς, όπως επίσης και τα αποτελέσματα της τρέχουσας στρατηγικής σχεδιασμού κεφαλαίου και ρευστότητας του Συγκροτήματος κατά τη δεδομένη χρονική στιγμή. Υπενθυμίζεται πως, η εταιρεία πρότεινε συνολική διανομή μερίσματος

ύψους 241 εκατ., η οποία περιλαμβάνει μέρισμα σε μετρητά ύψους €211 εκατ. και επαναγορά ιδίων μετοχών ύψους μέχρι €30 εκατ. Η Διανομή 2024 αντιστοιχεί σε ποσοστό (payout ratio) 50% της προσαρμοσμένων κερδοφορίας του Συγκροτήματος πριν των μη επαναλαμβανόμενων στοιχείων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Η Διανομή 2024 αντιστοιχεί σε ποσοστό (payout ratio) 50% της προσαρμοσμένων κερδοφορίας του Συγκροτήματος πριν των μη επαναλαμβανόμενων στοιχείων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Βρέθηκε φόρμουλα για αποζημίωση των κουρεμένων

Οι εκταμιεύσεις και η πίστωση των λογαριασμών με το ανάλογο ποσό για τον καθένα θα γίνουν εντός Ιουλίου

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Ενα θετικό και καθοριστικό βήμα για τους επηρεαζόμενους της κρίσης του 2013 έγινε την Παρασκευή 6 Ιουνίου, καθώς αποφασίστηκε η δομή του Σχεδίου Αναπλήρωσης Αποβλαίων για το 2025. Συγκεκριμένα, την Παρασκευή 6 Ιουνίου 2025, σε συνεδρία της Επιτροπής του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (ΕΤΑ), αποφασίστηκε η δομή του σχεδίου αναπλήρωσης αποβλαίων, ενώ το σχέδιο αξίζει να τονιστεί πως αφορά μόνο για το 2025.

Όπως αναφέρει ο ΣΥΚΑΛΑ σε σχετική ανακοίνωση που εξέδωσε, «μετά από 12 χρόνια και κάτι, καταφέραμε να φτάσουμε σε ένα αποτέλεσμα, όχι σύμφωνα με τις απόλυτες επιδιώξεις μας, αλλά αποδεκτό». Τονίζει ότι το σχέδιο είναι μόνο για το 2025 και μόνο για φυσικά πρόσωπα και επιβάλλει οροφή ενός εκατομμυρίου για απώλειες, προσθέτοντας ότι «το κάθε έτος θα έχει δικό του σχέδιο». Αυτό σημαίνει ότι για απώλειες πέραν του ενός εκατομμυρίου, θα θεωρηθεί ότι η απώλεια ήταν 1 εκατομμύριο, ενώ τα νομικά πρόσωπα/ εταιρείες αναμένεται να περιληφθούν σε μεταγενέστερα σχέδια όταν θα ξεκαθαριστούν κάποιες λεπτομέρειες για τις οποίες ζητήθηκε γνωμάτευση από τη Γενική Εισαγγελία.

Αναφέρει στις λεπτομέρειες της ανακοίνωσης ότι, το Σχέδιο προβλέπει συνολικό ποσό εκταμιεύσεων για όλους τους δικαιούχους της πρώτης εκταμιεύσης να είναι γύρω στα 100 εκατομύ-

ρια. Το Σχέδιο προβλέπει συνολικό ποσό εκταμιεύσεων για όλους τους δικαιούχους της πρώτης εκταμιεύσης να είναι γύρω στα 100 εκατομμύρια.

μύρια και προνοεί ποσοστό αναπλήρωσης ύψους 10% επί της καθαρής απώλειας/ απομείωσης/ κουρεμάτος, με οροφή μέγιστης αναπλήρωσης τις 100.000 ευρώ ανά δικαιούχο.

Ο ΣΥΚΑΛΑ αναφέρει για τη της διαδικασίας ότι η απόφαση της Επιτροπής του ΕΤΑ θα σταλεί στον υπουργό Οικονομικών, ο οποίος με τη σειρά του θα την παρουσιάσει στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση. «Μετά από αυτή την έγκριση θα παραπεμφθεί το θέμα στην Βουλή για έγκριση του προϋπολογισμού /ποσού εκταμιεύσης», εξηγεί.

Σύμφωνα με τον ΣΥΚΑΛΑ, ταυτόχρονα με τη διαδικασία εγκρίσεων, ο κάθε αιτητής θα πάρει με ηλεκτρονική αλληλογραφία στην ηλεκτρονική διεύθυνση που δήλωσε στην αίτησή του, ένα μήνυμα με ένα σύνδεσμο που θα τον παραπέμψει στην ηλεκτρονική πλατφόρμα που δημιουργήθηκε για αυτό τον σκοπό. Αυτό υπολογίζεται να γίνει εντός Ιουνίου. Ο αιτητής θα ακολουθήσει τον σύνδεσμο που θα του δώσει τη δυνατότητα να επιβεβαιώσει τα ποσά για τα οποία αιτήθηκε αναπλήρωση. Αν επιβεβαιώσει τα ποσά, θα του ζητηθεί

Ο ΣΥΚΑΛΑ αναφέρει για τη της διαδικασίας, ότι η απόφαση της Επιτροπής του ΕΤΑ θα σταλεί στον υπουργό Οικονομικών, ο οποίος με τη σειρά του θα την παρουσιάσει στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.

να βάλει στοιχεία του τραπεζικού του λογαριασμού στον οποίο επιθυμεί να του μεταφερθούν τα χρήματα της αναπλήρωσης.

Η πλατφόρμα επιτρέπει ενστάσεις, αν τα ποσά που αναφέρονται στο μήνυμα που θα λάβουν διαφέρουν από τα ποσά για τα οποία υπέβαλαν την αίτηση. «Σε τέτοια περίπτωση θα σας ζητηθεί

να ανεβάσετε έγγραφο το οποίο θα επιβεβαιώνει τα ποσά που εσείς θεωρείτε ότι είναι τα σωστά», εξηγεί επί της διαδικασίας ο ΣΥΚΑΛΑ.

Νοούμενου ότι οι εγκρίσεις θα εξασφαλιστούν πριν από το κλείσιμο της Βουλής για τις καλοκαιρινές διακοπές, οι εκταμιεύσεις και πίστωση των λογαριασμών με το ανάλογο ποσό για τον

καθένα, αναμένεται να γίνει εντός Ιουλίου. Αναφέρει επίσης ότι αφορούν τους καταθέτες της Λαϊκής και προσθέτει ότι το σχέδιο του 2025 περιλαμβάνει και άλλους δικαιούχους (κατόχους εξογράφων και καταθέτες της Τράπεζας Κύπρου). «Τα ποσοστά και η διαδικασία δεν είναι ακριβώς η ίδια για όλους τους δικαιούχους», συμπληρώνει.

Πέραν των 300 εκατ. το αποθεματικό

Σύμφωνα με την επίσημη έκθεση του κ. Αυγουστίνου Παπαθωμά προς τους πιστωτές της πρώην Λαϊκής, του περασμένου καλοκαιριού, οι συνολικές εισπράξεις μέχρι τέλος Μάη 2024 ανέρχονταν σε 199,3 εκατ. ευρώ. Το 91% των συνολικών εισπράξεων αφορούσαν μετρητά κατατεθειμένα σε λογαριασμούς στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, ύψους 182,6 εκατ. ευρώ, τα οποία περιήλθαν στον έλεγχο του με τον διορισμό του ως εκκαθαριστή στις 31 Μαΐου του 2024. Ακόμα ένα μερίδιο εισπράξεων αφορούσαν δεσμευμένο με δικαστική απόφαση ποσό από πιστωτές στη Μάλτα ύψους 14,2 εκατ. ευρώ και το μέρισμα μετοχών που είχε η εταιρεία στην Τράπεζα Κύπρου ανερχόταν στα 1,07 εκατ. ευρώ. Έκτοτε, προχώρησε περί τα τέλη του 2024 η διαδικασία πώλησης των μετοχών του 4,81% που είχε η πρώην Λαϊκή στην Τράπεζα Κύπρου και έφερε άλλα 90,8 εκατομμύρια ευρώ στο αποθεματικό που θα επιστραφούν στους κουρεμένους της πρώην Λαϊκής Τράπεζας. Οι μέτοχοι είχαν λάβει βεβαίως και το μέρισμα του 2023. Η Τράπεζα Κύπρου είχε προχωρήσει σε πληρωμή μερίσματος σε μετρητά ύψους 112 εκατ. ευρώ τον Ιούνιο του 2024 και ειδικότερα στα 25 σεντ ανά μετοχή. Για το 2024 είχαν λάβει 5,37 εκατ. ευρώ μερίσματος και 1 εκατ. ευρώ ως μέρισμα το 2022.

Φρέναρε η ανάπτυξη στην Ευρωζώνη, παραμένει εύθραυστη η ανάκαμψη

Σε αναπτυξιακή τροχιά βρέθηκε οριακά και τον Απρίλιο η οικονομία της Ευρωζώνης, αν και με βραδύτερο ρυθμό σε σύγκριση με τους προηγούμενους μήνες, καθώς η ζήτηση αποδυναμώθηκε και ο κυρίαρχος τομέας των υπηρεσιών έμεινε σχεδόν στάσιμος.

Ο δείκτης υπευθύνων προμηθειών της S&P Global, που αποτελεί βαρόμετρο για την ανάπτυξη του μίλουκ, διαμορφώθηκε στις 50,4 μονάδες από 50,9 μονάδες τον Μάρτιο, επηρεωνώντας οριακά το σημείο των 50 μονάδων που διαχωρίζει την ανάπτυξη από την ύφεση. Τα

στοιχεία που αφορούν τον τομέα των υπηρεσιών και τις μεταποιήσεις δείχνουν ότι η ανάκαμψη της Ευρωζώνης παραμένει εύθραυστη.

«Η ανάπτυξη της Ευρωζώνης επιβραδύνθηκε στην αρχή του δεύτερου τριμήνου, έπειτα από την επιτάχυνση το πρώτο τρίμηνο του έτους. Ο κλάδος των υπηρεσιών, ο οποίος είναι βασικός "παίκτης", ουσιαστικά παρέμεινε στάσιμος τον Απρίλιο», σχολίασε ο δρ Κίρους ντε λα Ρούμπια, επικεφαλής οικονομολόγος στην Εμπορική Τράπεζα του Αμβούργου, που καταρτίζει τον δείκτη

Η ζήτηση αποδυναμώθηκε και ο κυρίαρχος τομέας των υπηρεσιών έμεινε στάσιμος.

PMI. Ο δείκτης που παρακολουθεί την υποκατηγορία των υπηρεσιών διορίσθηκε στις 50,1 μονάδες από 51 μονάδες τον Μάρτιο, στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων πέντε μηνών και οριακά πάνω από το σημείο της στασιμότητας. Στο μεταξύ, η αισιοδοξία ανάμεσα στις

εταιρείες υπηρεσιών εξασθένησε και ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υποχώρησε στις 55,1 μονάδες από 57,8 μονάδες. Πρόκειται για το χαμηλότερο επίπεδο που έχει καταγραφεί από τους τελευταίους μήνες του 2022. Συνολικά η ζήτηση υποχώρησε για 11ο συναπτό μήνα και μάλιστα με ελαφρώς ταχύτερο ρυθμό από τον Μάρτιο, ενώ και οι παράγοντες της βιομηχανίας και των υπηρεσιών έκαναν λόγο για χαμηλότερες πωλήσεις. Ο δείκτης νέων δραστηριοτήτων υποχώρησε στις 49,1 μονάδες από 49,5.

Οι παραγγελίες για εξαγωγές επίσης υποχώρησαν, αν και με τον βραδύτερο ρυθμό των τελευταίων περίπου τριών ετών. Οι επιχειρήσεις συνέχισαν να εκτελούν εκκρεμείς παραγγελίες, συντηρώντας έτσι τα επίπεδα της δραστηριότητας. Ειδικότερα, οι εκκρεμείς παραγγελίες μειώθηκαν για 25ο συναπτό μήνα. Παρά την εξασθενημένη ανάπτυξη, η απασχόληση ενισχύθηκε για δεύτερο συναπτό μήνα, αν και η αύξηση ήταν περιορισμένη και αφορούσε μόνο τον κλάδο των υπηρεσιών. Στον αντίποδα, οι εταιρείες στον τομέα της με-

ταποίησης προχώρησαν σε μείωση των θέσεων εργασίας για 23ο συναπτό μήνα. Σε ό,τι αφορά τον πληθωρισμό, τα στοιχεία του Απριλίου έδειξαν περαιτέρω αποκλιμάκωση και στις τιμές εισαγωγής και στις τιμές πώλησης. «Ο πληθωρισμός έχει υποχωρήσει στις τιμές πώλησης και συνέχισε να μειώνεται. Πολλά μέλη της ΕΚΤ έχουν αφήσει να εννοηθεί ότι θα γίνει επιπλέον μείωση επιτοκίων δανεισμού τον Ιούνιο και τα τελευταία στοιχεία φαίνεται πως υποστηρίζουν τη στάση τους», σχολίασε ο Ντε λα Ρούμπια.

Η ηλεκτρική διασύνδεση με την Κύπρο θα υλοποιηθεί

Διαβεβαιώσεις από την Αθήνα για ολοκλήρωση του έργου, το οποίο είναι κομβικής σημασίας για την ενεργειακή ασφάλεια της Κύπρου

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Η απουσία εξελίξεων σχετικά με τα έργα υλοποίησης της ηλεκτρικής διασύνδεσης Κύπρου-Κρήτης δεν μεταφράζεται ως εγκατάλειψη του μεγάλου ενεργειακού έργου για την ελληνική πλευρά, η οποία ως γνωστόν από το περασμένο καλοκαίρι έχει παγώσει ένα κομμάτι των εργασιών για πόντιση του ηλεκτρικού καλωδίου ανατολικά της Κρήτης. Παρά το γεγονός ότι για το όλο ζήτημα δεν λέγονται πολλά από την τελευταία παράταση προσωρινής αναστολής των ερευνητικών εργασιών, η ελληνική κυβέρνηση σε τακτά χρονικά διαστήματα επαναλαμβάνει τις προθέσεις της που δεν είναι άλλες από συνέχιση και ολοκλήρωση του έργου. Πρόσφατα ο υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας Γιώργος Γεραπετρίτης απέρριψε κατηγορηματικά τις πολιτικές επικρίσεις, αποδίδοντας την οποία καθυστέρηση που καταγράφεται σε θέματα προγραμματισμού των ερευνών. Την ίδια ώρα στη Λευκωσία, ενόψει και της καλοκαιρινής περιόδου με την απουσία

λειτουργούν ως εναλλακτικές πηγές τροφοδοσίας όταν η εγχώρια παραγωγή δεν μπορεί να καλύψει τη ζήτηση. «Η μη διασύνδεση με κάποιες άλλες χώρες δημιουργεί ζητήματα ασφάλειας. Η ενεργειακή ασφάλεια δεν σχετίζεται με την τοπική παραγωγή». Στη λογική αυτή η ενεργειακή πολιτική της κυβέρνησης περιγράφεται μέσα από τρεις πυλώνες. Πρώτον, εισαγωγής ΦΑ για παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος, δεύτερον ανάπτυξης των ΑΠΕ και αποθήκευσης της πράσινης ενέργειας σε συνδυασμό με το άνοιγμα της α-

Χωρίς ηλεκτρικές διασυνδέσεις δεν μπορεί να επιτευχθεί ο στόχος της ενεργειακής ασφάλειας της Κύπρου, τόνισε ο υπουργός Ενέργειας Γιώργος Παπαναστασίου από το συνέδριο της «Κ» Green Atzenda.

γοράς ενέργειας και τρίτον τις ηλεκτρικές διασυνδέσεις.

Μετά και την επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας στο Ισραήλ, η Λευκωσία φαίνεται

να προωθεί τις εναλλακτικές επιλογές στην περίπτωση που η ηλεκτρική διασύνδεση με τα ευρωπαϊκά ηλεκτρικά δίκτυα καθυστερήσει, στο καλύτερο σενάριο. Από το Green Atzenda

ο Γιώργος Παπαναστασίου ξεκαθάρισε πως την Κύπρο την ενδιαφέρουν ζωηρά ηλεκτρικές διασυνδέσεις με γειτονικές χώρες. Θέση που δεν μπορεί να είναι άσχετη με την ισραηλινή τοποθέτηση που έθεσε ως προτεραιότητα τη διασύνδεση του Ισραήλ με την Κύπρο, αποφεύγοντας κάθε αναφορά στον GSI. Το ηλεκτρικό καλώδιο ή καλώδια με το Ισραήλ ή και την Ευρώπη θα επιλύσει σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει στην παρούσα φάση η Κύπρος με την παραγωγή ηλιακής ή αιολικής ενέργειας, σε συνάρτηση με την απουσία συστημάτων αποθήκευσης της παραγόμενης ενέργειας. Πέρα από το γεγονός ότι οι ηλεκτρικές διασυνδέσεις θα τερματίσουν ζητήματα επάρκειας σε περιό-

Η ελληνική πλευρά διαβεβαιώνει πως η ηλεκτρική διασύνδεση Κύπρου-Κρήτης θα υλοποιηθεί σε χρόνο που θα αποφασισθεί και πως η όποια καθυστέρηση αποδίδεται σε ζητήματα διαδικαστικά και προγραμματισμού των ερευνητικών εργασιών.

διασυνδέσεις της Κύπρου με ηλεκτρικά δίκτυα γειτονικών χωρών, επαναφέρει τον εφιάλτη της οριακής κάλυψης των αναγκών ηλεκτρικού ρεύματος ένεκα της βέβαιης αυξημένης ζήτησης. Ένα ζήτημα που φέρνει και πάλι στην επιφάνεια το κεφάλαιο της ενεργειακής ασφάλειας της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία δεν μπορεί να καλυφθεί από την εγχώρια παραγωγή ενέργειας, συμβατική ή από Ανανεώσιμες Πηγές, σύμφωνα με επίσημα κυβερνητικά κείμενα. Όπως προκύπτει από τις δημόσιες τοποθετήσεις κυρίως κυβερνητικών στελεχών στην Αθήνα, το μόνο ζήτημα που απομένει να αποφασισθεί είναι ο χρόνος επανέναρξης των ερευνών, οι οποίες όπως λέγεται δεν επιπρεάζονται από τις τουρκικές προκλητικές κινήσεις του προηγούμενου διαστήματος.

Η Κύπρος

Παρά το γεγονός ότι στην παρούσα φάση η πρωτοβουλία κινήσεων για το καλώδιο GSI βρίσκεται στην ελληνική πλευρά και παρά τα όποια ζητήματα παρουσιάστηκαν μεταξύ ελληνικής και κυπριακής πλευράς για διαδικαστικά θέματα υλοποίησης του έργου, για τη Λευκωσία η υλοποίηση του έργου είναι μονόδρομος. Ο υπουργός Ενέργειας Γιώργος Παπαναστασίου αποκάλυψε στο πρόσφατο συνέδριο της «Κ» Green Atzenda πως ναι μεν η ασφάλεια προμήθειας της Κύπρου εξαρτάται από την αυτονομία παραγωγής συμβατικής ενέργειας και ΑΠΕ, όμως η πραγματική ασφάλεια, όπως τόνισε, προέρχεται από τις ηλεκτρικές διασυνδέσεις οι οποίες στην ουσία

TICKETS AVAILABLE ON more.com

Bank of Cyprus

FIBA EUROBASKET CYPRUS | FINLAND | POLAND | LATVIA

EVENT SPONSOR

LIMASSOL CYPRUS

Στηρίζουμε τον αθλητισμό. Στηρίζουμε την κοινωνία.

Σε κάθε πάσα, σε κάθε σουτ, σε κάθε επόμενη κίνηση, αποδεικνύουμε τη δέσμευσή μας.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΠΙΕΡ ΜΠΡΙΑΝΣΟΝ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Ο εμπορικός πόλεμος δεν συμφέρει ούτε την Ε.Ε. ούτε τις ΗΠΑ

Ακόμα και η Γερμανία χάνει την υπομονή της. Ο καγκελάριος Φρίντριχ Μέρτς προειδοποίησε τη Δευτέρα ότι η Ε.Ε. θα «χρειαστεί να χρησιμοποιήσει» το εργαλείο εμπορικών αντιποινών αν αποτύχουν οι συνομιλίες με την Ουάσιγκτον και υπαινίχθηκε ότι θα στοχοποιήσει τεχνολογικούς ομίλους των ΗΠΑ. Οι δηλώσεις του συνάδουν με τις εκκλήσεις προς τις Βρυξέλλες για σκληρή στάση απέναντι στον πρόεδρο Τραμπ. Η τακτική αυτή μπορεί να εγείρει αντιρροήσεις μεταξύ των άλλων μεγάλων εξαγωγέων της Ευρώπης. Αλλά μπορεί επίσης να βοηθήσει στην επίτευξη μιας τελικής συμφωνίας.

Ως η χώρα της Ε.Ε. με το μεγαλύτερο εμπορικό πλεόνασμα με τις ΗΠΑ –92 δισ. ευρώ πέρυσι, σχεδόν το ήμισυ του συνολικού πλεονάσματος της Ε.Ε.– η Γερμανία έχει να χάσει τα περισσότερα από έναν ολοκληρωτικό εμπορικό πόλεμο. Γι' αυτό και είναι σημαντικό το ότι ο Μέρτς οδευει προς το στρατόπεδο των «γερακιών».

Η απειλή του Τραμπ την περασμένη Παρασκευή να επιβάλει δασμό 50% στα ευρωπαϊκά προϊόντα ίσως συνέβαλε σε

μια σκλήρυνση της στάσης του Βερολίνου. Άλλοι ηγέτες από την Ιρλανδία, την Ιταλία και την Αυστρία, που επίσης έχουν σημαντικά πλεονάσματα με τις ΗΠΑ, δεν έχουν προβεί σε παρόμοιες εκκλήσεις. Αλλά η Σουηδία, επίσης μεγάλη εξαγωγική δύναμη, έχει ήδη προ-

Ακόμη και στην περίπτωση συμβιβασμού θα υπάρξει οικονομικό πλήγμα, καθώς οι δασμοί θα είναι υψηλότεροι.

ειδοποιήσει ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να πληρώσει τις ΗΠΑ με αντίμετρα εάν ο Τραμπ επιβάλει βασικό δασμό 10%. Όπως παραδέχθηκε ο Μέρτς, ένας ολοκληρωτικός εμπορικός πόλεμος θα αποτελούσε πλήγμα και για τις δύο πλευρές. Ο Τζιλ Μεκ, οικονομολόγος της Αxa, υπολογίζει πως αν ισχύσει δασμός 50% και συνδυαστεί με την πρόσφατη ανατίμηση του ευρώ, θα μειωθεί το ΑΕΠ της Ε.Ε. κατά 2%. Ο ίδιος επικαλείται μάλιστα την υποχώ-

ρηση που σημείωσε το δολάριο αμέσως μετά την απειλή του Τραμπ, ως ένδειξη ότι οι αγορές ανησυχούν για τον αντίκτυπο του εμπορικού πολέμου στην αμερικανική οικονομία.

Οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις θα διαφωνήσουν ως προς το ποιες υποχωρήσεις πρέπει να κάνουν, όπως να δεσμευθούν ότι θα αυξήσουν τις εισαγωγές αμερικανικών προϊόντων, και ως προς το πόσο σκληρή πρέπει να είναι η απάντησή τους σε περίπτωση αδιεξόδου στις συνομιλίες. Η Γερμανία θα ανησυχεί για τις αυτοκινητοβιομηχανίες της, η Ιταλία, η Αυστρία και πρωτίστως η Ιρλανδία για τις εξαγωγές των φαρμάκων τους και η Γαλλία ακόμη και με το μικροσκοπικό πλεόνασμα των 3 δισ. ευρώ από το διμερές εμπόριο με τις ΗΠΑ θα ανησυχεί για τις εξαγωγές κονιάκ. Ακόμη και στην περίπτωση ενός συμβιβασμού θα υπάρξει οικονομικό πλήγμα καθώς οι δασμοί θα είναι υψηλότεροι. Αλλά ο κίνδυνος μιας βαθύτερης σύγκρουσης θα υπενθυμίζει στον Τραμπ ότι οι ΗΠΑ εξήγαγαν στην Ε.Ε. προϊόντα αξίας 370 δισ. δολ. το 2024, υπερδιπλάσια από όσα εξήγαγαν στην Κίνα.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΝΙΚΟΥ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ

Το παράδοξο των στεγαστικών δανείων

Λίγες μέρες πριν ανακοινώσει η Κριστίν Λαγκάρντ την όγδοη τον τελευταίο χρόνο μείωση των επιτοκίων της ΕΚΤ, στο επίσημο blog της οικονομολόγου της Ευρωπαϊκής επιτροπής επιχειρηματολόγησαν γιατί οι επιβαρύνσεις θα αυξηθούν ειδικά στα στεγαστικά δάνεια τα επόμενα χρόνια. Μάλιστα η εκτίμηση ήταν ότι, παρά το μειωμένο βασικό επιτόκιο της ΕΚΤ, οι μνημιαίες δόσεις για τους περισσότερους δανειολήπτες θα αυξάνονται σταδιακά έως το 2030, δηλαδή έως το τέλος της δεκαετίας.

Το παράδοξο είναι ότι οι «πληγνέτες» δανειολήπτες, σύμφωνα με την ανάλυση, θα είναι οι πιο προνοητικοί. Αυτοί που σωστά πρόβλεψαν στην αρχή του ανοδικού κύκλου των επιτοκίων τον κίνδυνο και «κλείδωσαν» το επιτόκιο τους κάνοντάς το σταθερό. Και εδώ είναι μια μεγάλη «πληγή», της έλλειψης ενημέρωσης των δανειοληπτών, που σημειώνει η ΕΚΤ. Τα επιτόκια του ευρώ ως γνωστόν ξεκίνησαν από το μηδέν το 2021, πριν εκτοξευτούν στο 4%. Μετά και τις ανακινήσεις της Πέμπτης από την Κριστίν Λαγκάρντ, είναι σαφές ότι κάτω από το 2% θα

αργήσουμε να τα ξαναδούμε. Οσοι από τους δανειολήπτες «κλείδωσαν» για μια τριετία ή πενταετία τα δανειά τους πριν το βασικό επιτόκιο της ΕΚΤ ξεπεράσει το 2%, θα βρεθούν με υψηλότερο επιτοκιακό περιβάλλον όταν εξέλθουν από την «παγωμένη» περίοδο.

Ενώ τα επιτόκια της ΕΚΤ μειώνονται, οι επιβαρύνσεις των δανειοληπτών θα αυξάνονται έως το 2030.

Και αυτοί οι δανειολήπτες, σύμφωνα με την ΕΚΤ, είναι πάρα πολλοί.

Τα στοιχεία δείχνουν ότι περίπου τα τρία τέταρτα των στεγαστικών δανείων στη Ζώνη του Ευρώ είναι σταθερού επιτοκίου για μια συγκεκριμένη περίοδο, που θα λήξει κάποια στιγμή μέσα στην επόμενη πενταετία.

Το πρόβλημα είναι ότι οι υψηλότερες πληρωμές τόκων επηρεάζουν την κατανάλωση των νοικοκυριών και κυρίως

των πιο αδύναμων, αυτών για τα οποία το κόστος εξυπηρέτησης ενός δανείου αποτελεί σημαντικό ποσοστό του συνολικού διαθέσιμου εισοδήματος.

Αρα η κατανάλωσή τους θα μειωθεί. Εκθεση για τις καταναλωτικές συνθήκες στην Ευρώπη, επίσης της ΕΚΤ, έδειξε ότι το 48% των νοικοκυριών με στεγαστικό δάνειο θα συνεχίσει να περιορίζει την κατανάλωση για τον επόμενο χρόνο.

Σε χώρες όπως η Ελλάδα, η αναλογία των δανείων σταθερού επιτοκίου στα νέα στεγαστικά δάνεια είναι μεγάλη. Ειδικά τον τελευταίο χρόνο η ζήτηση που τροφοδοτείται από το πρόγραμμα «Σπίτι μου» εκφράζεται με προτίμηση σταθερού επιτοκίου για περίπου 6 στα 10 στεγαστικά δάνεια που δόθηκαν. Ενώ δηλαδή βρισκόμασταν σε μια περίοδο που όλοι έβλεπαν συνεχείς μειώσεις των επιτοκίων του ευρώ, όπως και έγινε, οι ελληνικές τράπεζες επέμεναν στο να «προστατεύουν» τους νέους δανειολήπτες, προτείνοντάς τους να «κλείδωσουν» επιτόκια υψηλότερα από αυτά που θα είχαν αν τα άφηναν κυμαινόμενα λίγους μήνες μετά.

«Σύμφωνο για τη Μεσόγειο», με άρωμα Τουρκίας

Οι Βρυξέλλες αναζητούν πλαίσιο διασύνδεσης Άγκυρας-Δυτικών Βαλκανίων με τη νέα στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΑ

Μετά την είσοδο της Τουρκίας στη νέα αρχιτεκτονική άμυνας και ασφάλειας της Ε.Ε., μέσω και του Κανονισμού SAFE για κοινά ευρωπαϊκά εξοπλιστικά προγράμματα, οι Βρυξέλλες, όπως πληροφορείται η «Κ», προσανατολίζονται να ανοίξουν παράθυρο για διασύνδεση της χώρας και με το νέο, υπό εκκώλυση, «Σύμφωνο για τη Μεσόγειο». Αν και τελικές αποφάσεις δεν έχουν ληφθεί, καθώς το ζήτημα βρίσκεται ακόμη στο στάδιο της ανταλλαγής απόψεων και της διαβούλευσης, οι Βρυξέλλες «παρουσίασαν τις προθέσεις τους» προς τα κράτη-μέλη και όπως είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, υποστήριξαν ότι «πιθανόν θα πρέπει να εξερευνηθεί ένα πλαίσιο», μέσα από το οποίο, τόσο η Τουρκία όσο και οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, να διασυνδεθούν με το «Σύμφωνο για τη Μεσόγειο».

Το πολιτικό πάντως εκτόπισμα τού υπό διαμόρφωση Συμφώνου για τη Μεσόγειο δεν είναι ανάλογο με αυτό της νέας δομής άμυνας και ασφάλειας της Ε.Ε. Αλλά, η προσπάθεια που καταβάλλεται ώστε η Τουρκία (όπως και τα Δυτικά Βαλκάνια) «να διασυνδεθεί με κάποιον τρόπο» και με τη νέα αυτή πολιτική της Ε.Ε., αποτελεί ακόμη μια αιπή απόδειξη του ρόλου, ο οποίος αποδίδεται από ΕΥΕΔ-Κομισιόν, στην Άγκυρα, αλλά και της συνεχιζόμενης πορείας αναβάθμισης των ευρωτουρκικών σχέσεων. Χωρίς να υπάρχει καμία ουσιαστική προοπτική για λύση του Κυπριακού με βάση το «συμφωνημένο πλαίσιο», καθώς η Τουρκία συνεχίζει την προσπάθειά της για εδραίωση του όρου περί «κυριαρχικής οντότητας» του ψευδοκράτους. Και κυρίως, χωρίς να εκδηλώνεται καμία ουσιαστική μορφή παρέμβασης της Ε.Ε. προς την Άγκυρα, προκειμένου να επιδιωχθεί αλλαγή πλεύσης, πέραν κάποιων φραστικών παραθέσεων. Συναφείς πληροφορίες της «Κ»,

Μια πρώτη πολιτική συζήτηση για το Σύμφωνο για τη Μεσόγειο, ενδέχεται να πραγματοποιηθεί στις 23 Ιουνίου, στο περιθώριο του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων (Ένωση για τη Μεσόγειο), ενώ η Κοινή Ανακοίνωση εκτιμάται ότι θα εκδοθεί το προσεχές φθινόπωρο.

αναφέρουν ότι μεταξύ των σκέψεων που γίνονται για το «Σύμφωνο για τη Μεσόγειο», εντάσσεται και η ιδέα να επεκταθεί πέραν των μεσογειακών χωρών και «στις γειτονικές χώρες των γειτονικών χωρών (neighbours of neighbours)», διευρύνοντας πολύ το γεωγραφικό εύρος των δράσεων που επιδιώκεται να αναληφθούν. Όπως αναφέρθηκε αρμοδίως από την Ε.Ε., το Σύμφωνο για τη Μεσόγειο θα αποτελέσει τη βάση για διάλογο με όλες τις χώρες της περιοχής.

Υπενθυμίζεται ότι στην πρόσφατη συνάντηση της αρμόδιας επιτροπής για τη Μεσόγειο Ντουμπράβκα Σούτσα, με την υφυπουργό Ευρωπαϊκών Θεμάτων Μαριλένα Ραουνά, στην Κύπρο, συζητήθηκε το υπό διαμόρφωση νέο Σύμφωνο για τη Μεσόγειο και σύμφωνα με ανακοίνωση της Λευκωσίας, «και οι δυνατότητες συμβολής σε αυτό μέσω στρατηγικών έργων διασυνδεσιμότητας όπως το Great Sea Interconnector». Θέμα «συνδεσιμότητας» έθεσε και η Ελλάδα κατά την παρουσίαση του «Συμφώνου για τη Μεσόγειο», στο πλαίσιο των αναφορών που έγιναν από μεγάλο αριθμό χωρών με επίκεντρο την «ενέργεια».

Κατά την παρουσίαση του Συμφώνου για τη Μεσόγειο, ενώπιον των 27 κρατών-μελών, σε διπλωματικό επίπεδο, στην Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων COREPER, οι Βρυξέλλες έκαναν ειδική αναφορά στην Τουρκία (και στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων), σημειώνοντας αφενός ότι ανήκει στον μεσογειακό χώρο και αφετέρου ότι διαθέτει καθεστώς υποψήφιας προς ένταξη χώρας.

Οι ιδέες Ε.Ε.

Κατά την παρουσίαση του Συμφώνου για τη Μεσόγειο, ενώπιον των 27 κρατών-μελών, σε διπλωματικό επίπεδο, στην Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων COREPER, οι Βρυξέλλες έκαναν ειδική αναφορά στην Τουρκία (και στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων), σημειώνοντας αφενός ότι ανήκει στον μεσογειακό χώρο και αφετέρου ότι διαθέτει καθεστώς υποψήφιας προς ένταξη χώρας, κάτι που την τοποθετεί σε ένα διαφορετικό κάδρο. Με βάση αυτή την ανάγνωση, όπως πληροφορείται η «Κ», υποδείχθηκε «αρμοδίας» ότι πιθανόν θα πρέπει να εξερευνηθεί ένας τρόπος διασύνδεσης της Τουρκίας και των χωρών

των Δυτικών Βαλκανίων με το Σύμφωνο για τη Μεσόγειο.

Όπως λέχθηκε στην Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων, στόχος του Συμφώνου για τη Μεσόγειο, είναι η σύσφιξη των σχέσεων της Ε.Ε. με τις χώρες της «Ευρωμεσογειακής» περιοχής, περιλαμβάνοντας αλλά και υπερβαίνοντας γεωγραφικά τις χώρες της Νότιας Γεγονίας. Στο επίκεντρο βρίσκονται η ενίσχυση της ειρήνης και της ασφάλειας στον τόμο της ναυτιλίας, καθώς και η πάταξη της τρομοκρατίας. Όπως εξάλλου πληροφορείται η «Κ», μεγάλος αριθμός κρατών-μελών, περιλαμβανομένων της Ελλάδας, του Λουξεμβούργου της Βουλγαρίας, της Φινλανδίας, της Ιρλανδίας,

της Ιταλίας, της Γαλλίας, της Τσεχίας, της Σουηδίας και της Δανίας, έθεσαν ζήτημα ουσιαστικής συνεργασίας στο θέμα της μετανάστευσης.

Σημειώνεται ότι μια πρώτη πολιτική συζήτηση για το Σύμφωνο για τη Μεσόγειο, ενδέχεται να πραγματοποιηθεί στις 23 Ιουνίου, στο περιθώριο του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων (Ένωση για τη Μεσόγειο) ενώ η Κοινή Ανακοίνωση εκτιμάται ότι θα εκδοθεί το προσεχές φθινόπωρο, μετά την ολοκλήρωση των εν εξελίξει διαβουλεύσεων. Επισημαίνεται και η βάση τον προγραμματισμό της Ε.Ε., η υιοθέτηση του Συμφώνου για τη Μεσόγειο, αναμένεται στα τέλη του 2025.

Τρεις προτεραιότητες

Στο πλαίσιο της παρουσίας του «Συμφώνου για τη Μεσόγειο», οι Βρυξέλλες παρέπεμψαν σε τρία πεδία προτεραιοτήτων:

- **Αναφορικά** με την κοινωνία των πολιτών και τη νεολαία, τίθεται ως στόχος η εγκαθίδρυση κοινών χώρων ανώτατης εκπαίδευσης μεταξύ της Ε.Ε. και των χωρών της «Ευρωμεσογειακής περιοχής». Το πλέον ενδεχομένως αξιοσημείωτο, είναι ο προσανατολισμός για αμοιβαία αναγνώριση πτυχών σπουδών, ενώ γίνεται λόγος για έκδοση θεωρήσεων διαβατηρίων σε φοιτητές και πανεπιστημιακούς.
 - **Σε ό,τι αφορά** στην κινητικότητα, είναι προφανής η τάση τοποθέτησης δικλίδων για τη διαχείριση της μεταναστευσης, μέσω συνεργασίας στο πλαίσιο του «Συμφώνου για τη Μεσόγειο». Σε σχέση με το κομμάτι της επιχειρηματικότητας, γίνονται σκέψεις για τη δημιουργία ενός ενιαίου εμπορικού χώρου, ενώ θα επιχειρηθούν συγχλήσεις αναφορικά με την ανανεώσιμη ενέργεια.
 - **Ο τρίτος** τομέας προτεραιότητας, αφορά στην ασφάλεια και αναμένεται να περιλαμβάνει δράσεις για ανακαίωση της ριζοσπαστικοποίησης και της τρομοκρατίας, ως επίσης και του οργανωμένου εγκλήματος. Παράλληλα, επιδιώκεται συνεργασία σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών, υπό το φως και των κλιματικών αλλαγών.
- Σημειώνεται ότι κατά την παρουσίαση του Συμφώνου για τη Μεσόγειο, στην Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων, η Κύπρος όπως πληροφορούμαστε, εξέφρασε στήριξη στις προτεραιότητες, κυρίως σε σχέση με τη νεολαία. Παράλληλα, υποστήριξε τη σημασία ενίσχυσης του πολιτικού διαλόγου με εταίρους της Ε.Ε., θεωρώντας το Σύμφωνο για τη Μεσόγειο ως μια πλατφόρμα συνεργασίας.

Παρούσα η Ε.Φ. στο Συμπόσιο Αρχηγών Στρατών Μεσογείου

Δεν ήγειρε τις συνηθισμένες ενστάσεις της η Τουρκία για την Κ.Δ.

Του ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

Εκπροσώπηση είχε η Εθνική Φρουρά, στις αρχές Ιουνίου, σε διεθνές συμπόσιο συνεργασίας που αφορά τους Αρχηγούς Στρατών στη Μεσόγειο. Το Συμπόσιο των Αρχηγών Στρατών της Μεσογείου («Symposium of the Army Chiefs of the Mediterranean») πραγματοποιήθηκε 2 με 3 Ιουνίου στη βάση του Γαλλικού Πολεμικού Ναυτικού στην Τουλόν της Νότιας Γαλλίας και συγκεκριμένα στη ναυαρχίδα του Γαλλικού Πολεμικού Στόλου, το αεροπλανοφόρο «Charles de Gaulle». Το συμπόσιο, που εστιάζει στην ευρωμεσογειακή αμυντική συνεργασία και πολυμερή στρατιωτική διπλωματία με έμφαση στα παράκτια κράτη της Μεσογείου και της Β. Αφρικής, φιλοξενεί και Τούρκους αξιωματικούς με την εφειτηνή χρονιά να ξεχωρίζει το γεγονός πως «συνυπήρξαν», χωρίς τις συνηθείς ενστάσεις εκ μέρους του τουρκικού υπουργείου Άμυνας που δεν αναγνωρίζει την Κυπριακή Δημοκρατία, Κύπριοι και Τούρκοι ανώτατοι αξιωματικοί.

Στο διεθνές συμπόσιο, που εκπροσωπούνται οι ένοπλες δυνάμεις των εμπλεκόμενων χωρών στο ανώτατο επίπεδο ηγεσίας (αρχηγούς ή υπαρχηγούς

Στο περιθώριο του συμποσίου η Ε.Φ. πραγματοποίησε σειρά διμερών επαφών με την ηγεσία των συμμετασχόντων χωρών. Ξεχώρισε η συνάντηση με τη γαλλική ανώτατη στρατιωτική ηγεσία λόγω και του υψηλού επιπέδου αμυντικής συνεργασίας Γαλλίας-Κύπρου.

Γενικών Επιτελείων), συμμετείχαν συνολικά 15 χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Τουρκίας. Συγκεκριμένα, συμμετέχουν χώρες εντός και εκτός Ε.Ε. στη βάση της γεωγραφικής αποτύπωσης ακτών Βορρά-Νότου στη Μεσόγειο (Ελλάδα, Κύπρος, Τουρκία, Γαλλία, Πορτογαλία, Ισπανία, Ιταλία, Κροατία και Μάλτα, του «Βορρά» και Μαυριτανία, Μαρόκο, Τυνησία, Αίγυπτος και 2 εκπρόσωποι από την αναγνωρισμένη κυβέρνηση της Λιβύης, από τον «Νότο». Την Εθνική Φρου-

ρά εκπροσώπησε η ανώτατη στρατιωτική ηγεσία διά του υπαρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς (ΓΕ-ΕΦ), υποστράτηγου Νεόφυτου Παχουλίδη. Σημειώνεται πως από την Ελλάδα συμμετείχε ο αρχηγός του Γενικού Επιτελείου Στρατού (ΓΕΣ), αντιστράτηγος Γεώργιος Κωστίδης και από την Τουρκία συμμετείχε ο διοικητής των Χερσαίων Δυνάμεων (ΚΚΚ), Στρατηγός Σελτζούκ Μπαϊρακτάρογλου. Υπενθυμίζεται πως στο παρελθόν σε ανάλογου τύπου συναντήσεις η Άγκυρα διαχρονικά εγείρει θέμα συμμετοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας, που δεν αναγνωρίζει, μπλοκάροντας de facto τη συμμετοχή της. Φέτος, η Τουρκία με ανακοίνωση Τύπου του Γενικού Επιτελείου της δεν ήγειρε θέμα έναντι της ΚΔ, χωρίς ωστόσο και να κάνει καμία αναφορά στην Κυπριακή Δημοκρατία στη σχετική ανακοίνωση για τη συμμετοχή της στο συμπόσιο. Πηγές ανέφεραν στην «Κ» πως η αλληλεπίδραση Ε.Φ. και Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων στο πλαίσιο του συμποσίου έγινε σε τυπικό κλίμα χωρίς προκλήσεις.

Έμφαση στη συνεργασία

Το διεθνές συμπόσιο που διοργανώνει η Γαλλία στις ναυτικές εγκαταστάσεις της Τουλόν (αεροπλανοφόρο «Charles

Το Συμπόσιο των Αρχηγών Στρατών της Μεσογείου πραγματοποιήθηκε στη ναυαρχίδα του Γαλλικού Πολεμικού Ναυτικού, στο αεροπλανοφόρο «Charles de Gaulle».

de Gaulle» κι εγκαταστάσεις του 7ου Συντάγματος Πολιτικής Ασφάλειας) είχε φέτος ως θεματική τη διάσταση της χερσαίας συνεργασίας στη Μεσόγειο με έμφαση στη μελλοντική συνεργασία των κρατών της Μεσογείου έναντι απειλών τρίτων χωρών. Στο πλαίσιο των συζητήσεων στοργυγλής τράπεζας, όπου συμμετείχε ο υποστράτηγος Παχουλίδης, συζητήθηκαν θεματικές όπως «Το μέλλον της Μεσογείου σε δέκα χρόνια», «Προετοιμασία και Επιχειρησιακή Συνεργασία», «Υβριδικές απειλές και Κυβερνοαπειλές», «Ανθρωπιστική Βοήθεια και Αντιμετώπιση Καταστροφών» και «Νεολαία και Εθνική Συνοχή»

– με την Εθνική Φρουρά να συνεισφέρει στο κομμάτι της συζήτησης και της ανταλλαγής απόψεων. Στο περιθώριο του συμποσίου η Ε.Φ. πραγματοποίησε σειρά διμερών επαφών με την ηγεσία των συμμετασχόντων χωρών, με τη συνάντηση με τη γαλλική ανώτατη στρατιωτική ηγεσία (ο.σ. αρχηγό των Χερσαίων Δυνάμεων της Γαλλίας, στρατηγό Pierre Schill) να ξεχωρίζει λόγω και του υψηλού επιπέδου αμυντικής συνεργασίας Γαλλίας-Κύπρου. Στο πλαίσιο αυτών των επαφών συζητήθηκαν όλα τα θέματα διμερούς αμυντικής συνεργασίας Λευκωσίας-Παρισιού καθώς και πτυχές επικαιρότητας, με έμφαση στο SAFE

αλλά και το εξοπλιστικό πρόγραμμα της Εθνικής Φρουράς.

Αυξάνει το αποτύπωμά της

Η Εθνική Φρουρά συμμετέχει ενεργά εδώ και χρόνια σε κάθε δράση στο επίπεδο της ευρωμεσογειακής αμυντικής συνεργασίας, εντός και εκτός χωρητικότητας, της Ε.Ε., αυξάνοντας το αποτύπωμα της πολυμερούς στρατιωτικής διεθνούς διπλωματίας της. Επιπλέον, όπως πληροφορείται η «Κ», στο πλαίσιο της Προεδρίας της Ε.Ε. εκ μέρους της Κ.Δ. θα πραγματοποιηθούν αρκετές συναντήσεις σε επίπεδο πολυμερούς αμυντικής συνεργασίας επί κυπριακού εδάφους.

ΑΡΘΡΟ / Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΦΙΛΗ

Το ευρωπαϊκό κενό και η Τουρκία

Η επαναφορά Τραμπ στον Λευκό Οίκο και οι συχνά αλληλοαναιρούμενες κινήσεις του στην παγκόσμια σκακιέρα έχουν επιφέρει αλλαγές, αλλά δημιουργούν και την ανάγκη για συγχύσεις. Η εμπιστοσύνη απέναντι στην αμερικανική ηγεσία απομεινώνει με γεωμετρική πρόοδο και ως προσπάθειον εταίροι και ανταγωνιστές, με εξαίρεση την Κίνα, να κολακεύουν δημόσια και ιδιωτικά έναν ηγέτη που επιζητεί τη συνεχή τροφοδότηση του «εγώ» του. Σε ένα δυστοπικό διεθνές περιβάλλον, όπου κυριαρχεί πλέον η μονομέρεια των Ηνωμένων Πολιτειών και όχι ο απομονωτισμός, πολλά δε μάλλον η πολυμέρεια, τα υπόλοιπα κράτη είναι υποχρεωμένα να λάβουν τα μέτρα τους και μέσω συμπεράσεων να δυναμώσουν τη φωνή και την επιρροή τους. Ανεξάρτητα από το αν η Ουάσινγκτον τελικά αποσυρθεί μερικώς ή ολικώς, διπλωματικά ή στρατιωτικά, από

διάφορες περιοχές του πλανήτη, έχει ανακύψει ένα ψυχολογικό χάσμα, το οποίο ο Αμερικανός ηγέτης όχι μόνο δεν ενδιαφέρεται να γεφυρώσει, αλλά μάλλον συνειδητά σκοπεύει να διατηρήσει, αν όχι να διευρύνει, γιατί έτσι πιστεύει ότι θα είναι σε πλεονεκτικότερη θέση, εφόσον όλοι οι υπόλοιποι θα βρίσκονται σε εγρήγορση και, αγωνιώντας για τη θέση τους στην υφιστάμενη τάξη πραγμάτων, θα είναι πιο ευάλωτοι απέναντι στις αμερικανικές πιέσεις.

Παρ' όλα αυτά, ο Τραμπ δείχνει ιπτόντος και αποφασισμένος να μην κάνει πίσω στα ζητήματα που αφορούν εμμέσως ή αμέσως την ευρωπαϊκή άμυνα και ασφάλεια. Η έννοια της συλλογικής άμυνας έχει ξεθωριάσει, όχι μόνο εξαιτίας διλόγων που θα μπορούσαν να φέρουν ακόμη και σε ευθεία στρατιωτική αντιπαράθεση δύο κράτη-μέλη του ΝΑΤΟ, τις Ηνωμένες Πολιτείες και τη Δανία

για χάρη της Γροιλανδίας, αλλά κυρίως λόγω της εμφανούς απροθυμίας των Ηνωμένων Πολιτειών, αφενός να εξακολουθήσουν να εισφέρουν εξίσου καταλυτικά στον προϋπολογισμό του ΝΑΤΟ και αφετέρου να παραμείνουν δεσμευμένες στην υπεράσπιση ακόμη και της τελευταίας ίντσας νατοϊκού εδάφους. Επομένως, καθίσταται επιτακτική ανάγκη η ανάπτυξη του ευρωπαϊκού πύλωνα εντός του ΝΑΤΟ σε πρώτη φάση και εν συνεχεία, ανάλογα με τις εξελίξεις, ακόμη και η προώθηση ενός μηχανισμού συμπληρωματικού, αλλά και δυναμικά αυτόνομου.

Αυτό το εγχείρημα βέβαια απαιτεί πολύ χρόνο, τεράστια κεφάλαια (σε κάποιο βαθμό), αλλαγή κουλτούρας. Μάλιστα, πανευρωπαϊκά, να μην αυτή τη στιγμή η πλειονότητα των πολιτών στηρίζει με ενδοιασμούς την πρόθεση των ηγεσιών να αναπτύξει η Ευρώπη τη δική

της περπατησιά σε ζητήματα άμυνας, ωστόσο τυχόν απόλεια κονδυλίων εις βάρος του κράτους πρόνοιας δεν αποκλείεται στο μέλλον να τους στρέψει σε άλλες κατευθύνσεις. Πολλά θα εξαρτηθούν από το αίσθημα ανασφάλειας και ευαλωτότητας, καθώς και την προτεραιοποίηση που θα γίνει στις απειλές. Αν, επί παραδείγματι, προέκυπτε μια ουσιαστική διευθέτηση και όχι απλώς και μόνο κατάπαυση του πυρός στην Ουκρανία, και σταδιακά άρχιζε να αλλάζει η εικόνα της επιθετικότητας και αναθεωρητικής Ρωσίας (και στις Ηνωμένες Πολιτείες το 2028 αναλάμβανε τα νύια ένας πρόεδρος με φιλοευρωπαϊκά χαρακτηριστικά), το πρότζεκτ «ευρωπαϊκή άμυνα» και κυρίως η αναγκαιότητα αυτού πιθανόν να αμφισβητούνταν εκ των έσω.

Στην παρούσα φάση, πάντως, αρκεί να καταλήγουν οι συζητήσεις να αρχίσουν να

στηρίζονται στις δικές τους δυνάμεις. Σε αυτή τη «συμμαχία των προθύμων» κάποιος θα μείνουν. Επίσης, δεν είναι υποχρεωτικό να διαθέσουν δυνάμεις και πόρους με τον ίδιο βαθμό προσπάθειας και σε μεγάλους αριθμούς. Ενώ η ανάπτυξη και οι αυτοτελείς δεξιότητες των εγχώριων αμυντικών βιομηχανιών και κατ' επέκταση τα περιθώρια συμπεράσεων ασφαλώς δεν είναι αναλογικά σε κάθε περίπτωση. Υπό αυτό το πρίσμα, για πολλές ευρωπαϊκές χώρες η Τουρκία θεωρείται κομβική, πολύ περισσότερο δεδομένων των συνεργιών της με ευρωπαϊκές εταιρείες, τις επιθετικές εξαγωγές της και τις ποσοποιήσεις που έχει εξασφαλίσει για πιθανές συμπαράγωγες. Στο ενδεχόμενο αναδίπλωσης ή διαταγών στην πορεία εκ μέρους κάποιων Ευρωπαίων (στο σενάριο αλλαγής των πολιτικών συσχετισμών ή των κοινωνικών δυναμικών ή και της κόπωσης

από τα πολεμικά μέτωπα), που έτσι κι αλλιώς δεν είναι συνηθισμένοι στην εμπλοκή τους σε ένοπλες συγκρούσεις, η Τουρκία μοιάζει διατεθειμένη να καλύψει μέρος των απωλειών.

Είναι περριτό να αναφερθούμε στους λόγους που η Τουρκία δεν μπορεί να αποτελέσει κομμάτι της ευρωπαϊκής άμυνας εφόσον δεν συμμορφωθεί με συγκεκριμένες, αυτονόητες προϋποθέσεις, παρά την εσχάτως αναβαθμισμένη θέση της σε ζητήματα ασφάλειας. Αυτό δίνει στην Ελλάδα την ευχέρεια να προωθήσει τις δικές της αρεσιμότητες, με το αίτημα για την όρη του casus belli να αποτελεί μία καλή (και μόνο) αρχή, υπό τη μορφή υπενθύμισης προς τους Ευρωπαίους εταίρους μας.

Ο κ. Κωνσταντίνος Φίλης είναι διευθυντής του Ινστιτούτου Διεθνών Υποθέσεων (ΙΓΑ), καθηγητής του Αμερικανικού Κολλεγίου Ελλάδος.

Επενδυτικός άνεμος από τα Εμιράτα

Εντοπίζεται ποιοτικό ενδιαφέρον από εταιρείες πληροφορικής που εστιάζεται στην τεχνολογία και την κυβερνοασφάλεια

Της **ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ**

Εντονο επενδυτικό ενδιαφέρον για την Κύπρο επιδεικνύουν high tech εταιρείες από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (ΗΑΕ). Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», εταιρεία από το πριγκιπάτο του Ντουμπάι η οποία εξειδικεύεται στον τομέα της κυβερνοασφάλειας εξετάζει το ενδεχόμενο σύνταξης συμφωνίας με την Κυπριακή Δημοκρατία για προσφορά εξειδικευμένων υπηρεσιών. Όπως πληροφορούμαστε, έχει γίνει ήδη κρούση στις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους αναφορικά με το ενδιαφέρον της εταιρείας για δραστηριοποίηση στην Κύπρο

Εγινε κρούση στην Κυπριακή Δημοκρατία για προσφορά εξειδικευμένων υπηρεσιών.

και την πρόθεσή της να αναπτύξει συνέργειες με κυπριακές επιχειρήσεις. Παρά το γεγονός ότι ο αριθμός των εταιρειών που έχουν εγγραφεί στη Μονάδα Διευκόλυνσης Εταιρειών (ΜΔΕ - BFU) του υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας είναι σχετικά μικρός, εντούτοις υπάρχουν εγγεγραμμένες εταιρείες με σημαντικό επιχειρηματικό υπόβαθρο, όπως είναι συγκεκριμένη αεροπορική εταιρεία. Κύρια επιδίωξη των αρμόδιων φορέων είναι να αξιοποιηθούν όλες οι ευκαιρίες για συνεργασία μεταξύ ΗΑΕ-Κύπρου και να αυξηθούν οι εταιρείες που θα εγγραφούν στη μονάδα σε βάθος χρόνου, με γνώμονα, πρωτίστως, την ποιότητα.

Ο χάρτης του Investopia

Η Κύπρος και συγκεκριμένα η Λεμεσός φιλοξένησε για πρώτη φορά το διεθνώς αναγνωρισμένο επενδυτικό συνέδριο Investopia Global, γεγονός που σηματοδοτεί το αυξανόμενο ενδιαφέρον των ΗΑΕ για την Ανατολική Μεσόγειο, την ώρα που και Κύπριοι επενδυτές διατηρούν έντονη παρουσία στα Εμιράτα. Σύμφωνα με τις πληροφορίες μας, μετά

Μετά το πέρας του επενδυτικού συνεδρίου Investopia Global πραγματοποιήθηκε αριθμός στοχευμένων επιχειρηματικών συναντήσεων (B2B meetings) με σημαντικές εταιρείες από τα ΗΑΕ.

Ο γενικός γραμματέας του ΚΕΒΕ, Φιλόκυπρος Ρουσούνιδης, επιβεβαίωσε το αυξημένο επενδυτικό ενδιαφέρον από τα ΗΑΕ.

το πέρας του επενδυτικού συνεδρίου πραγματοποιήθηκε αριθμός στοχευμένων επιχειρηματικών συναντήσεων (B2B meetings) με σημαντικές εταιρείες από τα ΗΑΕ.

Όπως μας ανέφερε ο γενικός γραμματέας του ΚΕΒΕ, Φιλόκυπρος Ρουσούνιδης, ο ρόλος του Investopia αφορά μια περιφερειακή επέκταση που ξεκίνησε το 2021 από την κυβέρνηση των ΗΑΕ με στόχο να προωθηθούν συμφωνίες εισαγωγής κεφαλαίων και στο ΗΑΕ αλλά και από το ΗΑΕ σε διάφορους στρατηγικούς προορισμούς της Ανατολικής Μεσογείου όπως είναι και η Κύπρος.

Ο κ. Ρουσούνιδης επιβεβαίωσε το αυξημένο επενδυτικό ενδιαφέρον που εντοπίζεται από τα ΗΑΕ για την Κύπρο σε τομείς που αφορούν την τεχνολογία, την πράσινη ενέργεια, τον τουρισμό, τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, τη ναυτιλία και τις νεοφυείς επιχειρήσεις. Στόχος του Investopia, που έλαβε χώρα χτες, ήταν να προβληθεί η Κύπρος ως επιχειρηματικός κόμβος τριών ηπείρων. Ο γενικός γραμματέας του ΚΕΒΕ επισήμανε, εξάλλου, ότι ήδη υπάρχουν εταιρείες που επιχειρούν και έχουν παρουσία στα ΗΑΕ και αντίστοιχα υπάρχουν οι επενδύσεις σε ιδιωτικό επίπεδο που έγιναν στο λιμάνι Λεμεσού DP world

από την Αραβική Χερσόνησο. Αυτό μπορεί να ενισχυθεί καθώς η κυβέρνηση κινείται προς την έμπρακτη σύσφιξη δεσμών με την κυβέρνηση των ΗΑΕ και πρόκειται να διευρύνει τον διάλογο επικοινωνίας μεταξύ των δυο χωρών, πρόσθεσε. Όταν οι θεσμικοί φορείς και η κυβέρνηση δημιουργήσουν το υπόβαθρο, τότε ανοίγει ο δρόμος για τις επιχειρήσεις να κάνουν αυτό που πρέπει για να πάρουν σάρκα και οστά οι επενδύσεις.

Ο Όμιλος Eurobank θα λειτουργήσει ως γέφυρα για επιχειρήσεις που επιθυμούν να επενδύσουν και να δραστηριοποιηθούν σε αναδυόμενες αγορές,

ανέφερε ο πρόεδρος της Ελληνικής Τράπεζας μέλος του Ομίλου Eurobank, Πέτρος Χριστοδούλου, σημειώνοντας ότι η Κύπρος δεν αποτελεί απλώς έναν ελκυστικό επιχειρηματικό προορισμό, αλλά μια έτοιμη πλατφόρμα επενδύσεων με ευρωπαϊκούς κανονισμούς, πρόσβαση στην Ενιαία Αγορά, νομισματική και πολιτική σταθερότητα και ευθυγράμμιση με τις ευρωπαϊκές πράσινες και ψηφιακές στρατηγικές. Ο αναπληρωτής διευθύνων σύμβουλος της Τράπεζας, Χάρης Χαμπάκης, μίλησε για τις τάσεις και τις προκλήσεις που διαμορφώνουν σήμερα το τραπεζικό τοπίο, επισημαίνοντας ότι η ψηφιακή μεταρ-

Η χώρα μας στον χάρτη του Investopia με στόχο να καταστεί επιχειρηματικός κόμβος τριών ηπείρων.

ρύθμιση, οι νέες κανονιστικές απαιτήσεις, οι αυξανόμενες προσδοκίες των πελατών, η ανάγκη για βιωσιμότητα και οι τεχνολογικές εξελίξεις, επαναπροσδιορίζουν το παραδοσιακό τραπεζικό μοντέλο και απαιτούν συνεχή προσαρμογή.

Ο στρατηγικός εταίρος

Τις επενδυτικές ευκαιρίες Κόλπου-Μεσογείου ανέδειξε ο υπουργός Οικονομίας των ΗΑΕ Αμπντούλαχ μπιν Τουκ Αλ Μαρί κατά τη διάρκεια του Investopia. Αναφέρθηκε σε τομείς όπως η ενέργεια, οι υποδομές, η ψηφιοποίηση, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ) και η τεχνική νομοσύνη ως ιδιαίτερα υποσχόμενους για κοινές επενδύσεις.

Δεν πρόκειται για μονόπλευρη σχέση, όπως υποστήριξε, αλλά για ένα σύστημα αμοιβαίας συνεργασίας που λειτουργεί πραγματικά, τονίζοντας ότι αυτό το αυξανόμενο ενδιαφέρον δημιουργεί τις βάσεις για μια στρατηγική συμπαχία.

Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε και στη συνδεσιμότητα στον τομέα της ενέργειας, τονίζοντας ότι αποτελεί ταυτόχρονα πρόκληση και ευκαιρία.

Στρατηγική επέκταση και από την αμερικανική Arisant

Ανοίγει γραφεία στην Κύπρο η αμερικανική εταιρεία πληροφορικής Arisant με έδρα τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής (ΗΠΑ) και συγκεκριμένα στο Σαν Φρανσίσκο στην Καλιφόρνια. Όπως πληροφορείται η «Κ», σήμερα ο αρμόδιος επενδυτικός φορέας της χώρας Invest Cyprus θα πραγματοποιήσει επαφές με τον διευθύνοντα σύμβουλο της Arisant, Ανδρέα Κατσαρή, για να συζητήσουν τα διαδικαστικά αναφορικά με την απόφαση της εταιρείας να επεκτείνει τις δραστηριότητές της στο νησί. Η συγκεκριμένη εταιρεία αποτελεί βασικό εταίρο της Oracle, η οποία δραστηριοποιείται στην Κύπρο και θα παρέχει λύσεις στην τεχνολογία και την ψηφιακή καινοτομία. Σημειώνεται ακόμα ότι εκπρόσωποι της Arisant πραγματοποιήσαν συναντήσεις με την κυπριακή αποστολή που μετέβη στις ΗΠΑ

Επεκτείνεται στην Κύπρο για να καλύψει την περιφερειακή ζήτηση.

τον Απρίλιο με στόχο να προσελκύσει επενδύσεις στην Κύπρο.

Σε πρόσφατη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στα γραφεία της Oracle Κύπρου, ο διευθύνων σύμβουλος της Arisant, Ανδρέας Κατσαρής, γνωστοποίησε την πρόθεση της εταιρείας να δραστηριοποιηθεί στην Κύπρο και να διερευνήσει συνέργειες για την ενίσχυση του ψηφιακού μετασχηματισμού σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα στην ευρύτερη περιοχή. Η απόφαση της εταιρείας να ξεκινήσει δραστηριότητες στην Κύπρο αντικατοπτρίζει τόσο τον

αυξανόμενο ρόλο του νησιού ως ψηφιακού κόμβου, όσο και τη στρατηγική του θέση για την εξυπηρέτηση των περιφερειακών αγορών της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής, ανέφερε ο κ. Κατσαρής σε σχετική ανάρτηση στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης.

Η Κύπρος προσφέρει το ιδανικό περιβάλλον για τη στρατηγική μας ανάπτυξη στην περιοχή, δήλωσε ο κ. Κατσαρής σημειώνοντας ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι η εταιρεία θα παρέχει την τεχνογνωσία της στην Oracle.

Ο διευθύνων σύμβουλος, της Oracle Κύπρου & Μάλτας, Αντώνης Σκούλλος, επισήμανε ότι η παρουσία της Arisant στην Κύπρο αναμένεται να ενισχύσει το οικοσύστημα της Oracle σε τοπικό επίπεδο και να συμβάλει στην αποστολή

της να στηρίξει τους οργανισμούς στην πορεία τους προς την καινοτομία και την ψηφιακή αριστεία.

Το γραφείο της Arisant στην Κύπρο θα προσφέρει υπηρεσίες συμβουλευτικές, υλοποιήσεων και διαχείρισης γύρω από το Oracle Cloud Infrastructure (OCI), τις βάσεις δεδομένων, τα analytics, την ασφάλεια και τις εφαρμογές ERP, υποστηριζόμενες από μια εξειδικευμένη και πιστοποιημένη ομάδα.

Η επέκταση αυτή αποτελεί ένα σημαντικό ορόσημο για τη διεθνή παρουσία της Arisant και υπογραμμίζει τη δέσμευσή της να προσφέρει μετασχηματισμό με προσιτή μέση μέσω των κορυφαίων τεχνολογιών της Oracle.

Η Arisant, διαθέτει μακρά παράδοση στην παροχή καινοτόμων λύσεων βασισμένων σε τεχνολογίες Oracle σε διάφορους κλάδους.

Ο διευθύνων σύμβουλος της Arisant, Ανδρέας Κατσαρής και ο διευθύνων σύμβουλος της Oracle Κύπρου & Μάλτας, Αντώνης Σκούλλος.

Ξένες καινοτόμες επιχειρήσεις εγκαθίστανται στην Ελλάδα

Της **ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ**

Πλώρη προς Αθήνα έβαλε η Alicia Bots από τη Σιγκαπούρη, που τα ρομπότ της κολάναε μαγνητικά στο πλάι του πλοίου και με τις περιστρεφόμενες βούρτσες τους το καθαρίζουν απομακρύνοντας θαλάσσιους μικροοργανισμούς (βακτήρια, άλγυα, φύκια), πριν προλάβουν να αναπτυχθούν. Αυτοί μεταξύ άλλων ευθύνονται και για την υπερκατανάλωση καυσίμου.

«Πρόκειται για ιδιαίτερα απαιτητική και επικίνδυνη εργασία για τους δύτες, οι οποίοι θα καθαρίζουν αλλά δεν είναι διαθέσιμοι σε όλα τα λιμάνια. Αντίθετα το ρομπότ μπορεί να λειτουργεί όλο το 24ωρο, διακόπτοντας μόνο για μία ώρα έπειτα από κάθε 10 ώρες λειτουργίας, για να επαναφορτιστεί», εξηγεί στην «Κ» ο ιδρυτής της Ιντερ Μουκοπαντιά από την Ινδία. Ο ίδιος μετακόμισε πρόσφατα στην Αθήνα από τη Σιγκαπούρη με την οικογένειά του, δείχνοντας προτίμηση στη χώρα μας, μεταξύ άλλων για τον καιρό, το φαγητό αλλά και για την ποιότητα ζωής. Πρόκειται ίσως για μία από τις πρώτες ενδείξεις της νέας τάσης που διαμορφώνεται: ξένες startups με ιδρυτές από το εξωτερικό εγκαθίστανται στη χώρα μας, ανοίγοντας παραρτήματα ακόμη και παραγωγικές μονάδες.

Πριν λάβει την απόφαση να στρίψει το τιμόνι προς την Ελλάδα, ο Ιντερ κοίταζε να επεκταθεί στο Ρότερνταμ. «Η δεξαμενή ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της ναυτιλίας στην Ελλάδα είναι

Από τη Γαλλία και το Βερολίνο μέχρι το Ντουμπάι είναι μερικοί από τους προορισμούς που επισκέπτεται ο Δημήτρης Καραβρός-Γουσίου με τον Νίκο Αντωνίου, εταίροι στο νεοσύστατο Αρείον Ventures, για να διερευνήσουν επενδυτικές ευκαιρίες.

πολύ καλή. Αυτό τελικά μας οδήγησε να αλλάξουμε την απόφασή μας, αφού ήταν πιο αποδοτική και για εμάς οικονομικά. Επιπλέον, η πλειονότητα των πελατών μας βρίσκεται εδώ και έχει νόημα να βρίσκεσαι κοντά στον πελάτη σου», εξηγεί. Η Alicia Bots εγκαινιάζει τέλη του μήνα την παραγωγική της μονάδα στο Κορωπί, αναμένοντας να υποδεχθεί περίπου 70 εφοπλιστές.

Η εταιρεία, που ιδρύθηκε το 2020, έχει ήδη προσλάβει 5 άτομα στην Ελλάδα, έτοιμα να συναρμολογήσουν τα ρομπότ της. Προς το παρόν έχει πουλήσει 82 κομμάτια, με το 40% των πελατών να προέρχεται από την Ελλάδα και την Ευρώπη, το 20% από την Αμερική και το υπόλοιπο από την Ασία και τη Μέση Ανατολή. «Το 80% των εξαρτημάτων που χρησιμοποιούμε το βρι-

Η γαλλική startup Alta Ares αναπτύσσει λογισμικό μέσω του οποίου αναλύει τα βίντεο από τα drones για την αναγνώριση στρατιωτικών αντικειμένων και γενικώς για τη χαρτογράφηση του πεδίου της μάχης.

σκουμε στην Ελλάδα. Υπάρχουν πραγματικά καλές εταιρείες ρομποτικής - προμηθευτές του κλάδου», τονίζει ο ίδιος.

Την εκτίμηση ότι αυτό το προϊόν «είναι πεδίο δόξης λαμπρόν» για εφαρμογές ρομποτικής σε πλοία μοιράζεται στην «Κ» ο Αλέξανδρος Ελευθεριάδης, εταίρος στο Big Pi Ventures, που εντόπισε την εταιρεία μέσα από διασυνδέσεις στη Βοστώνη. Οι πρώτες συναντήσεις

τον Φεβρουάριο του 2024 οδήγησαν τελικά σε ένα ντιλ, αξίας 5,1 εκατ. δολ., με κύριο επενδυτή το Big Pi. Σε αυτό συμμετείχαν επίσης το Stolt Ventures, το Radical Climate Tech Fund καθώς και το Ιδρυμα Ευγενίδου.

Η Alicia Bots δεν είναι η μόνη που «βάζει» πόδι στην Ελλάδα. Ήδη εταιρείες από τη Γαλλία, με δραστηριότητα σε τομείς όπως η αμυντική τεχνολογία αλλά και η βιοτεχνολογία, έχουν αρχίσει

να αποκτούν παρουσία στη χώρα μας. Μία από αυτές μπορεί να αλλάξει με την τεχνολογία της το DNA του ζυμομύκητα που χρησιμοποιείται για την παραγωγή αλκοόλ, ώστε να παραχθεί η βασική πρωτεΐνη τυριού. «Επίσης, κλείνουμε επένδυση με μία άλλη γαλλική εταιρεία, που ήδη έχει προσλάβει στην Ελλάδα 3 άτομα», εξηγεί με τη σειρά του στην «Κ» ο Νίκος Καλλιαγκόπουλος, εταίρος στο Big Pi, απαριθμώντας ακόμη δύο περιπτώσεις, ανάμεσά τους και την εταιρεία λογισμικού Astrato Analytics, του Γερμανοπολωνού Μάρτιν Μάλερ. «Εμείς ψάχνουμε ελληνικές εταιρείες στην Ελλάδα, εταιρείες Ελλήνων της διασποράς, αλλά και ξένες που μπορούμε να τις φέρουμε εδώ. Η τελευταία αυτή τάση δεν καταργεί την πρόθεσή μας να χρηματοδοτούμε ελληνικές εταιρείες».

Από τη Γαλλία και το Βερολίνο μέχρι το Ντουμπάι είναι μερικοί από τους προορισμούς που το τελευταίο διάστημα επισκέπτεται ο Δημήτρης Καραβρός-Γουσίου με τον Νίκο Αντωνίου, εταίροι στο νεοσύστατο Αρείον Ventures, για να διερευνήσουν μεταξύ άλλων και επενδυτικές ευκαιρίες.

«Αυτό που αλλάζει πλέον είναι ότι, ενώ απευθυνόμαστε κυρίως σε Έλληνες της διασποράς, υπάρχει ενδιαφέρον και για εταιρείες που χωρίς να έχουν σχέση με την Ελλάδα, θέλουν να έρθουν στη χώρα μας», αναφέρει ο κ. Καραβρός Γουσίου. «Ένας από τους λόγους είναι ότι έχουμε καλό εργατικό δυναμικό. Και για τις ξένες εταιρείες είναι λογική

μία τέτοια κίνηση, αφού ο ανταγωνισμός για εξεύρεση ταλέντων σε σύγκριση με άλλες χώρες δεν είναι τόσο ακραίος, ενώ και το κόστος είναι πιο διαχειρίσιμο», επισημαίνει. «Με αυτή την επιχειρηματολογία προσπαθούσαμε όλα αυτά τα χρόνια να πείσουμε τους Έλληνες ιδρυτές να έρθουν Ελλάδα. Τώρα, την ίδια αρχίζουμε να αξιοποιούμε και σε ξένους», λέει περιγράφοντας αυτή την τάση. «Στη γαλλική startup Alta Ares επενδύσαμε μαζί με τρία γαλλικά funds που ειδικεύονται στην αμυντική τεχνολογία. Η εταιρεία δεν μας χρειαζότανε τόσο για τα κεφάλαια, όσο για τις επαφές και την πρόσβαση που μπορούμε να προσφέρουμε στην ελληνική αγορά». Η startup, δημιουργημά μιας τετραμελούς ομάδας ιδρυτών από τη Γαλλία, αναπτύσσει λογισμικό μέσω του οποίου αναλύει και επεξεργάζεται τα βίντεο από τα drones για την αναγνώριση στρατιωτικών αντικειμένων και γενικώς για τη χαρτογράφηση του πεδίου της μάχης. Η τεχνολογία της έχει δοκιμαστεί σε ουκρανικό έδαφος, και προσφέρεται αντίσπε 2 εκατ. ευρώ, με τη συμμετοχή του ελληνικού fund. «Το παρόντημα Φρευνας και Ανάπτυξης που ετοιμάζουν στη χώρα μας, είναι σχεδόν έτοιμο», λέει, εκτιμώντας πως η εξωστρέφεια αποτελεί κλειδί για την ανάπτυξη της ελληνικής αγοράς των startups. «Τα ώριμα οικοσυστήματα παγκοσμίως αναπτύσσονται επειδή υποδέχονται ιδρυτές και ομάδες από διαφορετικές εθνικότητες και background. Προς τα εκεί πρέπει να κινηθούμε και εμείς».

Γαστρονόμος

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

έρωτά μου

αγιάτρευτε

ΤΥΡΟΚΟΜΙΚΑ

Αναμνήσεις,
μαγειρέματα
και βόλτες
σε μια πόλη
που διαρκώς
αλλάζει.
Σε αυτό
το τεύχος
μιλούν οι
Θεσσαλονικείς.

+

Η

Μαριλένα Ιωαννίδου
φτιάχνει
Vegan πίτα
με μανιτάρια
&
Dubai style γλυκό
με χαλούμι

ΚΥΡΙΑΚΗ
15/6

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εμπειρία

www.kathimerini.com.cy

Η Πίτσα
Παπαδοπούλου
μάς πάει σεργιάνι
στην πόλη
όπου γεννήθηκε

ΑΝΑΛΥΣΗ

Περιμένοντας
μια συμφωνία που
δεν θέλει η Ευρώπη

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΗ

Υπάρχει μια παράδοξη αντίφαση όσον αφορά την ανάπτυξη της Ευρώπης. Έχει υψηλά επίπεδα αποταμίευσης, αλλά χαμηλές επενδύσεις σε σχέση με τις ΗΠΑ. Η προφανής λύση είναι η ενταία ευρωπαϊκή αγορά και σε ό,τι αφορά την αποταμίευση και τις επενδύσεις η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Αυτό περιμένουμε! Προφανές, αλλά όχι εύκολο.

Η αλήθεια είναι ότι το ζήτημα αυτό ήταν από τα κεντρικά σημεία της έκθεσης Ντράγκι, η οποία αφού μας απασχόλησε, πέρασε στην Ιστορία και στην αφάνεια, για θα ανασυρθεί πάλι στην επόμενη κρίση. Η έκθεση, θυμίζω, είχε καθορίσει ότι προκειμένου να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης και να καλυφθεί η απόσταση από τις ΗΠΑ, χρειάζονται επιπλέον επενδύσεις περίπου 800 δισ. κάθε χρόνο, δηλαδή 4,4% έως 4,7% του ΑΕΠ. Το Σχέδιο Μάρσαλ, που ήταν γιγάντιο επενδυτικό πρόγραμμα για την ανασυγκρό-

ξη περιμένουμε να ληφθούν αποφάσεις σε πανευρωπαϊκό επίπεδο για ό,τι αφορά τις καταθέσεις ή τα κεφάλαια των ασφαλιστικών εταιρειών, προκειμένου να ενισχυθούν οι επενδύσεις. Και είναι φανερό ότι χωρίς μια κρίση, δεν είναι εφικτή η συμφωνία της Ευρώπης, γιατί πάντα υπερτερούν εθνικές προτεραιότητες. Και είναι παράδοξη η στάση αναμονής γιατί η ελληνική κυβέρνηση δεν περίμενε να γίνει ευρωπαϊκή υποχρέωση η άυλη συνταγογράφηση, ούτε η σύνδεση των ταμειακών μηχανών με την ΑΑΔΕ κι άλλες μεταρρυθμίσεις που έφεραν αποτελέσματα. Στο συγκεκριμένο διατάζει.

Ποιο είναι όμως το πανευρωπαϊκό πρόβλημα που θέλουμε να λύσουν οι άλλοι και να ωφεληθούμε; Οι αγορές κεφαλαίου σε πολλές χώρες υπάγονται σε διαφορετικές ρυθμίσεις και εποπτικές αρχές, διαφορετικά συστήματα εκκαθάρισης συναλλαγών.

Παρά την πρόοδο υπάρχουν διαφορετικές σε κάθε χώρα φορολογικές επιβαρύνσεις, καθεστώτα που αφορούν τη φερεγγυότητα και κόκκινα δάνεια. Δεν είναι διαθέσιμα μακροπρόθεσμα επενδυτικά κεφάλαια από ασφαλιστικούς οργανισμούς που συνήθως στην Ευρώπη περιμένουν να πληρωθούν από το κράτος, δεν επενδύουν.

Οι ευρωπαϊκές τράπεζες έχουν δυσκολίες να χρηματοδοτήσουν εταιρείες που έχουν καινοτομίες, αλλά όχι ισχυρό ισολογισμό, ενώ χαμηλή είναι η κερδοφορία αλλά και η δυνατότητα των τραπεζών να αντλήσουν κεφάλαια με τιτλοποίηση και έκδοση ομολόγων.

Η ευκαιρία αξιοποίησης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεν αρκεί για την ουσιαστική και βιώσιμη επιτάχυνση της ανάπτυξης, των επενδύσεων και της γρήγορης βελτίωσης της παραγωγικότητας. Δεν είναι ρεαλιστικό να περιμένει κανείς ότι στο προσεχές μέλλον θα επέλθει συμφωνία στην Ευρώπη, θα έπρεπε να κινηθεί δραστηριότητα η κυβέρνηση.

Υπάρχουν ρυθμίσεις, υποχρεώσεις, προβλέψεις της νομοθεσίας για τράπεζες, εργασιακά, λειτουργία επιχειρήσεων, πολεοδομία που εμποδίζουν την ανάπτυξη, παντού. Αυτές θα έπρεπε να εντοπιστούν γρήγορα και να καταργηθούν μία μία. Χωρίς να περιμένουμε βαθιές μεταρρυθμίσεις και μεγάλα λόγια...

Υπό πίεση οι εκδόσεις κρατικών
ομολόγων μεγάλης διάρκειας

Δεν προσελκύουν επενδυτές ή καταβάλλουν υψηλές αποδόσεις

Οι εκδόσεις κρατικού χρέους συνήθως αποτελούν υπόθεση ρουτίνας, αλλά τελευταία κάτι έχει αλλάξει, κάτι που αφενός προδίδει ανησυχία και αφετέρου εμπνέει ανησυχία. Για πρώτη φορά έπειτα από αρκετά χρόνια οι κυβερνήσεις αντιμετώπιζουν αντίσταση από τις αγορές ομολόγων όταν επιχειρούν να εκδώσουν μακροπρόθεσμο χρέος. Άλλοτε δεν καταρθώνουν να προσελκύσουν τους επενδυτές και να αντλήσουν όσα κεφάλαια είχαν θέσει στόχο και άλλοτε καταβάλλουν μεγάλες αποδόσεις.

Μιλώντας στους Financial Times η Αμάντα Στιτ, στέλεχος της επενδυτικής Τ. Rowe Price που διαχειρίζεται περιουσιακά στοιχεία αξίας 1,6 τρις. δολ., απέδωσε την εξέλιξη σε «κλασικό πρόβλημα αναντιστοικίας της προσφοράς με τη ζήτηση». Έχουν προηγηθεί δύο περιστατικά που ενέπνευσαν ανησυχία. Πρώτον, η ατυχής έκδοση 20ετών ομολόγων που επικεκήρσε προ ημερών η Ιαπωνία, καθώς η ζήτηση ήταν εμφανώς περιορισμένη και οι τιμές των ιαπωνικών κρατικών ομολόγων υποχώρησαν δραματικά, οδηγώντας τις αποδόσεις τους στα ύψη. Και δεύτερον, κάτι παρεμφερές που συνέβη την επόμενη ημέρα στη δημοπρασία 20ετών ομολόγων

Οι κυβερνήσεις αγωνίζονται να πουλήσουν τους τίτλους τους, καθώς αντιμετωπίζουν ανταγωνισμό από πολλούς άλλους υποψήφιους πωλητές.

του αμερικανικού δημοσίου όταν οι επενδυτές επέδειξαν χλιαρό ενδιαφέρον. Κοινός παρονομαστής είναι η πτώση της ζήτησης για τους τίτλους χωρών σε μια στιγμή που οι κυβερνήσεις σχεδιάζουν να αυξήσουν τον δανεισμό κι ενώ η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια νέα εποχή εξαιρετικής αβεβαιότητας. Καθολιστική είναι η στάση των κεντρικών τραπεζών καθώς πουλάνε μαζικά τα ομολόγια που αγόρασαν κατά την πανδημία, ενώ την ίδια στιγμή μειώνεται η ζήτηση από παραδοσιακούς πιστωτές, όπως τα συνταξιοδοτικά ταμεία και οι ασφαλιστικές. Η συγκυρία είναι αρνητική εφόσον συμπίπτει με την πρόθεση των χωρών να εκδώσουν όλο και περισσότερο χρέος. Ακόμην και η φημισμένη πλέση για τη δημοσιονομική αυστηρότητα της Γερμανία δρομολογεί αύξηση του δανεισμού της για να χρηματοδοτήσει υποδομές και αμυντικό εξοπλισμό.

Όπως εξηγεί η Αμάντα Στιτ, «έχει τελειώσει η εποχή του φθηνού χρήματος και της μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης και τώρα οι κυβερνήσεις αγωνίζονται να πουλήσουν τα ομόλογά τους καθώς αντιμετωπίζουν ανταγωνισμό από πολλούς άλλους υποψήφιους πωλητές». Το χλιαρό ενδιαφέρον των επενδυτών χωρών

Οι αποδόσεις των μακροπρόθεσμων ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου, μιας αγοράς 29 τρις. δολ., βρίσκονται στο 5% εδώ και μερικές εβδομάδες. Πλησιάζουν δηλαδή τα επίπεδα στα οποία είχαν εκτοξευθεί στη διάρκεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης.

όπως η Βρετανία, η Ιαπωνία και οι ΗΠΑ τείνει να οδηγήσει το κόστος του μακροπρόθεσμου δανεισμού, των 30ετών ομολόγων για την ακρίβεια, στα υψηλότερα επίπεδα που έχουν καταγραφεί εδώ και δεκαετίες.

Γι' αυτό και η συζήτηση περί της βιωσιμότητας του χρέους πολλών χωρών λήγει πλέον σε περίοπτη θέση στην πολιτική ατζέντα. Όπως σχολιάζει η βρετανική εφημερίδα, όλα αυτά υποδηλώνουν πως τα υπουργεία Οικονομικών που εκδίδουν μεγάλο όγκο χρέους καθίστανται όλο και πιο ευάλωτα σε μια ενδεχομένως απότομη αντίδραση των πιστωτών τους. Οι βετεράνοι των επενδύσεων προειδοποιούν, έτσι, ότι οι εντάσεις γύρω από την εμπορική πολιτική των ΗΠΑ, αλλά

και όσα συνέβησαν το 2022 στη Βρετανία με τον «μίνι προϋπολογισμό» της Λιζ Τρας προειδοίζουν για το τι μπορεί να συμβεί αν δεν μεριμνήσουν οι κυβερνήσεις προκειμένου να βάλουν σε τάξη τα δημόσια οικονομικά τους.

Στην καρδιά της παγκόσμιας οικονομίας οι αποδόσεις των μακροπρόθεσμων ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου, μιας αγοράς 29 τρις. δολ., βρίσκονται στο 5% εδώ και μερικές εβδομάδες. Πλησιάζουν δηλαδή τα επίπεδα στα οποία έφθασαν προ διετίας, όταν οι επενδυτές εκτιμούσαν πως τα επτόκια θα παρέμεναν σε υψηλά επίπεδα για πολύ καιρό ακόμη προκειμένου να ανακοπεί η άνοδος του πληθωρισμού, αλλά ακόμη και τα επίπεδα στα οποία είχαν εκτοξευθεί στη διάρκεια

της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Στην Ευρώπη, άλλωστε, οι αποδόσεις των 30ετών ομολόγων της Βρετανίας έχουν φθάσει φέτος στο υψηλότερο επίπεδο από το 1998, ενώ στη Γαλλία πέρυσι ο τότε πρωθυπουργός Μισέλ Μπαρνιέ περιέγραφε το χρέος της Γαλλίας ως «δαμόκλειο σπάθην». Και στην Ιαπωνία, της οποίας η άκρως καλάρη νομισματική πολιτική διατηρούσε τις αποδόσεις των μακροπρόθεσμων ομολόγων κάτω από το 1% επί χρόνια, οι αποδόσεις των 30ετών ομολόγων της έχουν φθάσει στο 3%. Και σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ, το κόστος εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους για τις χώρες-μέλη που βρίσκεται ήδη στα υψηλότερα επίπεδα που έχουν καταγραφεί τουλάχιστον από το 2007.

Περικοπές και πωλήσεις
περιουσιακών στοιχείων
σχεδιάζει η Diageo

Σχέδιο περικοπών ύψους 500 εκατ. δολαρίων και σημαντικές πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων έως το 2028 παρουσίασε η Diageo, καθώς η εταιρεία που παράγει το ουίσκι Johnnie Walker και την μπύρα Guinness επιδιώκει να αντιστρέψει τις επιδόσεις της και να μειώσει τα χρέη της. Οι περικοπές κόστους θα προέλθουν από αλλαγές στις εμπορικές επενδύσεις και στις διαφημιστικές δαπάνες της Diageo, στα γενικά έξοδα και στην αλυσίδα εφοδιασμού, διόλωσε μιλώντας στους επενδυτές ο επικεφαλής των οικονομικών υπηρεσιών Νικ Τζανγκιάνι. Η μεγαλύτερη εταιρεία παραγωγής αλκοολούχων ποτών στον κόσμο αναμένεται επίσης να πωλήσει ορισμένα σημαντικά περιουσιακά στοιχεία, αλλά να διατηρήσει το εμπορικό σήμα Guinness, ώστε να συμβάλει στη μείωση του δείκτη μόχλευσης από 3,1 φορές το καθαρό χρέος προς τα λειτουργικά κέρδη στο τέλος του 2024 σε 2,5 έως 3 φορές. «Βλέπουμε κάποιες ευκαιρίες για αυτό που θα αποκαλούσα ουσιαστικές αλλαγές σε σχέση με τον περιορισμό του χαρτοφυλακίου», υπογράμμισε ο Τζανγκιάνι, προσθέτοντας πως «είναι σαφές ότι θα είναι πάντα και πέρα από τις συνήθειες μικρότερες πωλήσεις εμπορικών σημάτων που έχετε δει τα τελευταία τρία χρόνια».

Η διευθύνουσα σύμβουλος Ντέ-

Η εταιρεία που παράγει το ουίσκι Johnnie Walker και την μπύρα Guinness επιδιώκει να μειώσει τα χρέη της.

μπρα Κρου επισήμανε αργότερα στους δημοσιογράφους ότι «τίποτα δεν έχει αλλάξει» όσον αφορά την ιδιαίτερα αποδοτική ετικέτα μπύρας Guinness, την οποία η Diageo απέκλεισε να πουλήσει νωρίτερα φέτος. Οι περικοπές κόστους θα βοηθήσουν την Diageo να εμφανίζει περίπου 3 δισ. δολάρια σε ελεύθερες ταμειακές ροές ετησίως από το οικονομικό έτος 2026. Επίσης, η εταιρεία αναθεώρησε προς τα κάτω τις προβλέψεις της για το πλήγμα που θα δεχθεί από τους δασμούς των ΗΠΑ, αφού υποχώρησε η απειλή δασμών στο Μεξικό και τον Καναδά. Το σχέδιο δεν περιλαμβάνει απολύσεις μεγάλων κλίμακας, αν και ενδέχεται να συμπεριληφθούν κάποιες αλλαγές στον αριθμό των εργαζομένων μέσω προσεγγίσεων όπως οι πιο αργές προσλήψεις, δήλωσε η Κρου.

Ο Τζανγκιάνι προσελήφθη τον Σεπτέμβριο, καθώς η εταιρεία αγωνιζόταν με την πτώση των πωλήσεων και την αμφιταλαντευόμενη

εμποτισμένη των επενδυτών. «Μπορείτε να δείτε ότι (η Diageo) σταδιακά συμμαζεύεται και πάλι», σχολίασε ο Ρίτσαρντ Σκρόουπ, διαιριστής του αμοιβαίου κεφαλαίου VT Tyndall Global Select, που κατέχει μετοχές της Diageo.

Το να γυρίσει σελίδα, ωστόσο, χρειάζεται χρόνο, τόνισε ο Ρομπ Μπούργκεμαν, διαιριστής επενδύσεων σε έναν άλλο επενδυτή της Diageo, τη RBC Brewin Dolphin. Η εταιρεία εξακολουθεί να αντιμετωπίζει 25% του στα λειτουργικά κέρδη της σε βασικές αγορές όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Ευρώπη.

Ο δασμός 10% του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ στις εισαγωγές από μέρη όπως η Βρετανία και η Ευρωπαϊκή Ένωση θα προκαλέσει επίσης πλήγμα 150 εκατ. δολαρίων στα λειτουργικά κέρδη της Diageo ετησίως, εκτίμησε η εταιρεία. Αυτό είναι χαμηλότερο από τα περίπου 200 εκατ. δολάρια που είχε εκτιμήσει προηγουμένως μόνο για το δεύτερο εξάμηνο. Από την προηγούμενη εκτίμησή της τον Φεβρουάριο, οι απειλές για επιβολή εισφοράς 25% που θα επιπρέσει τη μεξικανική τεκίλα και το καναδικό ουίσκι δεν έχουν υλοποιηθεί. Η εταιρεία ανακόινωσε αύξηση 5,9% στις οργανικές πωλήσεις του τρίτου τριμήνου, κυρίως χάρη στην επιτάχυνση των αποστολών προς τη Βόρεια Αμερική ενόψει της επιβολής των δασμών.

Ισχυρή ζήτηση για ταξίδια
«βλέπει» η Ryanair το καλοκαίρι

Ισχυρή ζήτηση για ταξίδια βλέπει η Ryanair αυτό το καλοκαίρι, με τα ναύλα και τις κρατήσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου αιχμής να ανεβαίνουν. «Όλη η Ευρώπη φαίνεται πως ταξιδεύει», δήλωσε ο διευθύνων σύμβουλος της αεροπορικής χαμπλού κόστους, Michael O' Leary, στην τηλεόραση του Bloomberg. «Υπάρχει μία επιφυλακτικότητα στα υπερατλαντικά αυτή τη στιγμή», τόνισε ο ίδιος, δείχνοντας μία τάση για παραμονή των Ευρωπαίων εντός του μπλοκ φέτος.

Το τρέχον τρίμηνο, η μέση τιμή ειστηρίων έχει αυξηθεί κατά περίπου 15% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι, ενώ τα ναύλα για την περίοδο που τελειώνει τον Σεπτέμβριο έχουν αυξηθεί κατά περίπου 5%. Σύμφωνα με τον O' Leary, οι μεγαλύτερες απειλές στην ανάπτυξη της κερδοφορίας αυτό το φορολογικό έτος είναι οι δασμοί και οι γεωπολιτικές εξελίξεις. Μάλιστα λόγω της αβεβαιότητας το δεύτερο μισό του έτους, η Ryanair, η οποία είναι η κορυφαία αεροπορική χαμπλού κόστους στην Ευρώπη, δεν έδωσε προβλέψεις για το 2025.

Πάντως, η αεροπορική, στο πλαίσιο της ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων της, έδειξε σίγουρη για το επιχειρηματικό της πλάνο και την ισχύ του ισολογισμού της, λανθάνοντας πρόγραμμα επαναγοράς μετοχών 750 εκατ. ευρώ.

Οι προοπτικές για τα ναύλα είναι «πολύ ισχυρότερες από το προσδοκώμενο», σχολίασε σχετικά ο Alex Irving, αναλυτής της Bernstein. Αυτό «θα μπορούσε να οδηγήσει τον όμιλο σε επίπεδα ναύλων αντίστοιχα με την εξαιρετικά κερδοφόρο άνοιξη του 2023», συμπλήρωσε. Σημειώ-

Σύμφωνα με τον επικεφαλής της Ryanair, Michael O' Leary, οι μεγαλύτερες απειλές στην ανάπτυξη της κερδοφορίας αυτό το φορολογικό έτος είναι οι δασμοί και οι γεωπολιτικές εξελίξεις.

Οι δασμοί των ΗΠΑ αποθάρρυναν ορισμένους Ευρωπαίους από τα υπερατλαντικά.

νεται ότι το προηγούμενο καλοκαίρι η εξασθένιση στις τιμές των ειστηρίων είχε ως αποτέλεσμα την πτώση κερδοφορίας κατά 16% στο δωδεκάμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου, σύμφωνα με τη Ryanair. Αυτό αποδόθηκε ιδίως στις διαμάχες μεταξύ της αεροπορικής και ισοσελιδών

πώλησης ειστηρίων, που είχαν ως αποτέλεσμα την αφαίρεσή της από ορισμένες πλατφόρμες.

Το 2024, η κερδοφορία μετά φόρων ανήλθε στο 1,61 δισ. ευρώ, αγγίζοντας το ανώτερο εύρος των προβλέψεων της εταιρείας. Οι τιμές των ειστηρίων έπεσαν κατά 7% και η επβατική κίνηση αυξήθηκε σε τουλάχιστον 200 εκατ.

Οι δασμοί των ΗΠΑ έχουν καλλιεργήσει κάποια αβεβαιότητα στη βιομηχανία των αερομεταφορών και αποθάρρυναν ορισμένους Ευρωπαίους από τα υπερατλαντικά. Ενδεικτικά, οι ευρωπαϊκοί αερομεταφορείς με μεγάλο δίκτυο πτήσεων καταγέρψαν ήδη κάποια εξασθένιση στις κρατήσεις για υπερατλαντικά για αυτό το καλοκαίρι, κάτι που δείχνει μία τάση συγκράτησης των Ευρωπαίων στο μπλοκ. Και αντιστροφή, όμως, παρατηρείται κάποια εξασθένιση στην εισορή Αμερικανών. Ωστόσο, κατά τον O' Leary, πολλοί Αμερικανοί συνεχίζουν να επιλέγουν την Ευρώπη για το φετινό καλοκαίρι.

Όπως συμβαίνει και σε άλλες αεροπορικές, η Ryanair αναμένει το αποτέλεσμα των εμπορικών συνομιλιών μεταξύ ΗΠΑ και Ε.Ε., καθώς οι Ευρωπαίοι αξιωματούχοι έχουν απειλήσει με δασμούς την αμερικανική Boeing.

Ο στόλος της άλλωστε αποτελείται αποκλειστικά από Boeing και είναι ο μεγαλύτερος πελάτης της αμερικανικής βιομηχανίας στην Ευρώπη. Η Ryanair δήλωσε ότι στην περίπτωση που πράγματι επιβληθούν δασμοί, εξετάζει το ενδεχόμενο να ακυρώσει μία παραγγελία αεροσκαφών αξίας 33 δισ. δολαρίων και να μεταφερθεί σε άλλη εταιρεία.

Αλμα αποδοχών σε όσους έχουν δεξιότητες AI

Σημαντικές ανακατατάξεις στην αγορά εργασίας λόγω τεχνητής νοημοσύνης

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΚΩΣΤΟΥΛΑ**

Το αναπτυξιακό «μπουμ» της τεχνητής νοημοσύνης δημιουργεί εξίσου προσδοκίες αλλά και φόβους για την επίδραση που θα έχει στην αγορά εργασίας. Η αναδιάρθρωση της απασχόλησης θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη μέσα από τις ανακατατάξεις ρόλων και δεξιοτήτων. Ποια θα είναι, όμως, η επίπτωση στο ύψος των αποδοχών; Σύμφωνα με το Παγκόσμιο Βαρόμετρο της PwC για το 2025, οι εργαζόμενοι με εξειδίκευση στην AI βλέπουν ήδη δραστηρίκη ενίσχυση των εισοδημάτων τους. Το 2024 καταγράφηκε μέση αύξηση μισθού 56%, διπλάσια από το προηγούμενο έτος, όταν καταγράφηκε άνοδος των μισθών κατά 25% στον κλάδο.

Τα στοιχεία καταδεικνύουν ότι η προσφορά θέσεων εργασίας αυξήθηκε κατά 38% στους ρόλους που σχετίζονται περισσότερο με την τεχνητή νοημοσύνη. Κατά συνέπεια, οι κλάδοι που υπάγονται στον ευρύτερο τομέα της AI είδαν τρεις φορές υψηλότερη αύξηση εσόδων ανά εργαζόμενο (27%), σε σύγκριση με τους υπόλοιπους επαγγελματίες. Σημειωτέον, οι δεξιότητες που αναζητούν οι εργοδότες αλλάζουν κατά 66% ταχύτερα στις θέσεις εργασίας που είναι «περισσότερο εκτεθειμένες» στην τεχνητή νοημοσύνη.

Υπολογίζεται ότι η αύξηση της παραγωγικότητας από την επέκταση της δημιουργικής τεχνητής νοημοσύνης έχει σχεδόν τετραπλασιαστεί στους αντίστοιχους κλάδους –βλ. software ή χρηματοοικονομικές υπηρεσίες– σημειώνοντας άνοδο από 7% σε 27% το διάστημα 2018-2024. Αντιθέτως, ο ρυθμός άνοδος της παραγωγικότητας στους κλάδους που έχουν ενσωματώσει λιγότερο την τεχνητή νοημοσύνη –βλ. με-

Οι τομείς που υπάγονται στον ευρύτερο τομέα της AI είδαν τρεις φορές υψηλότερη αύξηση εσόδων ανά εργαζόμενο το 2024, σε σύγκριση με τους υπόλοιπους επαγγελματίες.

ταλλευτική βιομηχανία ή φιλοξενία– μειώθηκε από 10% σε 9% την ίδια περίοδο.

Ενδεικτικά είναι τα στοιχεία που παραθέτει η πλατφόρμα Glassdoor για τους μέσους βασικούς μισθούς σε μια σειρά από θέσεις εργασίας στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης:

- Μηχανικός τεχνητής νοημοσύνης (AI engineer): 134.188 δολ.
- Ερευνητής τεχνητής νοημοσύνης (AI researcher): 99.578 δολ.
- Μηχανικός μηχανικής μάθησης (Machine learning engineer): 123.117 δολ.
- Μηχανικός ρομποτικής (Robotics engineer): 113.270 δολ.
- Μηχανικός λογισμικού (Software engineer): 118.366 δολ.
- Επιστήμονας δεδομένων (Data scientist): 118.399 δολ.

Με άλλα λόγια, οι επαγγελματίες που θα έχουν μεγάλη ζήτηση τα επόμενα χρόνια θα είναι εκείνοι που διαθέτουν ισχυρές δεξιότητες AI. Σύμφωνα με το Γραφείο Στατιστικών Εργασίας των ΗΠΑ (BLS), ο αριθμός των θέσεων εργασίας για τους «επιστήμονες υπολογιστών και πληροφορικής», δηλαδή την κατηγορία η οποία κατά βάση περιλαμβάνει θέσεις απασχόλησης στον

χώρο της τεχνητής νοημοσύνης, προβλέπεται ότι θα αυξηθεί κατά 26% την περίοδο 2023-2033.

Πρόκειται για ρυθμό θεαματικά υψηλότερο από τον γενικό ρυθμό αύξησης της απασχόλησης στο σύνολο των επαγγελματιών, ο οποίος υπολογίζεται μόλις στο 4% για την ίδια περίοδο.

Ως εκ τούτου, οι επαγγελματίες που εργάζονται στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης μπορούν να αναμένουν υψηλότερους μισθούς, καθώς θα διαθέτουν δεξιότητες οι οποίες θα είναι περιζήτητες. Αν και μένει να φανούν τα ακριβή ύψη των μισθολογικών αυξήσεων, θα πρέπει να θεωρείται βέβαιο ότι οι αποδοχές θα διαμορφωθούν σε επίπεδα τα οποία θα ξεπερνούν σαφώς τις 48.060 δολάρια, που ορίζει ως μέσο ετήσιο εισόδημα στην αμερικανική οικονομία το Γραφείο Στατιστικών Εργασίας των ΗΠΑ. Σημειωτέον, η παγκόσμια αγορά της τεχνητής νοημοσύνης εκτιμάται πως θα αγγίξει ακόμη και τα 2 τρις. δολάρια έως το 2030, γεγονός που ευλόγως διαμορφώνει τις συνθήκες για υψηλή ζήτηση στην αγορά εργασίας τα επόμενα χρόνια.

Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, τις προηγούμενες δεκαετίες η τεχνολογική εξέλιξη είχε ήδη συμβάλει στην αύξηση των ει-

σοδηματικών ανισοτήτων στις οικονομίες των χωρών που υπάγονται στον οργανισμό. Ως αποτέλεσμα, η ραγδαία εξέλιξη της τεχνητής νοημοσύνης εγείρει το ερώτημα κατά πόσο θα ενισχυθούν οι αντίστοιχες τάσεις.

Σχετική μελέτη παρέθεσε στοιχεία που καταδεικνύουν ότι τουλάχιστον μέχρι το 2018 η AI δεν είχε διευρύνει ιδιαίτερα το χάσμα υψηλών και χαμηλών μισθών σε όρους επαγγελματιών. Αντιθέτως, η ανάπτυξη του κλάδου είχε μειώσει τις εισοδηματικές ανισότητες εντός των επαγγελματιών που σχετίζονται με την τεχνητή νοημοσύνη, αντικατοπτρίζοντας τις ανοδικές τάσεις στις αποδοχές του κλάδου.

Η AI θα έχει λοιπόν αναμφισβήτητο θετικό αντίκτυπο στους μισθούς, μιλώντας για τους υψηλά καταρτισμένους εργαζομένους, καθώς η ώθηση της παραγωγικότητας σε επαγγέλματα όπως οι προγραμματιστές, οι αναλυτές και οι μηχανικοί θα ενισχύσει την αποτελεσματικότητα των αντίστοιχων κλάδων. Όσοι θα γνωρίζουν να χρησιμοποιούν τις εφαρμογές AI θα καταστούν πολύτιμοι για τους εργοδότες. Επιπλέον, η τεχνητή νοημοσύνη θα δημιουργήσει ζήτηση για νέες κατηγορίες απασχόλησης με υψηλές αποδοχές, μέσα από

ρόλους όπως οι μηχανικοί που θα τροφοδοτούν τις εφαρμογές με οδηγίες καθοδήγησης, οι ειδικοί ηθικής και οι ελεγκτές της AI, καθώς και οι εξειδικευμένοι επαγγελματίες μηχανικής μάθησης. Πρόκειται για θέσεις εργασίας οι οποίες τείνουν να προσφέρουν απολαβές σαφώς υψηλότερες από τον μέσο όρο, λόγω της ευρύτερης έλλειψης των δεξιοτήτων που καλούνται να πλαισιώσουν την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο, αντιθέτως, ενδέχεται να πληγούν οι μισθοί σε ρόλους μεσαίων δεξιοτήτων, όπως οι γνωστικές εργασίες ρουτίνας που είναι ευάλωτες στην αυτοματοποίηση. Αντικείμενα όπως η υποστήριξη πελατών ή ακόμη και η λογιστική θα δεχθούν πιέσεις και οι επαγγελματίες αντίστοιχων κλάδων θα πρέπει ιδανικά να επανακαταρτιστούν, για να παραμείνουν ανταγωνιστικοί.

Το σενάριο με το οποίο εργάζονται διεθνείς μελετητές είναι ότι η AI, το πιθανότερο, θα περιορίσει δραστηρικά τα μεσαία στρώματα της εργασίας, υπό την έννοια ότι από τη μία πλευρά θα ωθήσει δραστηρικά τους μισθούς στην κορυφή της εξειδίκευσης και από την άλλη θα ενισχύσει τις χαμηλότερες απολαβές σε τομείς οι οποίοι εξ ορισμού δεν επι-

δέχονται υψηλό βαθμό αυτοματοποίησης – βλ. φροντίδα και φιλοξενία. Με λίγα λόγια, η τεχνητή νοημοσύνη θα αυξήσει τους μισθούς για κάποιους και θα τους μειώσει για άλλους. Το σκάπη που θα λάβει συνολικά η αναδιάρθρωση των αγορών εργασίας θα εξαρτηθεί στο τέλος της ημέρας από παράγοντες όπως:

– Το ύψος της ώθησης που θα παράσχει τελικά η AI στο ΑΕΠ των οικονομιών.

– Η επένδυση των χωρών στις δεξιότητες και στην επανακατάρτιση.

– Οι πολιτικές διαχείρισης της μετάβασης που θα εφαρμόσουν οι κυβερνήσεις.

– Ο βαθμός της ισότητας σε ό,τι αφορά την πρόσβαση στην τεχνολογία.

– Το θεσμικό πλαίσιο εκπροσώπησης των εργαζομένων και τα δίκτυα κοινωνικής προστασίας.

Σε δεύτερο χρόνο, την εικόνα θα διαμορφώσουν οι αποφάσεις για τους τρόπους με τους οποίους θα κατανεμηθούν ή θα επανεπενδυθούν τα οφέλη τα οποία θα προκύψουν από τη διεύρυνση της τεχνητής νοημοσύνης στην οικονομία, σε αμύγδα οικονομικούς όρους αλλά και σε όρους εξοικονόμησης χρόνων και παραγωγικότητας.

Αναβιώνουν πόλεις-φαντάσματα της Ισπανίας λόγω της στεγαστικής κρίσης

Πόλεις-φαντάσματα της Ισπανίας που ερήμωσαν όταν έσκασε η «φούσκα» των ακινήτων το 2008 αναβιώνουν χάρη στη... στεγαστική κρίση. Κτίρια ανοικτά και άδεια εδώ και τουλάχιστον μία δεκαετία αποκτούν νέα ζωή χάρη στη μεσαία τάξη που εγκαταλείπει τα πανάκριβα κέντρα των μεγαλουπόλεων και μετακομίζει μαζικά σε νέους, πιο προσιτούς προορισμούς. Ένας από αυτούς είναι και ο δήμος Σεσένια στην επαρχία του Τολέδο, 40 χιλιόμετρα νοτίως της Μαδρίτης. Ο κτηματομέσις Σέγις Γκόμες δημοσίευσε πρόσφατα μια αγγελία για ένα ακίνητο στην πόλη και δέχθηκε την πρώτη κλήση ενδιαφέροντος μόλις δύο λεπτά αργότερα, όπως λέει στο Reuters. Η ζήτηση είναι τόσο μεγάλη, που πλέον έχει λίστα αναμονής 70 ατόμων για κάθε ακίνητο.

Καθώς αυξάνεται η οργή των πολιτών για το κόστος των κατοικιών στην Ισπανία, ο πρωθυπουργός Πέδρο Σάντσεθ έχει καταστήσει προτεραιότητά του την αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης. Η πρόκληση όμως παραμένει μεγάλη, ιδίως στη Μαδρίτη, η οποία απέκτησε το 2024 140.000 νέους κατοίκους, αλλά κατέγραψε άδειες για την κατασκευή μόλις 20.000 νέων κατοικιών. Το πρόβλημα επιδεινώνεται από την εκρηκτική άνοδο στα καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης λόγω τουρισμού, το ρεκόρ μεταναστεύσεων, αλλά και τους επαχθείς νόμους περί πολεοδομίας. «Δεν μπορούμε να αντιστοιχίσουμε την προσφορά και τη ζήτηση αρκετά γρήγορα. Έτσι οι τιμές ανεβαίνουν ή οι άνθρωποι πρέπει να ανταλλάξουν την τιμή με την απόσταση», εξηγεί ο Κάρλς Βεργκάρα, καθηγητής στη Σχολή

Επιχειρήσεων IESE στη Μαδρίτη.

Απομεινάρια μέχρι πρόσφατα της κατασκευαστικής «φούσκας» της Ισπανίας, η Σεσένια, μισή ώρα από τη Μαδρίτη, είναι πλέον περιζήτητη, αν και εξακολουθεί να μη διαθέτει καλές συγκοινωνιακές συνδέσεις με την πρωτεύουσα και τις δημόσιες υπηρεσίες, γεγονός που οδήγησε τους αγοραστές κατοικιών να την απορρίψουν στο παρελθόν.

Ο ιδρυτής και αρχικός κατασκευαστής της Φρανθίσκο Ερνάντο επέλεξε αυτή την περιοχή για να δημιουργήσει έναν «παράδεισο» 13.000 οικονομικά προστιτών διαμερισμάτων με κήπους και πισίνες στην ισπανική πεδιάδα, όπου ο συγγραφέας Μιγκέλ ντε Θερβάντες οραματίστηκε το διάσημο έργο του «Δον Κιχώτης». Στην πορεία, όμως, η Σεσένια έγινε συνώνυμο της κερδο-

Απομεινάρια της «φούσκας» ακινήτων του 2008 αποκτούν νέα ζωή χάρη στη μεσαία τάξη, που εγκαταλείπει τα πανάκριβα κέντρα των μεγαλουπόλεων.

σκοπικής απληστίας και της διαφθοράς. Μόνο 5.000 κατοικίες κατασκευάστηκαν τελικά, ενώ ο Ερνάντο που πέθανε το 2020 δεν είχε εξασφαλίσει πρόβαση σε νερό ή ότι η πόλη δεν είχε κοινωνικές ή σχολεία. Όταν η αγορά κατέρρευσε, οι αρχικοί επενδυτές είδαν την αξία

Η Σεσένια, μισή ώρα από τη Μαδρίτη, είναι πλέον περιζήτητη, αν και εξακολουθεί να μη διαθέτει καλή συγκοινωνιακή σύνδεση με την πρωτεύουσα και τις δημόσιες υπηρεσίες, γεγονός που οδήγησε τους αγοραστές κατοικιών να την απορρίψουν στο παρελθόν.

των ακινήτων τους να καταρρέει, ενώ πολλά σπίτια κατέληξαν στα χέρια τραπεζών. Σήμερα η Σεσένια σφύζει από ζωή καθώς οι γονείς αφήνουν τα παιδιά στα τρία σχολεία της, πίνουν στα μπαρ της και επισκέπτονται γυμναστήρια που εγκαινιάστηκαν πρόσφατα. Ο κολλοσόος Impact Homes κατασκευάζει

156 διαμερίσματα, που αναμένεται να ολοκληρωθούν φέτος, ενώ ένα διπλανό κτίριο έχει ήδη προπωληθεί το 49% των διαμερισμάτων του.

Άλλες πόλεις-φαντάσματα επιστρέφουν επίσης στη ζωή. Η Βαλδεολούβ, 75 χλμ. ανατολικά της Μαδρίτης, η οποία επρόκειτο αρχικά να στεγάσει

30.000 άτομα, εγκαταλείφθηκε επίσης όταν έσκασε η «φούσκα» των ακινήτων. Ο δήμαρχος της Ενρίκε Κιντάνα δήλωσε στο Reuters ότι ο πληθυσμός της πόλης, που ανέρχεται σήμερα σε 6.000 κατοίκους, θα μπορούσε να αυξηθεί κατά 50% την επόμενη τετραετία. Μια κοινότητα έξω από το Μπερνούι ντε Πο-

ρέρος, 100 χλμ. βορείως της Μαδρίτης, η οποία ήταν ως επί το πλείστον εγκαταλειμμένη, σφύζει επίσης από ζωή καθώς οι τεχνίτες βάζουν τις τελευταίες πινελιές στα σπιτικά.

Η ανάπτυξη ξεκίνησε όταν η Sareb, η λεγόμενη «κακή τράπεζα» της Ισπανίας, που ανέλαβε τα κόκκινα δάνεια για να σώσει τις ισπανικές τράπεζες, άρχισε να πουλάει σπιτικά για μόλις 97.000 ευρώ το 2021. Τέσσερα χρόνια αργότερα, τα ακίνητα μεταπωλούνται στη διπλάσια τιμή. Μια σχετική συμπαγή πόλη μέχρι πρόσφατα, η Μαδρίτη θα μετατραπεί σύντομα σε μια μητροπολή όπως το Παρίσι ή το Λονδίνο, με ζώνες μετακίνησης που εκτείνονται πέρα από τα διοικητικά όριά της, σημείωσε ο Χοσέ Μαρία Γκαρσία, υφυπουργός Στέγασης της περιφερειακής κυβέρνησης. Ο πληθυσμός της μητροπολιτικής περιοχής των 7 εκατομμυρίων θα αυξηθεί κατά ένα εκατομμύριο τα επόμενα 15 χρόνια, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις. Την ίδια στιγμή ωστόσο έχει έλλειμμα 80.000-100.000 κατοικιών, το οποίο αυξάνεται κατά 15.000 κατοικίες ετησίως. Και ενώ η Μαδρίτη γιγαντώνεται, η Σεσένια ονειρεύεται ξανά ένδοξες ημέρες. Ο δήμαρχος της πόλης Χάιμε ντε Χίτα εξασφάλισε άδειες για ένα νέο έργο με την ονομασία Parquijote (Πάρκο Δον Κιχώτης), με προτεινόμενη επένδυση 2,3 δισ. ευρώ για την κατασκευή ενός κόμβου logistics, που θα δημιουργήσει θέσεις εργασίας και περίπου 2.200 κατοικίες. «Δεν είναι δονκιωτική φαντασίωση. Αυτή τη φορά το πάθημα έγινε μάθημα. Είναι θεμελιώδες να αναζητήσουμε ανάπτυξη μαθαίνοντας από το παρελθόν», καταλήγει.

Study with a Scholarship,
Work and Get Paid

Claim a position and secure
your professional future!

ΑΝΑΛΥΣΗ

Δύσκολος συμβιβασμός στον ΟΠΕΚ

Των ΑΧΜΑΝΤ ΓΚΑΝΤΑΡ, ΝΤΜΙΤΡΙ ΖΝΤΑΝΙΚΟΦ ΚΑΙ ΑΛΕΞ ΛΟΛΕΡ

Η Σαουδική Αραβία και η Ρωσία κλήθηκαν να καταλήξουν σε έναν δύσκολο συμβιβασμό σχετικά με τις πολιτικές του ΟΠΕΚ+ το Σάββατο, καθώς το Ριάντ πιέζει για την επιτάχυνση της αύξησης της παραγωγής πετρελαίου, ενώ η Μόσχα ζητάει παύση, ανέφεραν πηγές του ΟΠΕΚ+. Η ένταση μεταξύ των δύο ισχυρότερων μελών του ΟΠΕΚ+ σιγοβράζει έπειτα από αρκετά χρόνια ομαλής συνεργασίας.

Το Σάββατο, οκτώ βασικά μέλη του ΟΠΕΚ+ συμφώνησαν να αυξήσουν την παραγωγή κατά 411.000 βαρέλια την ημέρα από τον Ιούλιο, αφού συμφώνησαν σε αυξήσεις ίδιου μεγέθους στην παραγωγή τον Μάιο και τον Ιούνιο. Η ομάδα αναφέρει τις εθελοντικές περικοπές που εφαρμόστηκαν τα τελευταία πέντε χρόνια για να στηρίξουν την

Η Σαουδική Αραβία πιέζει για την επιτάχυνση της αύξησης της παραγωγής πετρελαίου, ενώ η Ρωσία ζητάει παύση.

αγορά. Αλλά σε αντίθεση με τις πολιτικές συζητήσεις των δύο προηγούμενων μηνών, η απόφαση του Σαββάτου ήταν πιο περιπλοκή. Πριν από τη συνάντηση του Σαββάτου, η Σαουδική Αραβία άσκησε πιέσεις στον ΟΠΕΚ+ για την αύξηση της παραγωγής κατά περισσότερα από 411.000 βαρέλια την ημέρα. Το Ριάντ ήθελε να επιταχύνει τις αυξήσεις επειδή πολλά μέλη, όπως το Καζακστάν και το Ιράκ, δεν έχουν τηρήσει τις ποσοστώσεις τους στον ΟΠΕΚ+ και έχουν αυξήσει την παραγωγή τους φέτος, ανέφεραν πηγές.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, η Ρωσία, καθώς και τα άλλα μέλη του ΟΠΕΚ+, το Ομάν και η Λαβερία, τάχθηκαν υπέρ της παύσης των αυξήσεων της παραγωγής, καθώς υποστήριξαν ότι η ζήτηση μπορεί να μην είναι αρκετά ισχυρή για να συμβαδίσει με την πρόσθετη προσφορά.

Οι δύο πλευρές συμβιβάζονται με τη συμφωνία για αύξηση 411.000 βαρελίων την ημέρα, ανέφεραν οι πηγές, που αρνήθη-

καν να κατονομαστούν λόγω της ευαισθησίας του θέματος. Το υπουργείο Ενέργειας της Σαουδικής Αραβίας, το γραφείο του Ρώσου αναπληρωτή πρωθυπουργού Αλεξάντερ Νόβακ και ο ΟΠΕΚ δεν απάντησαν σε αιτήματα για σχολιασμό.

Σε ανακοίνωσή του το Σάββατο, ο ΟΠΕΚ+ ανέφερε τα υψηλά θεμελιώδη στοιχεία της αγοράς πετρελαίου και τα χαμηλά αποθέματα πετρελαίου ως τους λόγους για την τελευταία αύξηση της παραγωγής. Ο ΟΠΕΚ+ συμφώνησε να αυξήσει την παραγωγή κατά 1,37 εκατ. βαρέλια την ημέρα μέχρι στιγμής φέτος. Ο όμιλος εξακολουθεί να έχει σχεδόν 4,5 εκατ. βαρέλια την ημέρα σε μειώσεις παραγωγής που έχουν συμφωνηθεί τα τελευταία πέντε χρόνια για να στηρίξει την αγορά και αντιστοιχούν περίπου στο 4,5% της παγκόσμιας ζήτησης, σύμφωνα με υπολογισμούς του Reuters. Ορισμένες μειώσεις συμφωνήθηκαν με βάση τα επίπεδα παραγωγής που χρονολογούνται από το 2022 και ορισμένοι παραγωγοί ενδέχεται να έχουν χάσει παραγωγική ικανότητα και να μην είναι σε θέση να αυξήσουν γρήγορα την παραγωγή λόγω έλλειψης επενδύσεων τα τελευταία χρόνια. Η Σαουδική Αραβία έχει τη μεγαλύτερη πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα μεταξύ των μελών του ΟΠΕΚ+ και μπορεί να κινηθεί γρήγορα για να αυξήσει την παραγωγή και να κατακτήσει μερίδιο αγοράς. Η Ρωσία, εν τω μεταξύ, έχει δει την πλεονάζουσα παραγωγική της ικανότητα να συρρικνώνεται λόγω των χαμηλότερων επενδύσεων. Η Μόσχα θα δυσκολευτεί επίσης να πουλήσει γρήγορα επιπλέον βαρέλια σε διυλιστήρια λόγω των δυτικών κυρώσεων μετά την εισβολή της στην Ουκρανία.

Ο ΟΠΕΚ+ αντλεί περίπου το ήμισυ του παγκόσμιου πετρελαίου και περιλαμβάνει μέλη του ΟΠΕΚ και συμμάχους, όπως η Ρωσία. Την Δευτέρα, οι τιμές του πετρελαίου αυξήθηκαν κατά 3%, σε πάνω από 65 δολάρια το βαρέλι, καθώς ο ΟΠΕΚ+ διατήρησε την αύξηση της παραγωγής του Ιουλίου στο ίδιο επίπεδο με τους δύο προηγούμενους μήνες.

Ανησυχία στις αγορές για το χρέος ΗΠΑ και Ιαπωνίας, ηρεμία στην Ε.Ε.

Το μήνυμα Moody's στην υπερδύναμη και οι αποδόσεις των ιαπωνικών τίτλων

Το **δυσθεώρητο** χρέος των μεγάλων οικονομιών αυξάνεται διαρκώς και μαζί του αυξάνεται και η πίεση που υφίστανται οι ηγεσίες τους, καθώς οι αγορές ομολόγων επιδεικνύουν όλο και μεγαλύτερη επιφυλακτικότητα προς όσες χώρες δεν καταβάλλουν προσπάθειες για να εξυγιάσουν τα δημόσια οικονομικά τους. Στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος βρίσκονται τελευταία αφενός το ιλιγγιώδες χρέος των ΗΠΑ και η απόφαση της Moody's να υποβαθμίσει την υπερδύναμη αφαιρώντας της τη βαθμολογία των τριών Α και αφετέρου το μειωμένο ενδιαφέρον που εκδήλωσαν τις τελευταίες ημέρες οι επενδυτές για την αγορά ομολόγων της Ιαπωνίας. Οι εξελίξεις αυτές έχουν στρέψει το ενδιαφέρον στις δύο μεγάλες οικονομίες και κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου, έστω κι αν δεν κυφορείται άμεσα κρίση χρέους.

Η μεγαλύτερη ανησυχία αφορά τις ΗΠΑ ιδιαίτερας από τον Απρίλιο, οπότε και σημειώθηκαν μαζικές πωλήσεις ομολόγων του αμερικανικού Δημοσίου. Πλήη ανησυχίας αποτελεί πρωτίστως το φορολογικό νομοσχέδιο του Ντόναλντ

Οι επενδυτές επιδεικνύουν όλο και μεγαλύτερη επιφυλακτικότητα προς όσες χώρες δεν καταβάλλουν προσπάθειες για να εξυγιάνουν τα δημόσια οικονομικά τους.

Τραμπ και η πρόθεσή του να αυξήσει τον δανεισμό της υπερδύναμης, καθώς εκτιμάται ότι μπορεί να αυξήσει το ήδη δυσθεώρητο χρέος της κατά 3,3 τρις. δολ. μέχρι το 2034. Αυτή είναι η εκτίμηση της Επιτροπής Υπεύθυνου Ομοσπονδιακού Προϋπολογισμού. Το γεγονός ότι το δολάριο ΗΠΑ είναι το υπ' αριθμόν ένα αποθεματικό νόμισμα προσφέρει στην υπερδύναμη κάποια προστασία και ο υπουργός Οικονομικών Σκοτ Μπίεσεν επιμένει πως η χώρα δεν πρόκειται να οδηγηθεί σε στάση πληρωμών. Επιπλέον, οι επενδυτές υπολογίζουν στην παρέμβαση των αμερικανικών αρχών που εκτιμούν πως θα αποτρέψουν μια εκτόξευση των αποδόσεων των δεκαετών ομολόγων πάνω από το 4,5%.

Η Ιαπωνία επί χρόνια αποτελούσε ειδική περίπτωση που θα μπορούσε να διδάσκει στα ναυπηγιστήρια σχετικά με το πώς γίνεται και οι αγορές δεν αντιδρούν επιθετικά σε ένα χρέος-μαμούθ. Τώρα φαίνεται πως παύει να αποτελεί αυτήν την ειδική περίπτωση. Το χρέος της είναι

Οι αποδόσεις των μακροπρόθεσμων ομολόγων της Ιαπωνίας σημείωσαν επίεδα-ρεκόρ τον περασμένο μήνα, ενώ στην πρόσφατη δημοπρασία 20ετών ομολόγων κατεγράφη η χαμηλότερη ζήτηση από το 2012.

υπερδιπλάσιο της οικονομίας της και το μεγαλύτερο μεταξύ των ανεπτυγμένων οικονομιών. Οι αποδόσεις των μακροπρόθεσμων ομολόγων της σημείωσαν επίεδα-ρεκόρ τον περασμένο μήνα, ενώ στην πρόσφατη δημοπρασία 20ετών ομολόγων κατεγράφη η χαμηλότερη ζήτηση από το 2012. Το κόστος του τριακονταετούς δανεισμού για τη χώρα εκτοξεύθηκε κατά 60 μονάδες βάσης μέσα στο τελευταίο τρίμηνο, περισσότερο και από των ΗΠΑ. Ατία είναι ότι οι παραδοσιακοί πιστωτές της Ιαπωνίας, ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικά ταμεία, τελευταία δεν επενδύουν τόσο σε μακροπρόθεσμο χρέος της χώρας, ενώ την ίδια εποχή περιορίσε την έκθεσή της σε ομόλογα του ιαπωνικού Δημοσίου και η Τράπεζα της Ιαπωνίας, που παραδοσιακά διατηρούσε το μεγαλύτερο μέρος του ιαπωνικού χρέους στο χαρτοφυλάκιό της. Για την ακρίβεια η έκθεσή της σε ιαπωνικό χρέος βρίσκεται στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων 16 ετών.

Στο μεταξύ, ο πρωθυπουργός Σιγκέρο

Ισίμπα δέχεται πιέσεις για να προχωρήσει σε αύξηση δαπανών και μειώσεις φόρων, καθώς η χώρα βρίσκεται σε προεκλογική περίοδο.

Στην Ευρώπη καταγράφονται ανακατατάξεις στη σειρά των χωρών που ανησυχούν περισσότερο τους επενδυτές. Η Ιταλία δεν βρίσκεται πια στις πρώτες θέσεις της μαύρης λίστας χώρα στην πολιτική και οικονομική σταθερότητα που τη χαρακτηρίζει τα τελευταία χρόνια και στα μάτια των επενδυτών έχει ενισχυμένη φερεγγυότητα.

Το δημοσιονομικό της έλλειμμα μειώθηκε στο 3,4% του ΑΕΠ το 2024, από το 7,2% στο οποίο βρισκόταν το 2023, και αναμένεται να μειωθεί περαιτέρω στο 2,9% το 2026. Η Γαλλία έχει εμπνεύσει ανησυχία τον τελευταίο χρόνο, καθώς η πολιτικά αστάθεια στη χώρα θα μπορούσε να υπονομεύσει τις προσπάθειες για εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών της. Τελευταία πάντως υποχωρεί η ανησυχία και το spread ανάμεσα στις αποδόσεις των δεκαετών της Γαλλίας και ε-

κείνων της Γερμανίας έχει αποκλιμακωθεί περίπου στις 66 μονάδες βάσης, από τις 90 μ.β. στις οποίες βρισκόταν τον Νοέμβριο. Γενικότερα, άλλωστε, περιορίζεται το κόστος δανεισμού των χωρών της Ευρωζώνης, καθώς οι επενδυτές εκτιμούν πως θα υπάρξει σύγκλιση ανάμεσά τους και συνοχή σε τομείς όπως οι δαπάνες για την άμυνα. Η Βρετανία, της οποίας το χρέος πλησιάζει το 100% του ΑΕΠ της, είναι ευάλωτη σε περίπτωση μαζικών πωλήσεων ομολόγων. Την προσεχή εβδομάδα η υπουργός Οικονομικών Ρέιτσελ Ρίβς θα παρουσιάσει το πρόγραμμά της για τις δαπάνες των επόμενων ετών, και θα αποτελέσει την επόμενη δοκιμασία για τη μοναδική χώρα του G7 που καταβάλλει απόδοση 5% στα 30ετή ομόλογά της. Η κυβέρνηση δηλώνει αποφασισμένη να αυξήσει τις δαπάνες για την άμυνα αλλά και για τον τομέα της υγείας, παράλληλα σχεδιάζει αυξήσεις φόρων και μείωση άλλων δαπανών, ενώ το ΑΝΤ κάλεσε προσφάτως τη Ρίβς να μειώσει τον δανεισμό.

Ξεκινούν οι πτήσεις στο νέο αεροδρόμιο του Αυλώνα

Το νέο διεθνές αεροδρόμιο στις ακτές της Αλβανίας πρόκειται να αρχίσει να λειτουργεί σε λίγες εβδομάδες και στην ευρύτερη περιοχή του πρόκειται να οικοδομηθεί πολυτελές ξενοδοχείο ο γαμπρός του Ντόναλντ Τραμπ.

Τα τελευταία τρία χρόνια, ομάδα επενδυτών έχει δαπανήσει 170 εκατ. δολ. για να μετατρέψει έναν παλιό διάδρομο προσγείωσης για στρατιωτικά αεροπλάνα στο αεροδρόμιο του Αυλώνα, που είναι το δεύτερο μεγαλύτερο λιμάνι της Αλβανίας. Το καλοκαίρι θα αρχίσουν οι πτήσεις τσάρτερ και λίγο αργότερα το αεροδρόμιο θα λειτουργεί πλήρως. Σύμφωνα με τον Βάλον Λούκα, διευθύνοντα σύμβουλο του αεροδρομίου, «είναι μια στρατηγικής σημασίας επένδυση για την τόνωση του τουρισμού στη νότια Αλβανία και θα αποτελέσει την πύλη προς την αλβανική Ριβιέρα και τις γύρω περιοχές».

Το στοιχείο των επενδυτών είναι πως το αεροδρόμιο του Αυλώνα, κάπου 10 χιλιόμετρα από την πόλη και το λιμάνι, θα προσφέρει ευκολότερη πρόσβαση στο νότιο τμήμα της αλβανικής ακτογραμμής μήκους 500 χιλιομέτρων. Τελευταία η περιοχή έχει προσελκύσει μεγάλο αριθμό τουριστών χάρη στις προστιτές τιμές της, αλλά και στην αίσθηση του αγνώστου και του ανεξερεύνητου σε σύγκριση με τις γνωστές περιοχές της Ελλάδας και της Κροατίας. Το αεροδρόμιο εντάσσεται στην ευρύτερη προσπάθεια αναβάθμισης της περιοχής και μετατροπής της σε προο-

Σε λίγες εβδομάδες πρόκειται να αρχίσει να λειτουργεί το νέο διεθνές αεροδρόμιο στις ακτές της Αλβανίας.

ρισμό ακριβού τουρισμού. Οχι πολύ μακριά από τον Αυλώνα βρίσκεται το νησί Σαζάν, στο οποίο σχεδιάζει ένα πολυτελές ξενοδοχείο 1,4 δισ. δολ. ο Τζάρεντ Κούσνερ, γαμπρός του Ντόναλντ Τραμπ.

Το αεροδρόμιο του Αυλώνα θα βοηθήσει στην αποσυμφόρρηση του αεροδρομίου των Τιράνων, που στη διάρκεια του περασμένου έτους προσέφερε τις υπηρεσίες του σε 10,7 εκατ. ταξιδιώτες, δηλαδή σε τριπλάσιους από όσους το χρησιμοποιούσαν προ της πανδημίας. Η κυβέρνηση στρέφει τις προσπάθειές της για ανάπτυξη στις παρατικές πόλεις, όπως ο Αυλώνας, που φιμίζεται για τη φυσική ομορφιά του αλλά παρέμενε άγνωστος επί δεκαετίες επειδή δεν τον περιλάμβανε

κανένα από τα διεθνή ταξιδιωτικά δίκτυα. Απομάκρυνση της Αλβανίας από απομονωμένη χώρα του πρώην σοβιετικού μπλοκ σε τουριστικό προορισμό άρχισε και συνεχίζεται στα 12 χρόνια που είναι στην εξουσία ο πρωθυπουργός, Ενρί Ράμα. Τα τουριστικά σχέδια είναι φιλόδοξα, ενώ οι αυτοκινητόδρομοι και τα ενεργειακά σχέδια που κατασκευάστηκαν έχουν τονώσει την οικονομία και έχουν αναβαθμίσει το βιοτικό επίπεδο. Η Αλβανία παραμένει, πάντως, ακόμη μία από τις φτωχότερες χώρες της Ευρώπης, που έχει πληγεί από τη μαζική φυγή των νέων υψηλής κατάρτισης, με συνέπεια τη μείωση του πληθυσμού της κατά περίπου 20% από τότε που ο Ράμα ανέλαβε την εξουσία.

Χρυσές δουλειές εκτός συνόρων για την οικογένεια Τραμπ

Από τον Νοέμβριο η Trump Organization έχει ανακοινώσει 12 διεθνή έργα

Από την πρώτη ημέρα κιόλας της θητείας του, ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ καλούσε τις επιχειρήσεις να μεταφερθούν στις ΗΠΑ, υποσχόμενος μειωμένους δασμούς, άμεση ενεργειακή διασύνδεση και μηδενική γραφειοκρατία. Την ίδια στιγμή, ωστόσο, η οικογενειακή επιχείρηση Trump Organization κάνει χρυσές δουλειές εκτός συνόρων. Μετά τις προεδρικές εκλογές του Νοεμβρίου, η ναυαρχίδα της οικογένειας στον κλάδο των ακινήτων έχει ανακοινώσει 12 έργα στο εξωτερικό –κατοικίες, ξενοδοχεία και γήπεδα γκολφ μεταξύ άλλων– ξεπερνώντας κατά πολύ τις μόλις δύο συμφωνίες της πρώτης θητείας του.

Η επιχείρηση δημοσίευσε μια συμφωνία δεοντολογίας τον Ιανουάριο, που της απαγορεύει να συνεργάζεται απευθείας με ξένες κυβερνήσεις, πολλές από τις συμφωνίες παρ' όλα αυτά αφορούν ξένες κυβερνήσεις, ιδίως στη Μέση Ανατολή. Κι αυτό γιατί, σύμφωνα με την οικογένεια Τραμπ, υπάρχει μια κρίσιμη διάκριση. Η εταιρεία δεν συναλλάσσεται απευθείας με ξένες κυβερνήσεις, αλλά υπογράφει συμβάσεις με κοινοπραξίες που συνεργάζονται μαζί τους. Τα περισσότερα «ντίλ» μάλιστα ήταν στα ακαρία πριν από τις εκλογές, μετά τη νίκη Τραμπ ωστόσο οι διεθνείς εταίροι είναι πιο πρόθυμοι για «πιτζίνες» με την προεδρική οικογένεια των ΗΠΑ. «Είμαστε η πιο δημοφιλής μάρκα στον κόσμο αυτή τη στιγμή», υπερφανεύεται ο γιος του Αμερικανού προέδρου, Ερικ Τραμπ, ο οποίος διευθύνει τον κολοσσό σε καθημερινή βάση.

Πλέον, η Trump Organization επεκτείνεται και πέρα από τον κλάδο των ακινήτων, συνάπτοντας συμφωνία κρυπτονομισμάτων αξίας 2 δισ. δολαρίων με το κρατικό επενδυτικό ταμείο των ΗΑΕ τον Μάιο. «Αυτές οι χώρες δίνουν χρήματα στον Τραμπ επειδή πιστεύουν ότι θα λάβουν ευνοϊκή μεταχείριση σε αντάλλαγμα», λέει ο Κρις Μέφρι, Δημοκρατικός γερουσιαστής από το Κονέκτικατ και πρώην πρόεδρος της υποεπιτροπής εξωτερικών σχέ-

Τα πιο πρόσφατα οικονομικά στοιχεία του οργανισμού Τραμπ δείχνουν κέρδη 9 εκατ. δολαρίων από συμφωνίες στο εξωτερικό από τον Ιανουάριο του 2023 έως τον Αύγουστο του 2024.

σεων της Γερουσίας. Τους τελευταίους έξι μήνες, η Trump Organization αύξησε τις δραστηριότητές της και στην Ινδία, εγκαινιάζοντας δύο έργα με τον μακροχρόνιο συνεργάτη της, την Tribeca Developers. Ο ιδρυτής της, Κάιλιπς Μέχτα, διατηρεί στενούς δεσμούς με την οικογένεια Τραμπ τουλάχιστον από το 2013. Παρακολούθησε και τις δύο ορκωμοσίες του Τραμπ και δέιπνισε με την οικογένεια στο Μαρ-α-Λάγο, δίνοντας το «παρών» σε ένα ι-διωτικό δείπνο τον περασμένο Ιανουάριο. Τον Μάιο, η Tribeca και η Trump Organization ανακοίνωσαν ρεκόρ πωλήσεων άνω των 300 εκατ. δολαρίων, αφού κατάφεραν να πουλήσουν έναν δεύτερο πύργο Trump Residences Delhi την ημέρα κιόλας των εγκαινίων.

Η διεθνής επέκταση του Οργανισμού Τραμπ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το μοντέλο αδειοδότησής του: εισπράττει τέλη για τις υπηρεσίες επωνυμίας και διαχείρισης, αντί να δεσμεύει τα δικά του κεφάλαια για τα έργα.

Τα πιο πρόσφατα οικονομικά στοιχεία δείχνουν κέρδη 9 εκατ. δολαρίων από συμφωνίες στο εξωτερικό από τον Ιανουάριο του 2023 έως τον Αύγουστο του 2024. Μετά τις εκλογές η οικογενειακή επιχείρηση έχει αποκαλύψει διπλάσιες συμφωνίες, ενώ ο Ντόναλντ Τραμπ Τζούνιορ και ο Ερικ Τραμπ έχουν πραγματοποιήσει τουλάχιστον εννέα επιχειρηματικά ταξίδια σε δώδεκα χώρες, με τον μεγαλύτερο γιο του Αμερικανού προέδρου να προωθεί όπως λέει το «Επιχειρηματικό Οραμα Τραμπ 2025». Κατά τη διάρκεια της περιόδου του, δέιπνισε με πρωθυπουργούς, εμφανίστηκε σε εκδηλώσεις για κρυπτονομίσματα και δίδωνε στα τοπικά μέσα ενημέρωσης ότι επιθυμεί να διερευνήσει νέες συνεργασίες στο εξωτερικό.

Στη διάρκεια της πρώτης κυβέρνησης Τραμπ, αντιθέτως, η εταιρεία έδινε προτεραιότητα στις υπάρχουσες δραστηριότητες, στη μείωση του χρέους και στα ταμειακά αποθέματα.

Ακόμη και αν οι δασμοί τελικά δεν θα είναι μεγάλοι, η ζημιά από την αβεβαιότητα είναι ήδη σοβαρή, λέει στην «Κ» ο Άλαν Αουερμπαχ.

Βλέπουμε τώρα πιο ακραίες πολιτικές, τις οποίες ο πρόεδρος Τραμπ θα είχε εφαρμόσει και το 2017 αν ήταν τότε ανάλογα προετοιμασμένος.

Ηδη βρισκόμαστε σε μια πορεία όπου ο λόγος χρέους/ΑΕΠ θα είναι ο υψηλότερος στην ιστορία και η νέα φορολογική νομοθεσία θα επιταχύνει αυτή τη διαδικασία.

Άλαν Αουερμπαχ, καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Berkeley της Καλιφόρνιας

Ο Τραμπ ωθεί την οικονομία σε κρίση

Δεν θα σημαίνει απαραίτητα απώλεια πρόσβασης στις αγορές, αλλά θα συντελέσει σε υψηλότερα επιτόκια

Συνέντευξη στον **ΒΑΣΙΛΗ ΚΩΣΤΟΥΛΑ**

Το **φορολογικό** νομοσχέδιο του Ντόναλντ Τραμπ συνιστά ουσιαστική απειλή για τη δημοσιονομική σταθερότητα των ΗΠΑ και σε συνδυασμό με την επιζήμια αβεβαιότητα της εμπορικής πολιτικής ωθεί την αμερικανική οικονομία σε κάποια μορφή κρίσης, η οποία δεν θα σημαίνει απαραίτητα απώλεια της πρόσβασης στις αγορές, αλλά θα συντελέσει σε υψηλότερα επιτόκια και θα δημιουργήσει την ανάγκη για δύσκολες αποφάσεις στον προϋπολογισμό. Είναι η εκτίμηση που καταθέτει στην «Κ» ο Άλαν Αουερμπαχ, καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Berkeley της Καλιφόρνιας, ερευνητής στο Εθνικό Γραφείο Οικονομικής Έρευνας των ΗΠΑ, πρώην συντονιστής της εθνικής επιτροπής των ΗΠΑ για τη φορολόγηση τη δεκαετία του 1990. Στην παρατήρηση ότι οι φορολογικές μειώσεις συνήθως ενισχύουν την οικονομική δραστηριότητα, επισημαίνει ότι τα συγκεκριμένα μέτρα δεν είναι σε θέση να αντισταθμίσουν τις απώλειες εσόδων από την εφαρμογή τους. Ο Αουερμπαχ θεωρεί ότι ο Αμερικανός πρόεδρος στην πρώτη θητεία του δεν άσκησε μαζιαλιστικές πολιτικές διότι, στην πραγματικότητα «ήταν κατά λάθος πρόεδρος, δεν ήταν προετοιμασμένος».

— Ποιος μπορεί να είναι ο αντίκτυπος του **φορολογικού νομοσχεδίου Τραμπ**; **Συμμεριζεί με την άποψη ότι συνιστά απειλή για τη δημοσιονομική σταθερότητα των ΗΠΑ;**
— Απολύτως. Αυξάνει σημαντικά το ομοσπονδιακό χρέος την επόμενη δεκαετία κι αυτό διότι εφαρμόζει μεγάλες φορολογικές μειώσεις και μόνο κάποιες περικοπές δαπανών, οι οποίες το πιθανότερο θα είναι ακόμη μικρότερες στην τελική εκδοχή του νόμου, καθώς υπάρχουν μεγάλες διαφωνίες στη Γερουσία για ορισμένες από αυτές. Ηδη βρισκόμαστε σε μια πορεία

όπου ο λόγος χρέους/ΑΕΠ θα είναι ο υψηλότερος στην ιστορία και η συγκεκριμένη νομοθεσία θα επιταχύνει αυτή τη διαδικασία. Σε συνδυασμό με άλλα μέτρα της παρούσας κυβέρνησης, τα οποία καθιστούν τις ΗΠΑ λιγότερο ελκυστικές ή πιο αβέβαιες για επενδύσεις, θεωρώ ότι αυτές οι παρεμβάσεις θα αυξήσουν τις αποδόσεις των κρατικών ομολόγων — μερικώς, αυτό ήδη συμβαίνει. Δεδομένου ότι η κυβέρνηση δεν έχει δείξει διάθεση για δημοσιονομική εξυγίανση, διαμορφώνεται μια κατάσταση η οποία τελικά θα οδηγήσει σε κάποια μορφή κρίσης. Δεν θα σημαίνει απαραίτητα απώλεια της πρόσβασης στις αγορές, αλλά θα συντελέσει σε υψηλότερα επιτόκια και θα δημιουργήσει την ανάγκη για δύσκολες αποφάσεις στον προϋπολογισμό.

— **Υποθέτω ότι υπάρχει ρόλος και για το δολάριο μέσα σε αυτό το σκηνικό;**
— Σωστά. Είναι αξιοσημείωτο ότι, ενώ συνήθως οι δασμοί προκαλούν ανατίμηση του νομίσματος, όταν ο Τραμπ ανακοίνωσε τους δασμούς, το δολάριο έπεσε. Αυτό δείχνει ότι υπερίσχυσε η αίσθηση της αβεβαιότητας και της απώλειας εμπιστοσύνης προς τις ΗΠΑ ως ασφαλές καταφύγιο.

— **Στον βαθμό που θα υπάρχουν περικοπές δαπανών, σε ποιους τομείς θα τις δούμε;**
— Το νομοσχέδιο περιλαμβάνει περικοπές σε δύο τομείς: στην υγειονομική περίθαλψη για τους φτωχούς (Medicaid) και στο πρόγραμμα τροφίμων SNAP (πρώην food stamps). Οι περικοπές εγείρουν κυρίως την απαίτηση οι ενήλικες για να μπορούν να λαμβάνουν τις παροχές να έχουν κάποια μορφή εργασίας. Αυτός θεωρείται από τους Ρεπουμπλικανούς ένας τρόπος να μειωθούν οι παροχές χωρίς να φανούν σκληροί. Ωστόσο, υπάρχει η ανησυχία ότι θα χάσουν επιδόματα ακόμη

Όταν ο Τραμπ ανακοίνωσε τους δασμούς, το δολάριο έπεσε. Αυτό δείχνει ότι υπερίσχυσε η αίσθηση της αβεβαιότητας και της απώλειας εμπιστοσύνης προς τις ΗΠΑ ως ασφαλές καταφύγιο, σημειώνει ο ερευνητής στο Εθνικό Γραφείο Οικονομικής Έρευνας των ΗΠΑ.

και άτομα που τα δικαιούνται. Πάντως, από δημοσιονομική άποψη, ακόμη και αν αυτές οι περικοπές παραμείνουν, δεν πλησιάζουν το μέγεθος των φορολογικών μειώσεων. Πιθανώς θα επιδιωχθεί να μετακυλιστεί το κόστος στις πολιτείες, οι οποίες όμως έχουν την υποχρέωση ισοσκελισμένων προϋπολογισμών και θα πρέπει να αυξήσουν φόρους ή να μειώσουν δαπάνες. Τα μεγαλύτερα και δημοφιλέστερα προγράμματα —όπως η φροντίδα ηλικιωμένων (Medicare) και οι συντάξεις (Social Security)— είναι δύσκολο να περικοπούν. Το ίδιο ισχύει και για τις αμυντικές δαπάνες, οι οποίες μάλιστα αυξάνονται. Επομένως, αν δεν μεσολαβήσει κάποια σημαντική στροφή πολιτικής, δεν βλέπω να υπάρξουν ουσιαστικές αλλαγές προτού φτάσουμε στο απροχώρητο.

— **Από την άλλη πλευρά, η μείωση των φόρων δεν έχει και ευεργετικές επιπτώσεις για την ανάπτυξη;**

— Μπορεί, ανάλογα με το ποιους φόρους μειώνει. Οι μειώσεις στους φόρους επιχειρήσεων, ειδικά αυτές που παρατάθηκαν από το 2017, φαίνεται να αύξησαν τις επενδύσεις. Όμως οι μεγαλύτερες μειώσεις αφορούν τα φυσικά πρόσωπα. Η μείωση των οριακών φορολογικών συντελεστών ενισχύει την οικονομική δραστηριότητα, αλλά τα οφέλη δεν φαίνεται να αντισταθμίζουν τις απώλειες εσόδων. Επομένως, αν κάποιος ήθελε να ενισχύσει την ανάπτυξη, θα μπορούσε να το κάνει με λιγότερες μειώσεις φόρων.

— **Πώς παρακολουθείτε την εμπορική πολιτική Τραμπ;**

— Πολλά εξαρτώνται από το τελικό επίπεδο των δασμών. Σε αντίθεση με την πρώτη θητεία, τώρα επικρατεί μεγάλη αβεβαιότητα — διαπραγματεύσεις, καθυστερήσεις, απειλές. Αν καταλήξουμε, για παράδειγμα, σε ένα επίπεδο δασμών 10% και σε κάποιους ειδικούς δασμούς για την περίπτωση της Κίνας, τότε θα έχουμε να διαχειριστούμε μόνο τη συνέπεια της πληθωριστικής πίεσης. Όσο όμως επικρατεί η αβεβαιότητα, οι εταιρείες ήδη αποσύρουν επενδύσεις. Ακόμη και αν οι δασμοί τελικά δεν θα είναι μεγάλοι, η ζημιά από την αβεβαιότητα είναι ήδη σοβαρή.

— **Πώς τοποθετείται η Fed μέσα σε αυτό το περιβάλλον;**

— Η Fed έχει μια πολύ δύσκολη αποστολή. Προσπαθεί να διατηρήσει την ανάπτυξη και να συγκρατήσει τον πληθωρισμό. Οι δασμοί επηρεάζουν και τα δύο αλλά προς αντίθετες κατευθύνσεις. Η Fed θα ζυγίσει τις επιπτώσεις και θα πράξει ανάλογα, αλλά η πολιτική πίεση που της ασκείται —βλ. απειλές απομνημόνιου του Πάουελ— κάνει τη δουλειά της πολύ πιο δύσκολη. Και δεν μπορεί να αγνοήσει πλήρως το πολιτικό σκηνικό.

— **Τι έχει αλλάξει από την πρώτη θητεία Τραμπ; Τότε δεν είχαμε δει αυτή τη μαζιαλιστική οικονομική πολιτική.**

— Στην πραγματικότητα, το 2017 ήταν «κατά λάθος» πρόεδρος. Ούτε ο ίδιος πίστευε ότι θα κέρδιζε. Δεν είχε έτοιμη ομάδα και βασίστηκε σε παραδοσιακούς Ρεπουμπλικανούς —πολλοί από τον χρηματοοικονομικό κλάδο— οι οποίοι συγκράτησαν τις πιο ακραίες ιδέες του. Τώρα όμως είχε σχέδιο και ανθρώπους που συμμερίζονταν τις απόψεις του ή τουλάχιστον τις στήριζαν. Επομένως, βλέπουμε τώρα πιο ακραίες πολιτικές, τις οποίες θα είχε εφαρμόσει και το 2017 αν ήταν τότε ανάλογα προετοιμασμένος.

Ο φόβος της αποτυχίας, το μεγαλύτερο κίνητρο του Mr Nvidia

Ο **διευθύνων** σύμβουλος της Nvidia, Τζεν-Σουν Χουάνγκ, διευθύνει μία από τις μεγαλύτερες και πιο επιτυχημένες εταιρείες στον κόσμο, η αξία της οποίας ανέρχεται σε 3,45 τρισ. δολάρια. Ωστόσο, έχει αποκαλύψει ότι εξακολουθεί να ανησυχεί ότι η εταιρεία που συνίδρυσε το 1993 μπορεί να καταρρεύσει ανά πάσα στιγμή. Μετά μια πολύωρη συνέντευξη, ο βιογράφος του Στίβεν Γουίτ αποκάλυπτε ποιο είναι το μεγαλύτερο κίνητρο του Χουάνγκ, το «καύσιμο» που τον παρακινεί να προχωράει μπροστά με επιτυχία. Και αυτό είναι ο φόβος του για την αποτυχία και, πιο συγκεκριμένα, το άγχος του να μην αποτύχει.

Τι αποκάλυπτε ο βιογράφος του Τζεν-Σουν Χουάνγκ, Στίβεν Γουίτ.

Ο Χουάνγκ έχει μιλήσει και στο παρελθόν για την ορμή του για δουλειά: Όταν ρωτήθηκε για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, παρατήρησε: «Δουλεύω όσο μπορώ». Παρ' όλα αυτά, ο Γουίτ αφνιδίστηκε από το πόσο μεγάλο μέρος των κινήτρων του Χουάνγκ φαίνεται να πηγάζει από το άγχος, τον φόβο και τις εννοχές, όπως επισημαίνει. «Νομίζω ότι το πιο εκπληκτικό πράγμα σχετικά με τον Τζεν-Σουν είναι ότι καθοδηγείται σχεδόν ολοκληρωτικά από αρνητικά συναισθήματα», λέει ο Γουίτ. «Παρακινείται πραγματικά από τον φόβο και την εννοχή σε σημαντικό βαθμό: φόβο για την αποτυχία, παράνοια για τον α-

νταγωνισμό και εννοχές επειδή απογοητεύει τους ανθρώπους», τονίζει.

Άλλοι διευθύνοντες σύμβουλοι που ο Γουίτ έχει συναντήσει και έχει πάρει συνεντεύξεις κατά τη διάρκεια της καριέρας του είναι «περισσότερο άνθρωποι τύπου Α», που ταιριάζουν στο καλούπι των αισιόδοξων «go-getters». «Ο Τζεν-Σουν είναι προφανώς φιλόδοξος, (αλλά) δεν περιμένα να το δω αυτό... Στην πραγματικότητα, γίνεται πολύ άβολος και νευρικός όταν τα πράγματα πάνε καλά», αναφέρει. Ο Τζεν-Σουν Χουάνγκ έχει πει ότι είναι ένα «απαίτητικό» αφεντικό για το οποίο δεν είναι εύκολο να δουλέψεις και ότι το άγχος είναι το καλύτερο κίνητρο που ξέρει. «Ετσι θα έπρεπε να είναι. Αν θέλεις να κάνεις εξαιρετικά πράγματα, δεν πρέπει να είναι εύκολο», είχε δηλώσει στο «60 Minutes» του CBS τον Δεκέμβριο του 2024.

Η δική του επιτυχία αντικατοπτρίζει την ανθεκτικότητά του, ξεπερνώντας αποτυχίες όπως η παραλίγο κατάρρευση της Nvidia μόλις τρία χρόνια μετά την ίδρυσή της, είπε σε φοιτητές του Πανεπιστημίου του Στάνφορντ τον Μάρτιο του 2024. Αυτή η ανθεκτικότητα οφείλεται εν μέρει στο ότι έχει «χαμηλές προσδοκίες», προετοιμάζεται πάντα για πιθανή αποτυχία και καταστρώνει στρατηγικές για το πώς θα αποφύγει καλύτερα μια κατάρρευση. Απλά, δεν μπορείτε να αφήσετε το άγχος σας να σας εμποδίσει να πάρετε υπολογισμένα ρίσκα, υποστηρίζει ο Χουάνγκ. «Αν δεν έχετε ανοχή στην αποτυχία, δεν θα πειραματιστείτε ποτέ και αν δεν πειραματιστείτε ποτέ, δεν θα καινοτομήσετε ποτέ», υπογραμμίζει, τονίζοντας πως «αν δεν καινοτομήσετε, δεν θα πετύχετε».

Η πρώτη Birkin «γεννήθηκε» σε μια πτήση της Air France

Σε δημοπρασία η τσάντα από την οποία ξεκίνησαν όλα για τον οίκο Hermes

Είναι σχεδόν αδύνατο να μπει κανείς σε ένα κατάστημα Hermès και να αγοράσει μια Birkin, ακόμη και εάν έχει στα χέρια του τις τουλάχιστον 10.000 ευρώ που κοστίζει μια τέτοια τσάντα. Το πιο επιθυμητό σύμβολο του στάτους στον κόσμο πωλείται πλέον μόνο σε όσους έχουν «χτίσει» μια σχέση με τον γαλλικό οίκο μόδας. Η τσάντα όμως από την οποία ξεκίνησαν όλα,

Η πρωτότυπη Birkin κατασκευάστηκε το 1984 για τη Γαλλίδα ηθοποιό Τζέιν Μπίρκιν και η ιστορία της έχει γίνει θρύλος στη βιομηχανία της μόδας.

η αυθεντική Birkin, που κατασκευάστηκε για την ηθοποιό Τζέιν Μπίρκιν, βγαίνει σε δημοπρασία. Θα πουληθεί στο πλαίσιο της δημοπρασίας Paris Fashion Icons, την οποία διοργανώνει ο οίκος Sotheby's στις 10 Ιουλίου.

Η τσάντα θα εκτίθεται από τον Sotheby's στο Μανχάταν από τις 6 έως τις 10 Ιουνίου και στη συνέχεια θα μεταφερθεί στην γκαλερί του στο Παρίσι, όπου θα εκτίθεται από τις 3 έως τις 9 Ιουλίου. Ο οίκος δεν έχει δημοσιεύσει κάποια εκτίμηση για το πόσο μπορεί να πιάσει η τσάντα. «Προφανώς είναι ένα μοναδικό κομμάτι, εντελώς ξεχωριστό από οποια-

Η αυθεντική Birkin θα πουληθεί στο πλαίσιο της δημοπρασίας Paris Fashion Icons, την οποία διοργανώνει ο οίκος Sotheby's στις 10 Ιουλίου.

δύποτε άλλη τσάντα ή οποιαδήποτε άλλη Birkin. Σπάμε τακτικά ρεκόρ με τις τσάντες Birkin σε δημοπρασίες. Προβλέπουμε ότι θα είναι τόσο μοναδική όσο το πουλόβερ της Νταϊάνα ή μια φορεμένη φανέλα από το NBA. Εχει αξία λόγω του τι είναι και τι έχει συμβεί εξαιτίας αυτής της τσάντας», δήλωσε η Μοργγκάν Χαλίμ, επικεφαλής των τσάντων και μόδας του Sotheby's.

Η πρωτότυπη Birkin κατασκευάστηκε το 1984 για τη Γαλλίδα ηθοποιό και η ιστορία της έχει γίνει ένας θρύλος της βιομηχανίας της μόδας. Η Τζέιν Μπίρκιν ταξίδευε με την Air France από το Παρίσι προς το Λονδίνο και η

εταιρεία είχε αναβαθμίσει το εισιτήριό της, για να καθίσει στην πρώτη θέση. Εκεί, βρέθηκε πλάι στον Ζαν-Λουί Ντιμά, που ήταν τότε ο διευθύνων σύμβουλος της Hermès. Η ηθοποιός κουβαλούσε ένα καλάθι, που ήταν το σήμα-κατατεθέν της για χρόνια και πλέον βρισκόταν σε κακή κατάσταση. Ετσι, καθώς επιβιβάζονταν στο αεροπλάνο, τα πάντα έπεσαν μέσα από την τσάντα της: πορτοφόλι, κλειδιά, επαγγελματικές κάρτες, τσιγάρα και γυαλιά.

Κάπως έτσι, η Μπίρκιν βρέθηκε να λείι στον Ντιμά ότι χρειαζόταν μια τσάντα που να είναι όσο η μισή βαλίτσα της. «Σχεδιάσε μου την», της είπε ο

CEO της Hermès και η Μπίρκιν έκανε ένα σχέδιο πάνω στο χάρτινο σακουλάκι που βρήκε στη θέση της στο αεροπλάνο. Αυτή η πρωτότυπη Birkin διαφέρει από όσες κατασκεύασε η Hermès μελλοντικά, στο μέγεθος, στα μεταλλικά στοιχεία, στο λουρί για τον ώμο, στο φερμουάρ και στα μεταλλικά ποδαράκια της. Στο εσωτερικό της είναι γραμμένα τα αρχικά J.B.

Στα χρόνια που ακολούθησαν, η Birkin έγινε επιθυμητή σε όλο τον κόσμο, εν μέρει λόγω της σπανιότητάς της. Το όνομά της έχει μπει σε πολλούς στίχους τραγουδιών και εμφανίζεται στην πλοκή σε ένα επεισόδιο του 2001 του «Sex and the City», όπου αναφέρεται η αξιομνημόνευτη ατάκα: «Δεν είναι τσάντα, είναι Birkin!».

Σε αντίθεση με τις περισσότερες γυναικες που αποκτούν μια τσάντα Birkin σήμερα, η Τζέιν Μπίρκιν δεν πρόσεξε καθόλου τις πέντε τσάντες Hermès που απέκτησε κατά τη διάρκεια της ζωής της. Τις κάλυπτε με αυτοκόλλητα για διάφορους πολιτικούς σκοπούς και τους κρεμούσε μπικλιμπιδία. Μάλιστα, αυτή η πρωτότυπη Birkin θα δημοπρατηθεί με τον νυχοκόπη που είχε κρεμάσει στο εξωτερικό της η ηθοποιός. Η Τζέιν Μπίρκιν πέθανε τον Ιούλιο του 2023. Τρία χρόνια νωρίτερα είχε μιλήσει στη δημοσιογράφο του CNN, Κριστιάν Αμανπούρ, προβλέποντας ότι μετά τον θάνατό της οι άνθρωποι πιθανότατα θα μιλούσαν μόνο για την τσάντα και όχι για τις ταινίες της ή το γνωστό τραγούδι της «Je t'aime... Moi non plus».

Κάθε εβδομάδα, Νέες ευκαιρίες.

Altamira Real Estate
8000 8200 | altamirarealestate.com.cy

Altamira
doValue Group

Αχιλλείος πτέρνα

Αναφερόμενη στην παγκόσμια κυριαρχία της Κίνας στις εξορύξεις και την παραγωγή των σπάνιων γαιών, η Ναζάκ Νικαχτάρ υφυπουργός Εμπορίου και υπεύθυνη για τους ελέγχους των εξαγωγών στην πρώτη θητεία Τραμπ, υπογράμμισε πως «είναι η αχιλλείος πτέρνα των ΗΠΑ, αλλά και του κόσμου όλου και η Κίνα την εκμεταλλεύεται συνεχώς».

90%

της παγκόσμιας παραγωγής σπάνιων γαιών, σχεδόν 200.000 τόνοι ετησίως, προέρχεται από την Κίνα.

Άσκησις πίεσης

Στέλεχος της συμβουλευτικής Trivium China, ο Κόρι Κομπς συγκρίνει τις σπάνιες γαίες ως όπλο της Κίνας στον εμπορικό πόλεμο με τους μικροεπεξεργαστές ως όπλο των ΗΠΑ και διαπιστώνει πως «σε αυτή τη φάση ο μοχλός άσκησης πίεσης που διαθέτει η Κίνα έχει περισσότερη διάρκεια από πολλά όπλα των ΗΠΑ».

30

απτήσεις για εισαγωγές σπάνιων γαιών έχουν υποβάλει από τις 4 Απριλίου αυτοκινητοβιομηχανίες της Ινδίας και δεν έχει εγκριθεί καμία.

Σίγμα κινδύνου

Σκιαγραφώντας πόσο δύσκολη έχει γίνει η κατάσταση με τις σπάνιες γαίες, η επικεφαλής του λόμπι των γερμανικών αυτοκινητοβιομηχανιών, Χίλ. Μιούλερ, προειδοποίησε πως «αν δεν αλλάξει άμεσα η κατάσταση θα σημειωθούν σημαντικές καθυστερήσεις στην παραγωγή και δεν αποκλείεται ακόμη και το ενδεχόμενο διακοπής της».

Η Δύση ξεμένει από σπάνιες γαίες

Συναγερμός στις βιομηχανίες μετά το μπλόκο στις εξαγωγές από την Κίνα, σε κίνδυνο η παραγωγή τους

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Στην εξέλιξη της Κίνας τουλάχιστον τα τελευταία 40 με 45 χρόνια από όταν ο ιστορικός ηγέτης της, Ντενγκ Σιαοπίνγκ, αποφάσισε να ανοίξει την οικονομία της στην παγκόσμια αγορά και στον κόσμο, αποτελεί εγγενές στοιχείο ο μακροπρόθεσμος σχεδιασμός και τα μακρόχρονα σχέδια που υλοποιούνται σε χρονοδιαγράμματα δεκαετιών σταθερά, παρά τις ανατροπές της Ιστορίας. Όμως, η φρόνηση του Ντενγκ Σιαοπίνγκ από το 1987, «η Μέση Ανατολή έχει το πετρέλαιο, η Κίνα έχει τις σπάνιες γαίες», αποδεικνύεται τις τελευταίες εβδομάδες όχι απλώς αποκαλυπτική του μακρόχρονου σχεδιασμού και της διορατικότητας ενός ηγέτη, αλλά προφητική και με μεγαλύτερη γεωπολιτική και οικονομική βαρύτητα από οποιαδήποτε άλλη συγκυρία.

Περισσότερο από ποτέ τις τελευταίες εβδομάδες αντιλαμβάνονται οι βιομηχανίες και οι πολιτικές ηγεσίες τόσο της Δύσης όσο και ολόκληρου του κόσμου, από το Τόκιο μέχρι την Ουάσινγκτον, πόσο κυριολεκτική ήταν τελικά η αναλογία ανάμεσα στις σπάνιες γαίες και τον «μαύρο» χρυσό. Το εμπάργκο, που από τις 4 Απριλίου επέβαλε το Πεκίνο στις εξαγωγές σπάνιων γαιών, για πρώτη φορά προς όλες τις χώρες του κόσμου και όχι μόνο προς τον μείζονα γεωπολιτικό της αντίπαλο, έχει τη δυναμική να προκαλέσει παγκόσμια κρίση ανάλογη με εκείνες του πετρελαϊκού εμπάργκο. Η Κίνα, επανειλημμένως παγκόσμια υπερδύναμη στην Ιστορία, δείχνει τώρα στις ΗΠΑ, στην Ευρώπη και σε όλους την αχιλλείον πτέρνα τους και τη δική της αντίστοιχη ισχύ, που δεν είναι άλλη από την εξάρτηση των οικονομιών από τις σπάνιες γαίες της, καθώς έχει σχεδόν παγκόσμιο μονοπώλιο με ποσοστά από 70% έως 90% σε εξορύξεις, παραγωγή και επεξεργασία τους.

Δεν είναι η πρώτη φορά που η Κίνα περιορίζει τις εξαγωγές σπάνιων γαιών, των μετάλλων που απαιτούνται για την κατασκευή όλων των ειδών σύγχρονων τεχνολογίας – από τα ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα, τα έξυπνα κινητά και τις οθόνες τηλεοράσεων, αλλά και για τα ισχυρότερα οπτικά συστήματα, τους πυραύλους και τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη. Το 2010,

PHFH: Project Blue

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

όταν επέβαλε και μάλιστα ανεπισημάς εμπάργκο στην Ιαπωνία, κατέστησε για πρώτη φορά σαφές ότι η δεσπόζουσα θέση της στην παγκόσμια αγορά σπάνιων γαιών αποτελεί στρατηγικό όπλο της. Αντιδρώντας το 2023 σε απαγόρευση που επέβαλε ο Τζο Μπάιντεν στις εξαγωγές

μικροεπεξεργαστών υψηλής τεχνολογίας προς οποιαδήποτε κινεζική βιομηχανία ή κινεζικό οργανισμό, άρχισε να περιορίζει τις εξαγωγές γαλλίου και γερμανίου, αλλά μόνον προς τις ΗΠΑ. Αυτή τη φορά, όμως, το παγκόσμιο εμπάργκο έχει αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουν έλλειψεις σπάνιων

γαιών αυτοκινητοβιομηχανίες στις ΗΠΑ, στην Ε.Ε. αλλά και στην Ινδία και σε άλλες ασιατικές οικονομίες και να προειδοποιούν τις ηγεσίες των χωρών τους πως αν δεν διευθετηθεί το πρόβλημα η διακοπή της παραγωγής τους είναι θέμα εβδομάδων. Ο καθοριστικός παράγων είναι αυτός α-

κριβώς ο παγκόσμιος χαρακτήρας του εμπάργκο, που στερεί από τις ΗΠΑ και την Ευρώπη κάθε διαφυγή, κάθε εναλλακτικό προμηθευτή.

Οι στρατηγικές σημασίες βιομηχανίες των ΗΠΑ, όπως οι μπαταρίες και οι μικροεπεξεργαστές, εξαρτώνται από τη Νότια Κορέα και την Ιαπωνία για τα εξαρτήματά τους. Αυτό σημαίνει πως εφόσον το Πεκίνο επιβάλλει εμπάργκο σπάνιων γαιών και σε αυτές τις δύο χώρες, συμμάχους της υπερδύναμης, οδηγεί αμερικανικές εταιρείες στα όρια της ασφυξίας. Το αποτέλεσμα μπορεί να είναι η συντριπτική διάφευση των υποσχέσεων Τραμπ πως θα επαναφέρει τις βιομηχανίες στις ΗΠΑ, καθώς η έλλειψη σπάνιων γαιών μπορεί να τις οδηγήσει σε μαζική φυγή από τη χώρα. Ήδη οι τέσσερις μεγαλύτερες αυτοκινητοβιομηχανίες – General Motors, Toyota, Volkswagen και Hyundai – εξετάζουν το ενδεχόμενο να μεταφέρουν την παραγωγή τους στην Κίνα, ώστε να έχουν πρόσβαση στις σπάνιες γαίες της. Σε εξίσου δεινή θέση έχουν περιέλθει και οι γερμανικές αυτοκινητοβιομηχανίες, με το λόμπι του κλάδου να προειδοποιεί πως σύντομα θα διακοπεί η παραγωγή κάποιων κρίσιμων εξαρτημάτων των οχημάτων λόγω έλλειψης σπάνιων γαιών.

Λόμπι των επιχειρήσεων της Ε.Ε. προσέγγισε μέσα στην εβδομάδα το Πεκίνο και συναντήθηκε με στελέχη του κινεζικού υπουργείου Εμπορίου, ζητώντας διάλυο εοπευσιμένπς έγκρισπς στις εξαγωγές σπάνιων γαιών για τις «αξιόπιστες» ευρωπαϊκές, όπως τις χαρακτήρισε, ή μια «λευκή λίστα», επιχειρώντας έναν διαχωρισμό από όποιες επιχειρήσεις μπορεί να θεωρεί το Πεκίνο εχθρικές προς τα συμφέροντά του.

Ο Ευρωπαίος επίτροπος Εμπορίου Μάρκος Σέφτσοβιτς προσέγγισε τον Κινέζο υπουργό Εμπορίου Γουάνγκ Βεντάο, χωρίς ωστόσο να έχει σημειωθεί έως τώρα ουσιαστική πρόοδος. Μέσα στις επόμενες ημέρες αντιπροσωπεία επιχειρηματιών της Ιαπωνίας θα επισκεφθεί το Πεκίνο προκειμένου να συναντηθεί με τον Κινέζο υπουργό Εμπορίου. Και ομάδα στελεχών των αυτοκινητοβιομηχανιών της Ινδίας σχεδιάζει επίσης να επισκεφθεί σύντομα την Κίνα για τον ίδιο σκοπό.

Φορολογικές ελαφρύνσεις 46 δισ. στις γερμανικές επιχειρήσεις

Ενα πακέτο φοροελαφρύνσεων για τις επιχειρήσεις, ύψους 46 δισ. ευρώ, θα επιδιώξει να περάσει μέσα στο καλοκαίρι η νέα κυβέρνηση της Γερμανίας, σε μια προσπάθεια να βγάλει τη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώζωνς από μια παρατεταμένη περίοδο κρίσης. Ο Σοσιαλδημοκράτης υπουργός Οικονομικών Λαρς Κλινγκμπάιλ παρουσίασε τα μέτρα στη διάρκεια συνεδρίασης του υπουργικού συμβουλίου. Τα φορολογικά κίνητρα, τα οποία περιλαμβάνουν εκπτώσεις για νέο εξοπλισμό και νέα ηλεκτρικά οχήματα, θα κοστίσουν συνολικά περίπου 46 δισ. ευρώ έως το 2029, όταν λήγει η θητεία του συνασπισμού, σύμφωνα με τους Financial Times.

«Μετά μια περίοδο οικονομικής στα-

σιμότητας, είναι σημαντικό να αυξηθεί το δυναμικό της γερμανικής οικονομίας. Τα μέτρα προορίζονται να στείλουν ένα ισχυρό μήνυμα για τη βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της χώρας», αναφέρει το νομοσχέδιο.

Οι πρωτοβουλίες έρχονται να προστεθούν σε ένα τεράστιο σχέδιο δημοσίων δαπανών που χρηματοδοτείται από το χρέος και υπερβαίνει το 1 τρις. ευρώ για τον εκσυγχρονισμό των ενόπλων δυνάμεων και των γερασμένων υποδομών της Γερμανίας – τον κεντρικό άξονα των προσπαθειών του καγκελαρίου Φρίντριχ Μέρτς για την αναζωογόνηση της οικονομίας.

Ο ηγέτης των Χριστιανοδημοκρατών, ο οποίος έκανε προεκλογική εκστρατεία με φιλοεπιχειρηματική πλατφόρμα, έχει

Στο σχέδιο προβλέπονται εκπτώσεις για νέα μηχανήματα και ηλεκτρικά οχήματα.

επίσης δεσμευθεί να επιδοτήσει το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας για τη μεταποιητική βιομηχανία της χώρας που αντιμετωπίζει δυσκολίες. Ενα νέο υπουργείο που δημιουργήθηκε στοχεύει στη μείωση της γραφειοκρατίας και στην επιτάχυνση της ψηφιοποίησης της διοίκησης.

Οι σχεδιάζόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις θα είναι «καλές για τη Γερμανία ως επενδυτικό προορισμό», δήλωσε ο Χόλγκερ Σμίεντινγκ, επικεφαλής οικο-

νομολόγος της Berenberg, «αλλά αυτό μπορεί να είναι μόνον η αρχή. Η ελάφρυνση του ρυθμιστικού βάρους θα είναι πιο δύσκολη αλλά και πιο σημαντική». Από την 1η Ιουλίου, το 30% του κόστους των νέων μηχανημάτων και άλλου εξοπλισμού των επιχειρήσεων θα εκπιπτει από τον φορολογικό τους λογαριασμό ετησίως μεταξύ 2025 και 2027. Και από το 2028, ο συντελεστής εταιρικού φόρου που είναι σήμερα στο 15% θα μειώνεται κατά μία μονάδα κάθε χρόνο μέχρι να φθάσουν στο 10%. Οι εταιρείες θα έχουν επίσης τη δυνατότητα να αποσβέσουν το 75% της τιμής αγοράς των νέων ηλεκτρικών οχημάτων κατά το πρώτο έτος και, ως εκ τούτου, να μειώσουν το φορολογητέο εισόδημά τους. Η κυβέρνηση σκοπεύει να θεσπίσει πιο

ενοίκια φορολογικά κίνητρα για τις δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης.

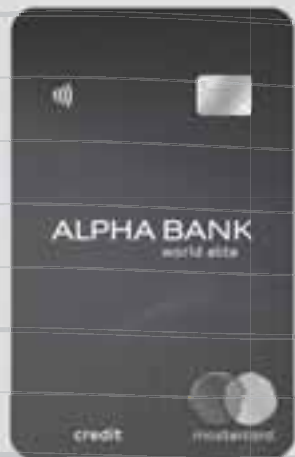
Ο συνασπισμός του Μέρτς με τους Σοσιαλδημοκράτες αναμένει ότι τα μέτρα θα εγκριθούν από τα δύο σώματα του κοινοβουλίου μέχρι το τέλος του καλοκαιριού. Το οικονομικό σχέδιο σπματοδοτεί μια αλλαγή πολιτικής για μια χώρα που, πριν από λίγο καιρό, αποτελούσε το πρότυπο δημοσιονομικής πειθαρχίας της Ε.Ε. Η χώρα με εξαγωγικό προσανατολισμό –που ήδη αντιμετωπίζει τον κινεζικό ανταγωνισμό και το υψηλότερο ενεργειακό κόστος– κατέγραψε ελάχιστη ανάπτυξη τα τελευταία τρία χρόνια. Οι οικονομολόγοι προειδοποιούν πως οι ανανεωμένες απειλές για δασμούς 50% των ΗΠΑ στα ευρωπαϊκά προϊόντα θα μπορούσαν να ω-

θήσουν την οικονομία σε συρρίκνωση φέτος. Το τρίτο τρίμηνο του 2024, οι εταιρικές επενδύσεις της Γερμανίας σε εργοστάσια, μηχανήματα και οχήματα ήταν 9% χαμηλότερες από το προ πανδημίας επίπεδο, σύμφωνα με τη γερμανική τράπεζα ανάπτυξης KfW. Ήταν 11,5% υψηλότερες στις ΗΠΑ και 1% υψηλότερες στο σύνολο της Ε.Ε. κατά την ίδια περίοδο. Οι δημόσιες και ιδιωτικές δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη ήταν επίσης χαμηλότερες από ό,τι σε άλλες χώρες: ενώ η Γερμανία δαπάνησε 11% περισσότερο σε πνευματική ιδιοκτησία από ό,τι πριν από την πανδημία, οι ΗΠΑ δαπάνησαν 36% περισσότερο και η Γαλλία 27% περισσότερο σε τομείς όπως η τεχνητή νοημοσύνη, σύμφωνα με την KfW.

ALPHA BANK

www.alphabank.com.cy
8000-3333

Alpha Bank
World Elite Mastercard

Ένας κόσμος αποκλειστικών προνομίων στα χέρια σας.

- Ταξιδιωτική Ασφάλεια
- Mastercard Flight Delay Pass
- Priority Pass
- Mastercard Airport Security Fast Track
- Mastercard Elite Concierge
- Ευνοϊκότερη Τιμολόγηση

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

80.000 κενές θέσεις σε τουρισμό και εστίαση

Η εισαγωγή εργαζομένων δεν καλύπτει τις ανάγκες, ενώ χαμηλές αμοιβές και δύσκολες συνθήκες επιδεινώνουν το πρόβλημα

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Σταγόνα στον ωκεανό φαντάζει η δυνα-τότητα πρόσληψης εργαζομένων από τρίτες χώρες προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες για εργασία κυρίως στους κλάδους του επισιτισμού και του τουρισμού, με την τουριστική σεζόν να κάνει πρεμιέρα με τουλάχιστον 80.000 κενές θέσεις εργασίας. Από τις συνολικά 89.690 θέσεις μετακλιπτών εργαζομένων που έχουν εγκριθεί από την αρχή του χρόνου, για όλες τις ειδικότητες, οι 11.000 έχουν ήδη καλυφθεί με αποτέλεσμα ανοικτές θέσεις για ρεσεψιόν, για μάγειρες και για βοηθούς κουζίνας να μην υπάρχουν πλέον. Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τουρισμό και τον επισιτισμό είναι αναγκασμένες να ψάξουν στην ελληνική αγορά εργασίας για την κάλυψη των αναγκών τους, με τις ειδικότητες που αναζητούνται

Κυκλώματα προσεγγίζουν εργαζομένους που έχουν έρθει από τρίτες χώρες και υπο-σχονται καλύτερες δουλειές σε άλλες χώρες της Ε.Ε.

κατά κύριο λόγο να είναι οι καμαριέρες, σερβιτόροι, υπάλληλοι υποδοχής και εργαζόμενοι στο μπαρ.

Η κατάσταση αυτή προκαλεί έντονη ανησυχία στους επιχειρηματίες, αλλά και στους εκπροσώπους των εργαζομένων στον κλάδο, που κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου αναδεικνύοντας έναν ακόμη μεγάλο κίνδυνο, παράλληλα με την υποβάθμιση των όρων και συνθηκών εργασίας, αυτόν της υποβάθμισης της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών. Αλλωστε, η απάντηση στην ερώτηση γιατί οι Έλληνες εποχικοί στον τουρισμό αρνούνται να στελεχώσουν τις επιχειρήσεις, έχει δοθεί πολλές φορές τα τελευταία χρόνια. Αφενός, σε πραγματικούς αριθμούς, οι εποχικοί εργαζόμενοι στον τουρισμό αυξάνονται ανά έτος, γεγονός που δείχνει ότι τα κενά δημιουργούνται κυρίως γιατί αυξάνονται οι ανάγκες των

Οι ειδικότητες που αναζητούνται κατά κύριο λόγο στην εστίαση και στον τουρισμό είναι καμαριέρες, σερβιτόροι, υπάλληλοι υποδοχής και εργαζόμενοι στο μπαρ.

επιχειρήσεων. Είναι χαρακτηριστικό, σύμφωνα με τα στοιχεία που αποκαλύπτει σήμερα η «Κ», ότι ενώ το 2019, τη χρονιά πριν από την εμφάνιση του κορωνοϊού, ο αριθμός των μοναδικών προσώπων που επιδοτήθηκαν ως εποχικοί εργαζόμενοι σε τουρισμό - επισιτισμό ήταν 152.788, το 2024, όταν και πάλι οι κενές

θέσεις εργασίας σύμφωνα με τους ε-πιτελείους σε τουριστικές περιοχές. Πα-ράλληλα, δραματικές είναι, σε όλη σπά-νιες περιπτώσεις καταγγελιών, οι συν-θήκες εργασίας αλλά και διαμονής των εργαζομένων, καθώς παρατηρείται ε-ντατικοποίηση της εργασίας, χωρίς την τήρηση βασικών και θεσμοθετημένων

στοιχη κάλυψη του κόστους ζωής, ιδι-αίτερα σε τουριστικές περιοχές. Πα-ράλληλα, δραματικές είναι, σε όλη σπά-νιες περιπτώσεις καταγγελιών, οι συν-θήκες εργασίας αλλά και διαμονής των εργαζομένων, καθώς παρατηρείται ε-ντατικοποίηση της εργασίας, χωρίς την τήρηση βασικών και θεσμοθετημένων

προβλέψεων, όπως η ύπαρξη 11 ωρών ξεκούρασης μεταξύ δύο βαρδιών και η υποχρεωτική παροχή ρεπό, αμέσως μετά την εργασία π.χ. 7 ημέρες την ε-βδομάδα, όπως προβλέφθηκε πέρυσι, σε τοπική σύμβαση εργασίας. Τέλος, δεν είναι λίγοι οι άνεργοι που επιλέγουν άλλες εργασίες, πιο μόνιμες, καθώς οι

περισσότερες θέσεις στον τουρισμό είναι προσωρινές, με απασχόληση λίγων μηνών, γεγονός που δεν προσφέρει ε-παγγελματική σταθερότητα.

Εσχάτως, προέκυψε ένα ακόμη πρό-βλημα, σε σχέση αυτή τη φορά με τους μετακλιπτούς εργαζομένους που έρχονται –έπειτα από πολλές καθυστερήσεις και δυσκολίες– στη χώρα μας, καθώς πα-ρατηρείται ότι ένα σημαντικό ποσοστό αυτών των εργαζομένων εγκαταλείπει πρόωρα τη θέση εργασίας ή, σε ορι-σμένες περιπτώσεις, παραβιάζει τους όρους της νόμιμης διαμονής. Σύμφωνα με τη WorkInGreece.io, τη νούμερο 1 πλατφόρμα για διεθνείς εργαζομένους και τη μετάκληση στην Ελλάδα, μεταξύ των αιτιών αυτού του φαινομένου είναι οι συνθήκες διαμονής, διατροφής και μετακίνησης που συχνά δεν ανταπο-κρίνονται στις προσδοκίες των εργα-ζομένων, η έλλειψη ενημέρωσης ως προς τη φύση της εργασίας, το ωράριο, τις αμοιβές ή τα δικαιώματά τους, με α-ποτέλεσμα η προσδοκία να μη συναντά την πραγματικότητα, αλλά και η ανε-ξέλεγκτη δράση συγκεκριμένων κυκλώ-μάτων διακίνησης μεταναστών, που προσεγγίζουν εργαζομένους λίγο μετά την άφιξη τους και τους δελεάζουν με υποσχέσεις για «καλύτερες» δουλειές, συχνά σε άλλες χώρες της Ε.Ε., παρα-βιάζοντας το νομικό καθεστώς τους.

Το θέμα της κάλυψης των κενών θέ-σεων εργασίας σε τουρισμό και επισι-τισμό απασχόλησε και τη συνάντηση της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Εργα-ζομένων στους συγκεκριμένους κλάδους (ΠΟΕΕΤ) με τις συναρμόδιες υπουργούς Εργασίας Νίκη Κεραμέως και Τουρισμού Ολγα Κεφαλογιάννη. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης συζητήθηκε εκτενώς η ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων των εργαζομένων μέσω της πιστής ε-φαρμογής της ψηφιακής κάρτας εργα-σίας καθώς και των εντατικών ελέγχων που διενεργεί η Επιθεώρηση Εργασίας. Παράλληλα, υπήρξε κοινή διαπίστωση ότι η εφαρμογή της ψηφιακής κάρτας εργασίας έχει αποδοθεί ήδη θεαματικά αποτελέσματα στον τουρισμό καθώς κατά τον πρώτο μήνα χρήσης της, τον Μάρτιο του 2025, οι δηλωθείσες υπε-ρωρίες αυξήθηκαν κατά 637%.

Αύξηση 11% των αφίξεων από το εξωτερικό στο «Ελ. Βενιζέλος»

Στο πρώτο πεντάμηνο του έτους οι ταξιδιώτες ήταν 8,38 εκατ.

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Με ρυθμούς της τάξης του 11% αυξήθηκε η επιβατική κίνηση ε-ξωτερικού στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών από την αρχή του έτους, σε 8.387.287 ταξιδιώτες, ενώ ο α-ριθμός των πτήσεων από το εξω-τερικό που έχει εξυπηρετήσει το αεροδρόμιο το ίδιο διάστημα αυ-ξήθηκε κατά 11,9% – από τις 55.078 πτήσεις στις 61.653. Εάν συσυπολογιστούν και οι πτήσεις εσωτερικού, οι κινήσεις αεροσκα-φών κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Μαΐου φέτος έφτασαν τις 99.185, αυξημένες κατά 7,4% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι. Πρόκειται για μεγέθη που μέχρι

Η συνολική κίνηση του αεροδρομίου, μαζί με τους επιβάτες εσωτε-ρικού, έφθασε στα 11,62 εκατ., σημειώνοντας άνοδο 8,5%.

πριν από λίγα χρόνια φάνταζαν στους περισσότερους σχεδόν ε-ξωπραγματικά, αλλά πλέον θεω-ρούνται αναμενόμενα από όσους κινούνται στο κέντρο της Αθήνας, στο οποίο η συντριπτική πλειο-νότητα των ανθρώπων στους δρό-μους είναι τουρίστες. Την ίδια ώρα, όμως, αυξάνεται η επιβατική κίνηση από το εξωτερικό και στα 14 περιφερειακά αεροδρόμια και συγκεκριμένα αυξήθηκε κατά 5,7%, στα 2 εκατ. επιβάτες κατά το διάστημα Ιανουαρίου - Απριλίου φέτος. Αν και θα χρειαστεί να ο-λοκληρωθεί η εικόνα με τους ε-πόμενους μήνες του έτους, οι ει-δικοί εκτιμούν πως οι επιδόσεις αυτές σηματοδοτούν όχι μόνο τη συνεχιζόμενη ανάπτυξη του ελ-ληνικού τουρισμού αλλά και τη διεύρυνση της τουριστικής πε-ριόδου σε μήνες πέραν του δια-

Τα έργα για την αύξηση της δυναμικότητας του αεροδρομίου περιλαμβάνουν επεκτάσεις προς δυτικά, βόρεια και νό-τια, αναβαθμιζοντας τους χώρους εξυπηρέτησης των επιβατών, αλλά και τις βάσεις των αεροσκαφών, τους εμπο-ρικούς χώρους και τις πύλες αναχωρήσεων.

στήματος αιχμής Ιουλίου - Αυγού-στου. Παράλληλα, αποτελούν η-χηρή υπενθύμιση της αναγκαιό-τητας για πλήρη στελέκωση του σώματος ελεγκτών εναέριας κυ-κλοφορίας, αλλά και της ευθύνης του βεβαίως για ασφαλείς πτήσεις και για εξυπηρέτηση χωρίς καθυ-στερήσεις του στόλου των ελλη-νικών και ξένων αεροσκαφών, ο οποίος, εν τέλει, φέρνει έσοδα στην ελληνική οικονομία.

Αναλυτικότερα, η συνολική ε-πιβατική κίνηση του αεροδρομίου της Αθήνας κατά τη διάρκεια του Μαΐου ανήλθε σε 3,1 εκατ., αυ-ξημένη κατά 2,9% σε σύγκριση με το 2024. Η εγχώρια ζήτηση πα-ρουσίασε πτώση σε σχέση με τη επίπεδα του 2024 κατά 2,1%, ενώ η διεθνής επιβατική κίνηση συ-νέχισε την ανοδική της πορεία, υπερβαίνοντας τα επίπεδα του

2024 κατά 5%. Σημειώνεται ότι στη φετινή χρονιά η περίοδος του Ορθόδοξου Πάσχα εορτάστηκε τον Απρίλιο, ενώ το 2024 τον Μάιο. Συνολικά, κατά τους πρώτους πέ-ντε μήνες του έτους οι επιβάτες έφθασαν σε 11,62 εκατ., σημει-ώνοντας άνοδο της τάξης του 8,5%. Η επιβατική κίνηση, τόσο του εσωτερικού όσο και του εξω-τερικού, παρουσίασε αύξηση κατά 2,4% και 11% αντιστοίχως.

Το αεροδρόμιο της Αθήνας με 31,85 εκατ. επιβάτες το 2024 είχε πολύ μεγαλύτερη αύξηση της ε-πιβατικής κίνησης σε σύγκριση με τα άλλα ευρωπαϊκά αεροδρόμια και αγγίζει πλέον τα όρια της δυ-ναμικότητάς του. Το έργο της ε-πέκτασης, προϋπολογισμού 1,28 δισ. ευρώ, θα αυξήσει τη χωρη-τικότητα του αεροδρομίου με ο-ρίζοντα το 2032 μέσω ενός στα-

διακού κατασκευαστικού προ-γράμματος που θα υλοποιηθεί και θα παραδοθεί χωρίς να σταματή-σει ούτε για μια ώρα η λειτουργία του αεροδρομίου. Το έργο επέ-ντε μήνες του έτους οι επιβάτες αρχιτεκτονικό πλαίσιο, προσθέ-τοντας επεκτάσεις και τροποποι-ήσεις τόσο στο κτίριο του κύριου τερματικού σταθμού (MTB) όσο και στο κτίριο του δορυφορικού τερματικού σταθμού (STB).

Περιλαμβάνει επεκτάσεις προς δυτικά, βόρεια και νότια, αναβαθ-μίζοντας τους χώρους εξυπρέ-τησης των επιβατών, αλλά και τις βάσεις των αεροσκαφών, τους ε-μπορικούς χώρους και τις πύλες αναχωρήσεων. Έως το 2032 το α-εροδρόμιο της Αθήνας θα μπορεί να εξυπηρετεί 40 εκατ. επιβάτες σε σχέση με τα 31.854 εκατ. που εξυπρέτησε το 2024.

Πολλά υποσχόμενη η ινδική αγορά για τον ελληνικό τουρισμό

Της **ΜΑΤΙΝΑΣ ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ**

Αποτελούν τη νέα ανερχόμενη δύναμη στον παγκόσμιο τουρι-στικό χάρτη. Δεν είναι άλλοι από τους Ινδούς ταξιδιώτες, που μόνο το περασμένο έτος υπο-λογίζεται ότι δαπάνησαν περί-που 32 δισ. δολάρια για ταξίδια στο εξωτερικό. Η ανοδική τάση προβλέπεται να συνεχιστεί, κα-θώς μέσα στα επόμενα χρόνια η χώρα θα έχει την ταχύτερη αύξηση σε ό, τι αφορά τον εξερ-χόμενο τουρισμό. Μάλιστα, οι ινδικές αεροπορικές έχουν προ-χωρήσει τα τελευταία χρόνια σε παραγγελίες ρεκόρ νέων α-

Οι Ινδοί τουρίστες δα-πάνησαν πέρυσι περί-που 32 δισ. δολάρια για ταξίδια στο εξωτερικό.

εροσκαφών προκειμένου να α-νταποκριθούν στην αυξανόμενη ζήτηση.

Είναι ενδεικτικό ότι η Air In-dia, η οποία ανήκει στον όμιλο Tata, έκανε το 2023 τη μεγαλύ-τερη παγκοσμίως παραγγελία, αριθμώντας συνολικά 470 αε-ροπλάνα από Airbus και Boeing. Παράλληλα, πρόσφατα δημο-σιεύματα την τοποθετούν σε διαπραγματεύσεις για επιπλέον 200. Παρόλο που στην Ευρώπη η Ελβετία παραμένει αγαπημέ-νος προορισμός, καθώς η γρα-φική της ύπαιθρος και τα βουνά έχουν πρωταγωνιστήσει σε α-μέτρητες σκηνές ταινιών του Μπόλγιουντ, η Ελλάδα διαθέτει όλα τα εκέγγνα για να διεκδι-κήσει σημαντικό μερίδιο από αυτή τη δυναμική.

Σ' αυτό το περιβάλλον, ήδη έχουν ξεκινήσει να γίνονται οι πρώτες κινήσεις, αρχής γενομέ-νης με το χτίσιμο ενός δικτύου αεροπορικών συνδέσεων ανά-μεσα στις δύο χώρες. Πριν από μερικές μέρες, η IndiGo, η οποία ιδρύθηκε το 2006 και σήμερα

Μέσα στα επόμενα χρόνια η Ινδία θα έχει την ταχύτερη αύξηση σε ό, τι α-φορά τον εξερχόμενο τουρισμό. Το ενδιαφέρον της για την ασιατική χώρα έχει εκδηλώσει εδώ και ένα χρόνο και η ελληνική Aegean.

έχει καταφέρει να εξελιχθεί στον μεγαλύτερο αερομεταφορέα της Ινδίας με μερίδιο 63% και πάνω από 2.200 πτήσεις ημερησίως – εξυπηρετώντας 126 προορι-σμούς, εκ των οποίων οι 89 στο δίκτυο εσωτερικού και οι υπό-λοιποι στο εξωτερικό– ανακοί-νωσε ότι θα προσθέσει 10 νέους διεθνείς προορισμούς μεταξύ των οποίων και η Αθήνα μέχρι το τέλος της τρέχουσας οικονο-μικής της χρήσης, η οποία λήγει τον Μάρτιο του 2026. Η έναρξη των πτήσεων προς την Ελλάδα τοποθετείται μέσα στους επό-μενους 12 μήνες και αναμένεται να υποστηριχθεί από την προ-σθήκη των αεροσκαφών Airbus A321XLR στον στόλο της. Πρό-κειται για μια στρατηγική κίνηση από τη χαμηλού κόστους αερο-πορική, δεδομένου ότι η αγορά Ινδίας - Ελλάδας δεν εξυπρε-τείται αυτή τη στιγμή με απευ-θείας πτήση.

Το ενδιαφέρον της για την α-σιατική χώρα έχει διατυπώσει εδώ και ένα χρόνο και η ελληνική Aegean. Ο δρόμος, ωστόσο, για

την κάλυψη προορισμών όπως το Νέο Δελχί και η Βομβάη ανα-μένεται να ανοίξει με την παρα-λαβή των τεσσάρων αεροσκαφών – μιας ειδικά διαμορφωμένης, αναβαθμισμένης έκδοσης των Airbus 321neo, με δυνατότητα πτήσεων μεγαλύτερης εμβέλειας. Θυμίζουμε ότι τα συγκεκριμένα αεροσκάφη προγραμματίζεται να ενταχθούν στον στόλο της Aegean το 2026 και το 2027, ενώ θα διαθέτουν μεγαλύτερη χω-ρητικότητα καυσίμων, παρέχο-ντας αυτονομία για πτήσεις έως και 7,5 ωρών. Μέχρι τότε, ωστό-σο, ο εγχώριος αερομεταφορέας στοχεύει να προσελκύσει τους Ινδούς ταξιδιώτες μέσω της Κων-σταντινούπολης. Σ' αυτή την κα-τευθυνση, φέτος η εταιρεία έχει αυξήσει σημαντικά τις συχνό-τιες πτήσεις προς το αερο-δρόμιο της Κωνσταντινούπολης, έναν από τους μεγαλύτερους πα-γκόσμιους αεροπορικούς κόμ-βους. Παράλληλα, έχει εγκαινιά-σει νέες απευθείας συνδέσεις από τη Σαντορίνη, τη Ρόδο, τη Μύκονο και τη Ηράκλειο.

Στο 10,4% το ποσοστό της ανεργίας στα τέλη Μαρτίου

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Θολώνει η εικόνα της ελληνικής αγοράς εργασίας με τη δημοσιοποίηση των στοιχείων της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για το α΄ τρίμηνο του 2025, καθώς υπολόγισε το ποσοστό ανεργίας σε διψήφιο αριθμό, και συγκεκριμένα στο 10,4%, σημαντικά υψηλότερο από το 8,3% του Απριλίου. Να σημειωθεί πάντως ότι το ποσοστό ανεργίας κατά το προ-

Ο αριθμός των απασχολούμενων ανήλθε σε 4.216.757.

Στο αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους (α΄ 2024) η ανεργία είχε διαμορφωθεί στο 12,1%, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ.

γούμενο, δ΄ τρίμηνο του 2024 ήταν 9,5% και κατά το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους (α΄ 2024) ήταν 12,1%. Ο αριθμός των απασχολούμενων ανήλθε σε 4.216.757 άτομα παρουσιάζοντας μείωση κατά 1,4% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και αύξηση κατά 1% σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους, ενώ ο αριθμός των α-

νέργων ανήλθε σε 488.085 άτομα, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 8,7% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και μείωση κατά 15% σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2024. Τα άτομα που δεν περιλαμβάνονται στο εργατικό δυναμικό ή «άτομα εκτός του εργατικού δυναμικού», δηλαδή τα άτομα που δεν εργάζονται ούτε αναζητούν εργασία, ανήλθαν σε 4.301.807. Ειδικότερα, τα άτομα εκτός του εργατικού δυναμικού κάτω των 75 ετών ανήλθαν σε 3.065.957. Ο αριθμός τους αυξήθηκε κατά 0,5% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και κατά 0,6% σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι, βάσει των στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ, με διψήφιο ποσοστό ανεργίας είναι όλες οι ηλικιακές ομάδες έως 44 ετών. Ειδικά στους νέους ηλικίας 15-19 ετών η ανεργία ανέρχεται σε 28,6%, παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα, στο 21,4%, στις ηλικίες 20-24 ετών και μειώνεται στο 18,1% στις ηλικίες 25-29 ετών. Στην πλέον παραγωγική ηλικία των 30-44 ετών το ποσοστό είναι της τάξεως του 11%.

Ως προς το μορφωτικό επίπεδο, την υψηλότερη ανεργία (22,1%) είχαν όσοι κατάφεραν να ολοκληρώσουν μόλις λίγες τάξεις του δημοτικού. Βέβαια, διψήφιο ποσοστό υπήρξε σε όλες τις άλλες κατηγορίες, πλην των τελειόφοιτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (6,6%).

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί πως από το σύνολο των απασχολούμενων (4.216.800) που καταγράφηκαν από την ΕΛΣΤΑΤ κατά το α΄ τρίμηνο του τρέχοντος έτους, οι περισσότεροι (3.006.300) ήταν μισθωτοί. Μάλιστα το ποσοστό τους κατέγραψε αύξηση 5,4% σε ετήσια βάση. Σε όλες τις υπόλοιπες κατηγορίες, όμως, υπήρξε υποχώρηση. Ενδεικτικό είναι ότι στους αυτοαπασχολούμενους χωρίς προσωπικό (784.000) η μείωση ήταν 8,7%, ενώ ελάχιστη (0,2%) ήταν η υποχώρηση στους αυτοαπασχολούμενους με προσωπικό (307.800).

Ανάπτυξη 2,2% και «βουτιά» 3,2% των επενδύσεων στο πρώτο τρίμηνο

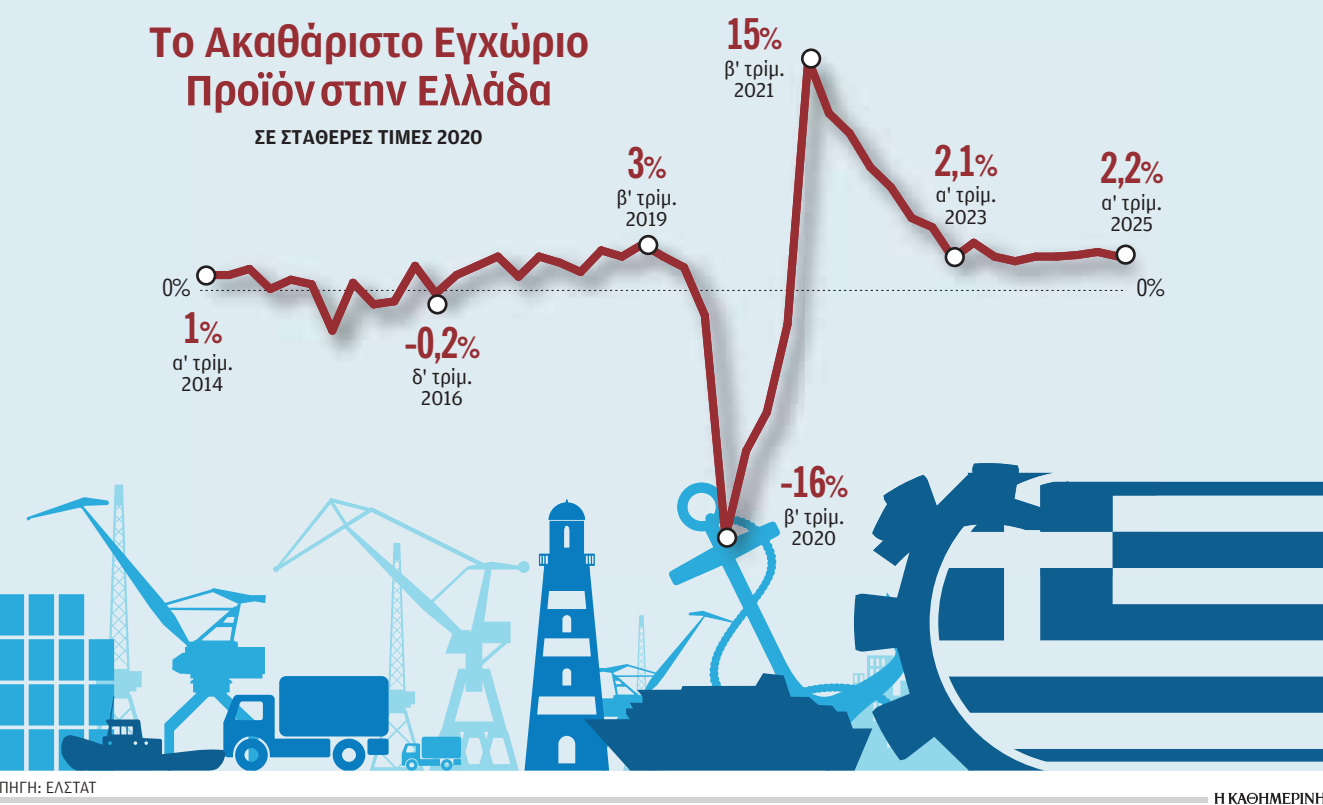
Η κατανάλωση ήταν και πάλι η βασική κινητήρια δύναμη της αύξησης του ΑΕΠ

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Στο 2,2% διαμορφώθηκε ο ρυθμός ανάπτυξης το α΄ τρίμηνο, σύμφωνα με τα χθεσινά προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, με τις επενδύσεις να πραγματοποιούν «βουτιά» 3,2%, κάτι που προκαλεί ερωτηματικά ως προς το εφικτό του στόχου 8,4% που έχει θέσει ο προϋπολογισμός για αύξησή τους στο σύνολο του έτους. Ο ρυθμός 2,2% είναι βεβαίως υψηλότερος από το 1,5% της Ευρωζώνης και 1,6% της Ε.Ε. που ανακοίνωσε χθες η Eurostat. Ωστόσο, σε τριμηνιαία βάση, δηλαδή σε σύγκριση με το δ΄ τρίμηνο του 2024, το ελληνικό ΑΕΠ ήταν σχεδόν στάσιμο (αύξηση κατά 0,04%), ενώ στην Ευρωζώνη αυξήθηκε κατά 0,6%. Η Εθνική Τράπεζα αναδεώρησε την πρόβλεψή της για τον ρυθμό

Προβληματισμός ως προς το εφικτό του στόχου αύξησης των επενδύσεων κατά 8,4% φέτος.

ανάπτυξης φέτος από το 2,4% στο 2%. Η κυβέρνηση και η Τράπεζα της Ελλάδος προβλέπουν 2,3%. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ σε ετήσια βάση, η κατανάλωση ήταν και πάλι η βασική κινητήρια δύναμη της αύξησης του ΑΕΠ. Η συνολική καταναλωτική δαπάνη αυξήθηκε κατά 1,9% σε σύγκριση με το α΄ τρίμηνο του 2024 και ειδικότερα αυτή των νοικοκυριών αυξήθηκε κατά 1,6% και της γενικής κυβέρνησης κατά 0,7%. Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 2,2%, ενώ ειδικότερα οι εξαγωγές των αγαθών αυξήθηκαν κατά 1,7% και των υπηρεσιών μειώθηκαν κατά 0,2%. Οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 2,4% και ειδικότερα οι εισαγωγές αγαθών αυξήθηκαν κατά

1,7% και υπηρεσιών κατά 3,8%. Ετσι, συνολικά ο εξωτερικός τομέας είχε αρνητική συνεισφορά στην ανάπτυξη. Σχολιάζοντας τη μείωση των επενδύσεων, σε σημείωμά του για την πορεία του ΑΕΠ το α΄ τρίμηνο, ο επικεφαλής οικονομολόγος της Eurobank Τάσος Αναστασάτος επισημαίνει: «Δεδομένου ότι οι επενδύσεις λαμβάνουν συνεισφορές από την εκτέλεση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, αυτό υποδηλώνει μια αδύναμη εξέλιξη των ιδιωτικών επενδύσεων». Παραθέτει μάλιστα στοιχεία για την πορεία των εμμέσων κατηγοριών ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου, σημειώνοντας ότι η μείωση σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο προήλθε κυρίως από τις κατοικίες (-18,7%), τον μηχανολογικό εξοπλισμό - οπλικά συστήματα (-8,1%) και τις λοιπές κατασκευές (8,5%). Ανοδικά κινήθηκε μόνο ο μεταφορικός εξοπλισμός (+6,8%).

Σε όρους παραγωγής, η πραγματική Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία μειώθηκε σε τριμηνιαία βάση κατά 0,4%, κάτι που οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στους κλάδους των κατασκευών και της διαχείρισης ακίνητης περιουσίας και συναρτάται, σύμφωνα με τον επικεφαλής οικονομολόγο της Eurobank, έως έναν βαθμό με την αβεβαιότητα που προκαλείσε η ακύρωση από το ΣτΕ του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού. Ο κ. Αναστασάτος τονίζει ότι ενώ η ελληνική οικονομία υπεραποδίδει σε όρους ανάπτυξης από τη λοιπή Ευρωζώνη, «τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της

ανάπτυξης εξακολουθούν να μην υποδηλώνουν κάποιον δομικό μετασχηματισμό του ελληνικού υποδείγματος ανάπτυξης, στον βαθμό που βασική κινητήρια δύναμη παραμένει η ιδιωτική κατανάλωση». Σύμφωνα, εξάλλου, με σημείωμα της Εθνικής για τα χθεσινά στοιχεία (επικεφαλής οικονομολόγος Νίκος Μαγγίνας), οι επενδύσεις ήταν χαμηλότερες από τις προβλέψεις, με όλες σχεδόν τις κατηγορίες, εκτός από τον μηχανολογικό εξοπλισμό, να υποχωρούν σε ετήσια βάση. Επίσης, κατώτερες των προσδοκιών ήταν και οι εξαγωγές υπηρεσιών, που υποχώρησαν κατά 0,2% για πρώτη φορά τα τελευταία δύο χρόνια, αντανακλώντας μείωση στις μεταφορές και στάσιμα τουριστικά έσοδα.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΜΕ ΑΠΟΨΗ

ΑΥΤΟ ΑΚΟΥΣ!

YOU LIVE ONCE ——— YOU SERVE TWICE

ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΤΦ ΓΙΑ ΑΡΙΣΤΗ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ

ΟΙ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΧΡΟΝΙΑ ΑΡΧΙΣΑΝ

Περισσότερες πληροφορίες στο: 99631669 και 22105929

Γιόζεφ Ακερμαν, *πρώην CEO της Deutsche Bank*

Οι τράπεζες της Ε.Ε. ήθελαν εξαρχής «κούρεμα» χρέους

Το παρασκήνιο της λήψης αποφάσεων κατά τη διάρκεια της ελληνικής κρίσης και πώς φτάσαμε στις συζητήσεις με την τρόικα

Συνέντευξη στον **ΒΑΣΙΛΗ ΚΩΣΤΟΥΛΑ**

Ο επίσημος τομέας αρχικά πίστευε ότι η αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους δεν ήταν απαραίτητη, σε αντίθεση με τις ευρωπαϊκές τράπεζες, οι οποίες ήθελαν από την πρώτη στιγμή «να οβήσουν την πυρκαγιά για να μην πάρει φωτιά όλη η γειτονιά». Ετσι εξιστορεί στην «Κ» το παρασκήνιο της λήψης αποφάσεων κατά τη διάρκεια της ελληνικής κρίσης ο τότε CEO της Deutsche Bank, Γιόζεφ Ακερμαν. Τονίζει δε ότι στις αρχές Φεβρουαρίου του 2010 ο ίδιος είχε μεταφέρει στον Γιώργο Παπανδρέου πρόταση άμεσης στήριξης με 15 δισ. ευρώ για να κερδίσει η Ελλάδα χρόνο και να εφαρμόσει μεταρρυθμίσεις. Ωστόσο, «η προσφορά δεν υλοποιήθηκε και αντικαταστάθηκε από τις επακόλουθες συζητήσεις με την τρόικα». Ο Ελβετός τραπεζίτης, ο οποίος έχει διατελέσει και πρόεδρος της Τράπεζας Κύπρου, μιλάει σε γενικές γραμμές με θετικά λόγια για τις τρέχουσες επιδόσεις του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος, αν και διαπιστώνει αφενός «πολύ αργή ανάκαμψη των ιδιωτικών επενδύσεων – και τις φερέγγυας ζητήσεις για πιστώσεις γενικότερα», αφετέρου «διαρθρωτικά εμπόδια στην αύξηση της παραγωγής και της παραγωγικότητας». Ο Γιόζεφ Ακερμαν θα επισκεφθεί την Αθήνα για να μιλήσει στην εκδήλωση Olympia Dialogues του ομίλου Olympia (του Πάνου Γερμανού), με θέμα την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης, η οποία θα διεξαχθεί στις 10 Ιουνίου στο Ζάππειο Μέγαρο.

– Πώς αξιολογείτε την ανθεκτικότητα των ευρωπαϊκών τραπεζών και τι σημαίνει ο εμπορικός πόλεμος για τις προοπτικές τους;

– Οι ευρωπαϊκές τράπεζες είναι επί του παρόντος αρκετά ανθεκτικές. Είναι καλά κεφαλαιοποιημένες και διαθέτουν ισχυρή διαχείριση κινδύνου και εταιρική διακυβέρνηση. Το τελικό αποτέλεσμα και η πολυπλοκότητα του συνεχιζόμενου εμπορικού πόλεμου είναι δύσκολο να προβλεφθούν προς το παρόν, αλλά πρόσφατες εκτιμήσεις δείχνουν μια πιθανή μέτρια εξασθένιση της ανάπτυξης και κάπως υψηλότερο πληθωρισμό. Οι ευρωπαϊκές τράπεζες θα –πρέπει να– είναι σε θέση να το αντιμετωπίσουν.

– Ποιες είναι οι σκέψεις σας αναφορικά με τον πληθωρισμό και τα επιτόκια; Οδεύουμε προς απουσυνοδευση νομισματικής πολιτικής μεταξύ ΗΠΑ και Ευρώπης;

– Είναι αλήθεια ότι τα ρίσκα του εμπορικού πολέμου υποδηλώνουν ένα σοκ ζήτησης στην Ευρώπη και ένα σοκ προσφοράς στις ΗΠΑ με διαφορετικές επιπτώσεις για τη νομισματική πολιτική. Αλλά ανησυχώ περισσότερο για την εξασθένιση της εμπιστοσύνης στις πολιτικές της κυβέρνησης των ΗΠΑ και τις προοπτικές για ακόμη μεγαλύτερα δημοσιονομικά ελλείμματα και δημόσιο χρέος. Αυτό ο συνδυασμός, εάν δεν αντιμετωπιστεί επειγόντως από τις Αρχές των ΗΠΑ, θα μπορούσε να οδηγήσει σε περαιτέρω εξασθένιση του δολαρίου ΗΠΑ και πολύ υψηλότερες αποδόσεις των ομολόγων των ΗΠΑ, διακινδυνεύ-

οντας μια παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση.

– Μαζί με την ελληνική οικονομία, οι ελληνικές τράπεζες ανακάμπτουν –αν και από χαμηλή βάση– από την περίοδο της κρίσης. Ποιες είναι οι παρατηρήσεις σας ως προς τη δυναμική αλλά και τα μειονεκτήματα των ελληνικών τραπεζών;

– Οι ελληνικές τράπεζες έχουν ανακάμψει αξιοσημείωτα καλά από την κρίση. Είναι καλά κεφαλαιοποιημένες και διαχειριζόμενες και αρκετά ανθεκτικές. Μπορεί να σημειωθεί περαιτέρω πρόοδος κατά μήκος αυτών των δυναμικών τάσεων. Η μεγαλύτερη πρόκληση και αδυναμία που βλέπω είναι η πολύ αργή ανάκαμψη των ιδιωτικών επενδύσεων και της φερέγγυας ζήτησης για πίστωση γενικότερα, καθώς οι εταιρείες, οι ΜΜΕ και τα νοικοκυριά εξακολουθούν να βαρύνονται με υψηλό χρέος, ενώ η ελληνική οικονομία αντιμετωπίζει διαρθρωτικά εμπόδια στην αύξηση της παραγωγής και της παραγωγικότητας.

– Πόσο έχει αλλάξει το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου από την περίοδο που ήσασταν πρόεδρος της Τράπεζας Κύπρου;

– Η τρέχουσα υψηλή κερδοφορία της Τράπεζας Κύπρου και του κυπριακού τραπεζικού συστήματος γενικότερα είναι φυσικά εντυπωσιακή, αλλά όχι απροσδόκητη. Όσον αφορά την Τράπεζα Κύπρου, το σχέδιο αναδιάρθρωσης που εφαρμόσαμε κατά τη διάρκεια της θητείας μου καρποφόρησε, βοηθούμενο από διάφορους παράγοντες. Αυτοί οι παράγοντες περιλάμβαναν την ισχυρή αύξηση της παραγωγής και την ανάκαμψη της ζήτησης πιστώσεων, το έντονο ενδιαφέρον ξένων κεφαλαίων για την αγορά μη εξυπηρετούμενων τραπεζικών δανείων και την απόσυρση τους από τους ισολογισμούς των τραπεζών, τις συνεχιζόμενες προσπάθειες μείωσης του κόστους, μεταξύ άλλων μέσω περαιτέρω ψηφιοποίησης, και την αποκατάσταση θετικών επιτοκίων πολιτικής από την ΕΚΤ, η οποία επέτρεψε την αύξηση των εσόδων από τόκους πάνω στη χρόνια πλεονάζουσα τραπεζική ρευστότητα.

– Ποια ήταν τα λάθη του ευρωπαϊκού τραπεζικού τομέα ως προς τη συμβολή του στη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008;

– Υπάρχει ευρεία συμφωνία ως προς αυτό. Τα κύρια λάθη ήταν η κακή διαχείριση κινδύνου και διακυβέρνηση, τα ανεπαρκή κεφάλαια, τα λανθασμένα κίνητρα ανταμοιβής για γρήγορα βραχυπρόθεσμα κέρδη και η τάση των τραπεζών να ακολουθούν τις κακές πρακτικές άλλων τραπεζών από τον φόβο μήπως μείνουν εκτός των ευκαιριών κερδοφορίας. Η κακή τραπεζική εποπτεία και οι κεφαλαιακές απαιτήσεις ήταν επίσης ισχυροί παράγοντες που ευνόησαν την εκδήλωση της κρίσης.

– Η διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση δημιούργησε το πλαίσιο για να εκδηλωθεί η ελληνική κρίση χρέους. Αν γυρνούσε ο χρόνος πίσω, τι θα είχατε συμβουλευτεί τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής στην Ελλάδα

για την αποτροπή ή την καλύτερη διαχείριση εκείνης της ιστορικής κρίσης;

– Η ελληνική κρίση δημόσιου χρέους ήταν κυρίως εγχώρια, καθώς οι μη παραγωγικές δημόσιες δαπάνες διευρύναν απότομα τα ελλείμματα του δημόσιου προϋπολογισμού και τις απαιτήσεις δανεισμού της κυβέρνησης. Οι ελληνικές τράπεζες επέκτειναν την έκθεσή τους σε ομόλογα του Δημοσίου, εν μέρει υπό την πίεση των εποπτικών αρχών, ενώ οι ευρωπαϊκές τράπεζες και άλλοι δανειστές ήταν πολύ πρόθυμοι να δανείσουν σε μια χώρα της Ευρωζώνης με αποδόσεις υψηλότερες από αυτές της Γερμανίας, καθώς θεωρούνταν ότι η Ελλάδα είχε εμμέσως –από την Ε.Ε. και το

Ανάπτυξη ελληνικών τραπεζών

Οι ελληνικές τράπεζες έχουν ανακάμψει αξιοσημείωτα καλά από την κρίση. Είναι καλά κεφαλαιοποιημένες και διαχειριζόμενες και αρκετά ανθεκτικές. Μπορεί να σημειωθεί περαιτέρω πρόοδος κατά μήκος αυτών των δυναμικών τάσεων. Η μεγαλύτερη πρόκληση και αδυναμία που βλέπω είναι η πολύ αργή ανάκαμψη των ιδιωτικών επενδύσεων και της φερέγγυας ζήτησης για πίστωση γενικότερα, καθώς οι εταιρείες, οι ΜΜΕ και τα νοικοκυριά εξακολουθούν να βαρύνονται με υψηλό χρέος.

Η πρόταση για στήριξη ρευστότητας

Με την υποστήριξη μεγάλων γερμανικών και γαλλικών τραπεζών, και ορισμένων σημαντικών διεθνών θεσμικών επενδυτών, συζητήσα στην αρχή της ελληνικής κρίσης –στις αρχές Φεβρουαρίου 2010– με τον Ελληνα πρωθυπουργό Παπανδρέου στην Αθήνα μια πιθανή συνδυασμένη στήριξη ρευστότητας ύψους 15 δισ. ευρώ προς την Ελλάδα, υπό την προϋπόθεση ότι οι γερμανικές και γαλλικές κυβερνήσεις θα συμμετείχαν επίσης σε αυτό το σχέδιο. Για διάφορους λόγους, αυτή η προσφορά δεν υλοποιήθηκε.

θεσμικό πλαίσιο της Ευρωζώνης– την εγγύηση πως δεν θα χρεοκοπούσε. Η διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση έπαιξε δευτερεύοντα ρόλο. Η συμβουλή που θα είχα δώσει προς τις Αρχές θα ήταν απλώς να επιμείνουν σταθερά σε συνετές δημοσιονομικές πολιτικές, να αποφύγουν τις μη παραγωγικές δημόσιες δαπάνες, να ενισχύσουν την εισπραξη εσόδων, να προωθήσουν τις ιδιωτικές επενδύσεις

Ο Γιόζεφ Ακερμαν εκφράζει στην «Κ» την ανησυχία του για την εξασθένιση της εμπιστοσύνης στις πολιτικές της κυβέρνησης των ΗΠΑ και τις προοπτικές για ακόμη μεγαλύτερα δημοσιονομικά ελλείμματα.

μέσω της μείωσης των διαρθρωτικών εμποδίων στην ανάπτυξη και να ενισχύσουν τη διαφάνεια στις κυβερνητικές λειτουργίες.

– Θα θέλατε να μοιραστείτε μαζί μας κάποιο περιστατικό που σας έχει μείνει από τις επαφές σας εκείνη την περίοδο;

– Η αναδιάρθρωση του ελληνικού δημόσιου χρέους είναι ιστορική, καθώς ήταν η μεγαλύτερη στην ιστορία. Ωστόσο, αυτό που δεν έχει γίνει γνωστό ή κατανοητό είναι ότι, σε αντίθεση με όλες τις άλλες αναδιρθρώσεις χρέους, αυτή προτάθηκε και επιδιώχθηκε έντονα από τις βασικές ευρωπαϊκές τράπεζες που ήταν πιστωτές, έναντι μιας διατακτικής αρχικής αντίδρασης από τους επίσημους πιστωτές, συμπεριλαμβανομένου ιδίως της ΕΚΤ, αλλά και από την ελληνική κυβέρνηση. Τρία περιστατικά ξεχωρίζουν σε αυτό το πλαίσιο. Κατ' αρχάς, σε συζητήσεις στη Ρώμη με τον ομάδα εργασίας του Ευρογρουπ τον Ιούνιο του 2011, οι ιδιώτες πιστωτές επέμειναν, προς έκπληξη των συμμετεχόντων από τον επίσημο τομέα, ότι το αίτημα για τη μετακύλιση των πληρωμών εξυπηρετήσεων χρέους που έληγαν την περίοδο 2011-14 από τους ιδιώτες πιστωτές δεν ήταν αρκετά ευρύ, δεν κάλυπτε μια αρκετά μακρά περίοδο και δεν συνεπαγόταν ωριμάνσεις σε αρκετό βάθος. Καθώς η ελληνική οικονομία αποδυναμώθηκε, τους μήνες που ακολουθήσαν, πρότεινα προσωπικά –σε ένα οικονομικό συνέδριο στη Φρανκφούρτη, τον Σεπτέμβριο του 2011– ένα ονομαστικό «κούρεμα» 50% του ανεξόφλητου ελληνικού δημόσιου χρέους, το οποίο ενσωματώθηκε στο ανακαινωθέν του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Οκτωβρίου 2011. Τέλος, στις τελικές διαπραγματεύσεις με την Ευρωομάδα στις Βρυξέλλες τον Φεβρουάριο του 2012, οι ιδιώτες πιστωτές πρότειναν ένα ακόμη υψηλότερο «κούρεμα» 53,5% για να επιτευχθεί συμφωνία. Ο λόγος για

αυτήν την προσέγγιση από τους ιδιώτες πιστωτές, και παρά την αρχική απροθυμία ορισμένων πιστωτών, ήταν η ανάγκη ελαχιστοποίησης του κινδύνου να υποβαθμιστούν οι τραπεζικές πιστώσεις προς όλες τις χώρες της Ε.Ε. Όπως είχα πει τότε, δεν έπρεπε να αφήσουμε μια πυρκαγιά σε ένα μικρό σπίτι να θέσει σε κίνδυνο έκρηξης ολόκληρη τη γειτονιά. Στο ίδιο πνεύμα, της προληπτικής υποστήριξης των πιστωτών, θα μπορούσα να αναφέρω μια όχι και τόσο γνωστή πρωτοβουλία που ανέλαβα ως CEO της Deutsche Bank. Με την υποστήριξη μεγάλων γερμανικών και γαλλικών τραπεζών, και ορισμένων σημαντικών διεθνών θεσμικών επενδυτών, συζητήσα στην αρχή της ελληνικής κρίσης –στις αρχές Φεβρουαρίου 2010– με τον Ελληνα πρωθυπουργό Παπανδρέου στην Αθήνα μια πιθανή συνδυασμένη στήριξη ρευστότητας ύψους 15 δισ. ευρώ προς την Ελλάδα, υπό την προϋπόθεση ότι οι γερμανικές και γαλλικές κυβερνήσεις θα συμμετείχαν επίσης σε αυτό το σχέδιο. Μια τέτοια χρηματοδότηση θα μπορούσε να είχε βοηθήσει την Ελλάδα να κερδίσει χρόνο για να καταρτίσει ένα κατάλληλο πρόγραμμα πολιτικής μεταρρύθμισης με επαρκή οικονομική στήριξη από την Ε.Ε. Για διάφορους λόγους, αυτή η προσφορά δεν υλοποιήθηκε και αντικαταστάθηκε από τις επακόλουθες συζητήσεις με την τρόικα.

– Θα έχετε ακούσει την ανάλυση, εν είδει κριτικής, ότι η αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους καθυστέρησε για να προλάβουν να απαλλαγούν οι γερμανικές και γαλλικές τράπεζες από τα τοξικά εκείνη την περίοδο ελληνικά ομόλογα. Τι λέτε;

– Αυτό δεν είναι αλήθεια. Η αναδιάρθρωση δεν καθυστέρησε, υπό την έννοια ότι ο επίσημος τομέας δεν πίστευε αρχικά πως μια τέτοια αναδιάρθρωση ήταν πραγματικά απαραίτητη. Αντ' αυτού, οι Γερμανοί και Γάλλοι υπουργοί Οικονο-

μικών ζήτησαν από όλες τις μεγάλες τράπεζες και ασφαλιστικές εταιρείες στις αντίστοιχες χώρες τους να διατηρήσουν τα ανοίγματά τους στην Ελλάδα –ένα αίτημα, πρέπει να σημειώσω, που τιμήθηκε.

– Η Γερμανία δείχνει διατεθειμένη πλέον να αυξήσει τις δαπάνες για επενδύσεις προκειμένου να αναθερμάνει την οικονομία της και να συντελέσει στη στρατηγική αυτονομία της Ευρώπης από τις ΗΠΑ. Ποιες είναι οι παρατηρήσεις σας;

– Χαιρετίζω αυτή την προθυμία. Πιστεύω ότι η Γερμανία, ενεργώντας σε συνεργασία με άλλες μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες, θα πρέπει να διαδραματίσει ηγετικό ρόλο στην ενίσχυση της απαραίτητης στρατηγικής αυτονομίας της Ευρώπης.

– Μπορεί η ευρωπαϊκή Ένωση Κεφαλαιαγορών να λειτουργήσει ως game changer για τις προοπτικές της ευρωπαϊκής οικονομίας; Υπό ποιες προϋποθέσεις;

– Είμαι εδώ και καιρό ένθερμος υποστηρικτής της ταχείας ολοκλήρωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης Αγοράς και της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ένωσης. Χάρηκα πολύ που είδα ότι τόσο η Έκθεση Ντράγκι όσο και οι επακόλουθες συστάσεις πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ενσωματώνουν έντονα αυτές τις θεσμικές προκλήσεις. Η αποτελεσματική εφαρμογή τους θα ήταν θεμελιώδους σημασίας για τη διοκτέυση των υφιστάμενων και πρόσθετων αποταμιεύσεων της Ε.Ε. προς περισσότερα επιχειρηματικά κεφάλαια και άλλες ιδιωτικές επενδύσεις που θεωρούνται επί του παρόντος πολύ επικίνδυνες για τον τραπεζικό δανεισμό. Η τιτλοποίηση του τραπεζικού δανεισμού και οι ενισχυμένες ρυθμίσεις για τα ιδιωτικά συνταξιοδοτικά συστήματα θα συνέβαλλαν επίσης σε αυτή τη διαδικασία.

ΔΝΤ: Η φροντίδα παιδιών, «κλειδί» για να εργαστούν γυναίκες

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Η αντιμετώπιση των αναγκών φροντίδας των παιδιών στην Ελλάδα θα μπορούσε από μόνη της να οδηγήσει σε αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας κατά 3%, υπολόγισαν αναλυτές του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου σε μελέτη τους που δημοσιεύθηκε πρόσφατα. Ακολουθώντας μια βασική υπόδειξη όλων των πρόσφατων εκθέσεων του ΔΝΤ για την Ελλάδα, ότι δηλαδή για να σταπριχθεί μεσοπρόθεσμα ο ρυθμός ανάπτυξης της χώρας, ενόψει του δημογραφικού προβλήματος, πρέπει να αυξηθεί η συμμετοχή στην αγορά εργασίας, οι αναλυτές της μελέτης προχώρησαν ένα βήμα παραπέρα: εξέτασαν ποια είναι τα εμπόδια στην επίλυση αυτή για μεγαλύτερη συμμετοχή. Εντόπισαν τρία βασικά: τις ευθύνες φροντίδας των παιδιών, την έλλειψη δεξιοτήτων και τα φορολογικά αντικίνητρα. Στη μελέτη τους προτείνουν μέτρα για την άρση

των εμποδίων αυτών. Η προβλεπόμενη μείωση του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας από 6,6 εκατ. το 2023 σε 4,3 εκατ. το 2050, δηλαδή κατά 35%, θα καταστήσει εξαιρετικά δύσκολη τη διατήρηση της σημερινής αναπτυξιακής δυναμικής της Ελλάδας, προειδοποιούν οι αναλυτές. Άλλωστε, η συμμετοχή στην αγορά εργασίας είναι χαμηλή σε σύγκριση με την Ευρωζώνη, ειδικά στις γυναίκες, όπου η διαφορά με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες φτάνει το 8%, ενώ στους άνδρες περιορίζεται στο 0,4%. Σημαντικές διαφορές υπάρχουν στα ποσοστά συμμετοχής και των νέων και ηλικιωμένων, αλλά στις γυναίκες δίνει μεγαλύτερη έμφαση το Ταμείο, δεδομένου του μεγάλου μεριδίου τους στον πληθυσμό σε ηλικία εργασίας.

Η μελέτη κάνει αναφορά στις προσπάθειες μεταρρυθμίσεις για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών –φορολογικές ελαφρύνσεις, άδειες, επιδόματα παιδιών– και επισημαίνει ότι σε ορι-

Η συμμετοχή στην αγορά εργασίας στην Ελλάδα είναι χαμηλή σε σύγκριση με την Ευρωζώνη, ειδικά στις γυναίκες, όπου η διαφορά με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες φτάνει στο 8%, ενώ στους άνδρες περιορίζεται στο 0,4%.

μένους τομείς, όπως στις υψηλόβαθμες θέσεις στο Δημόσιο, η θέση των γυναικών στην Ελλάδα είναι καλύτερη από άλλων χωρών. Το δικαστικό σώμα απαρτίζεται περίπου κατά 60% από γυναίκες. Αντλώντας στοιχεία από την έρευνα εργατικού δυναμικού, η μελέτη παρατηρεί ότι στα πρώτα χρόνια της ηλικίας εργασίας, όταν συνήθως τα ζευγάρια αποκτούν παιδιά, η συμμετοχή των γυναικών υπολείπεται κατά 10%-20% των ανδρών. Παράλληλα, έρευνες έχουν καταδείξει ότι οι γυναίκες που δεν εργάζονται επικαλούνται ως βασική αιτία, σε ποσοστό 28%, την ανάγκη φροντίδας των παιδιών τους. Ένα ποσοστό 28% επικαλείται άλλους λόγους, όπως τα ασθενή κίνητρα εργασίας και η έλλειψη δεξιοτήτων.

Τα στοιχεία δείχνουν επίσης ότι ένα ποσοστό 70% των παιδιών στην Ελλάδα δεν συμμετέχει σε επίσημη προγράμματα φροντίδας, έναντι 58% στην Ευρωζώνη. Σε ορισμένες περιοχές μάλιστα,

όπως στη Βόρεια Ελλάδα, το ποσοστό των παιδιών με πρόσβαση σε βρεφονηπιακούς σταθμούς είναι μόλις 7%.

Το φορολογικό παίζει επίσης ρόλο. Η φορολογική σφήνα για δύο εργαζομένους με παιδιά στην Ελλάδα είναι από τις σχετικά υψηλές (6η θέση). Στα χαμηλά εισοδήματα η μετάβαση από τον έναν στους δύο εργαζόμενους οδηγεί σε οριακή αύξηση φόρου. Οι μελετητές υποστηρίζουν ότι ένα σύστημα στήριξης με μεταβιβάσεις για φροντίδα παιδιών και μείωση του φόρου για τον δεύτερο εργαζόμενο στα χαμηλά εισοδήματα δεν θα επιβάρυνε τον προϋπολογισμό κατά περισσότερο από 0,1% του ΑΕΠ. Η κουλτούρα παίζει επίσης αρνητικό ρόλο: οι Έλληνες σε ποσοστό 37% θεωρούν ότι οι άνδρες πρέπει να έχουν περισσότερα δικαιώματα πρόσβασης σε μια θέση εργασίας από τις γυναίκες, σε περίπτωση ελλείψεων. Στη Βουλιά η συμμετοχή των γυναικών είναι 23% έναντι 33% κατά μέσον όρο στην Ε.Ε.

VOGUE

GREECE

A
VOICE
OF
HER
OWN

MARINA SATTI BY CEDRIC BUCHET

15/06

HKAOHMEPINH

Το Airbnb ξεπέρασε τα ξενοδοχεία στην Ελλάδα

Ο αριθμός των κρεβατιών σε βραχυχρόνιες μισθώσεις ξεπέρασε το 1 εκατ., ενώ οι ξενοδοχειακές μονάδες διαθέτουν 900.000

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Ξεκίνησε στα τέλη της δεκαετίας του 2000 όταν δύο νεαροί συγάτοικοι στο Σαν Φρανσίσκο αποφάσισαν να μισθώσουν το διαμέρισμά τους με ένα φουσκωτό στρώμα ύπνου σε επισκέπτες, προσφέροντάς τους ένα πρόχειρο πρωινό. Από εκεί «βαπτίστηκε» και η μεγαλύτερη ηλεκτρονική πλατφόρμα προώθησης αυτών των μισθώσεων: Airbnb: Air Bed and Breakfast. Διαδόθηκε στην Ευρώπη ως μοντέλο της «οικονομίας του διαμοιρασμού», όπου ταξιδιώτες μπορούσαν να μοιράζονται τα σπίτια άλλων ταξιδιωτών στους τόπους διαμονής τους. Ηρθε στην Ελλάδα στα μέσα της προηγούμενης δεκαετίας και άρχισε να λαμβάνει σοβαρές διαστάσεις ως τρόπος αξιοποίησης κλιμάτων μικρών διαμερισμάτων που αδυνατούσαν να βρουν αξιοπίστους ενοικιαστές εν μέσω της ελληνικής κρίσης χρέους. Πάτησε στην ισχυρή ανάπτυξη του ελληνικού τουρισμού και στην έντονη ζήτηση από –αρχικά– μικρότερης ηλικίας ταξιδιώτες που ήθελαν να βιώσουν τον τρόπο ζωής των ντόπιων στους προορισμούς που επισκεπτόνταν. Και άρχισε να γιγαντώνεται με την πανδημία που επέτεινε την επιθυμία των τουριστών για ιδιωτικότητα αλλά και την αναζήτηση ανταγωνιστικά τιμολογημένων καταλυμάτων σε περιοχές που υπήρχαν ξενοδοχειακές υποδομές ή αποτελώντας μονόδρομο σε προορισμούς που δεν διαθέτουν επαρκείς ξενοδοχειακές υποδομές φιλοξενίας.

Το άλμα

Σήμερα οι βραχυχρόνιες μισθώσεις, δηλαδή η ενοίκιαση κατοικιών στις πόλεις, στην περιφέρεια και στα νησιά σε Έλληνες και ξένους ταξιδιώτες από ιδιοκτήτες ακινήτων, αντιστοιχούν σε κάτι περισσότερο από το 50% της προσφοράς κλινών φιλοξενίας και στο 25% περίπου των διανυκτερεύσεων που πραγματοποιούνται στη χώρα. Τα άλλα 50% και 75% αντίστοιχα καλύπτουν τα ξενοδοχεία.

Στην Ελλάδα σήμερα, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΞΕΕ) που απεικονίζουν την κατάσταση στα τέλη του 2024, λειτουργούν 10.104 ξενοδοχεία όλων των κατηγοριών με συνολικά 447.363 δωμάτια και 894.854 κρεβάτια. Δεν είναι όλα αυτά τα ξενοδοχεία ανοικτά όλο το έτος, καθώς ένα πολύ μεγάλο ποσοστό λειτουργεί μόνο το καλοκαίρι ανοίγοντας τον Μάιο ή ακόμη και τον Ιούνιο. Ωστόσο ήδη από τον Απρίλιο, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία του Ινστιτούτου του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (INSETE), σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης διατίθενται 1

εκατ. κλίνες. Αριθμός που ξεπερνάει δηλαδή κατά περίπου 107.000 κρεβάτια τις διαθέσιμες κλίνες σε ξενοδοχεία. Είναι προφανές ότι η συγκεκριμένη δραστηριότητα αποτελεί πλέον αναπόσπαστο στοιχείο του ελληνικού τουρισμού και μάλιστα βασική υποδομή, αφού, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει επιχειρηματίας του τουριστικού κλάδου, «αν έκλειναν εν μια νυκτί όλα τα καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης, δεν θα είχαμε κυριολεκτικά πού να βάλουμε τους τουρίστες».

Σε κάθε περίπτωση, η εξέλιξη του αριθμού των καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης κατά το πρώτο τετράμηνο του 2025 δείχνει συνεχιζόμενη αύξηση σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024, διατηρώντας τη δυναμική που ξεκίνησε το 2023 και ενισχύθηκε εντός του 2024, σημειώνει το INSETE. Τα μεγέθη αυτά έρχονται παρά την αυστηροποίηση της αντιμετώπισης της συγκεκριμένης δραστηριότητας από την πολιτεία, η οποία έχει εντάξει τους

«Αν έκλειναν εν μια νυκτί όλα τα καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης, δεν θα είχαμε πού να βάλουμε τους τουρίστες», λέει επιχειρηματίας του τουριστικού κλάδου.

ιδιοκτήτες που εκμεταλλεύονται περισσότερο από δύο ακίνητα με αυτόν τον τρόπο στην κατηγορία των επαγγελματιών. Και παρά την αυστηροποίηση των κανονισμών λειτουργίας τους από τον ερχόμενο Οκτώβριο, μετά το νομοσχέδιο του υπουργείου Τουρισμού που πέρασε από τη Βουλή πέρυσι.

Ας δούμε τα στοιχεία λίγο αναλυτικότερα: Το δεύτερο τρίμηνο του 2025 ξεκίνησε με άνοδο της προσφοράς ακινήτων προς βραχυχρόνια μίσθωση, καθώς τον Απρίλιο καταγράφηκαν 228.000 καταλύματα, αυξημένα κατά 16.000 σε σχέση με τον Απρίλιο του 2024 (212.000). Η αύξηση αυτή ενισχύει περαιτέρω την ανοδική τροχιά του πρώτου τριμήνου, επισημαίνει το Ινστιτούτο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων. «Ο αριθμός των κλινών βραχυχρόνιας μίσθωσης σε εθνικό επίπεδο κατέγραψε σταθερή ανοδική πορεία κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025, συνεχιζοντας τη θετική τάση του 2024, ενώ το δεύτερο τρίμηνο ξεκίνησε με ισχυρή άνοδο, καθώς τον Απρίλιο καταγράφηκαν 1 εκατ. κλίνες, αυξημένες κατά 72.000 σε σχέση με τις 936.000 του Απριλίου 2024».

Ο αριθμός των καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης αυξάνεται συνεχώς, όπως δείχνουν τα στοιχεία του πρώτου τετράμηνου του 2025. Τα μεγέθη αυτά έρχονται παρά την αυστηροποίηση της αντιμετώπισης της συγκεκριμένης δραστηριότητας από την πολιτεία, η οποία έχει εντάξει τους ιδιοκτήτες που εκμεταλλεύονται περισσότερο από δύο ακίνητα με αυτόν τον τρόπο στην κατηγορία των επαγγελματιών.

Επισημαίνεται πως είναι η πρώτη φορά που ο αριθμός των διαθέσιμων κλινών σε βραχυχρόνιες μισθώσεις ξεπέρασε το 1 εκατ. ήδη από τον Απρίλιο, καθώς την προηγούμενη χρονιά το αντίστοιχο όριο είχε καταγραφεί μόλις τον Ιούλιο, που αποτελεί και μήνα αιχμής για τον τουρισμό.

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί πάντως ότι η προσφορά αυτών των καταλυμάτων δεν σημαίνει πως επιτυ-

χάνονται και οι πληρότητες που επιτυγχάνουν τα ξενοδοχεία. Ετσι οι διανυκτερεύσεις που πραγματοποιούνται σε αυτά υπολογίζεται ότι παραμένουν ακόμη σημαντικά χαμηλότερες από αυτές που γίνονται σε ξενοδοχεία.

Στη συντηρητική πλειονότητα η ζήτηση για τέτοιες μισθώσεις προέρχεται από ξένους: η έναρξη του δεύτερου τριμήνου ενίσχυσε περαιτέρω την κυριαρχία των αλλοδαπών, καθώς τον Απρίλιο

αυτοί αντιπροσώπευαν το 86% των επισκεπτών, έναντι μόλις 14% των ημεδαπών.

Η κόντρα με τα ξενοδοχεία

Καθώς η συγκεκριμένη δραστηριότητα αποκτά πλέον χαρακτηριστικά συστημικής παρουσίας στον τουριστικό κλάδο, η αντιπαράθεση με τους ξενοδόχους ενισχύεται περαιτέρω. Η συντεταγμένη ξενοδοχία μιλάει για αθέμιτο ανταγω-

νισμό, καθώς τα καταλύματα αυτά εξαίρονται από πλήθος αδειοδοτικών και άλλων διαδικασιών που ισχύουν για τα ξενοδοχεία.

Ωστόσο, στον κλάδο έχει επιβληθεί τέλος κλιματικής κρίσης, ενώ η φορολογική αντιμετώπιση της δραστηριότητας ως επιχειρηματικής τουλάχιστον για όσους διαθέτουν με αυτόν τον τρόπο περισσότερα από δύο ακίνητα βγάζει από το τραπέζι τα περί αθέμιτου φορολογικού ανταγωνισμού.

Ειδικά καθώς, σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων νωρίτερα φέτος και μεταφέρει στην «Καθημερινή» ο Σύλλογος Εταιρειών Βραχυχρόνιας Μίσθωσης Ακινήτων (STAMA Greece), «η φορολογική συμμόρφωση των επιχειρήσεων που ασχολούνται με τις βραχυχρόνιες μισθώσεις είναι της τάξης του 92%». Η ίδια πηγή εξηγεί πως υπάρχει μια πολύ μεγάλη διαφορά με τα ξενοδοχεία, καθώς δεν παρέχονται υπηρεσίες παρά μόνο φιλοξενία και έτσι η δραστηριότητα είναι συμπληρωματική των ξενοδοχείων. Ο STAMA εκπροσωπεί 260 εταιρείες με 8.500 καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης, αλλά τα μέλη του αυξάνονται συνεχώς.

Παρά τα μεγέθη που συγκεκριμένου τομέα, η τοπική αυτοδιοίκηση, οι περιφέρειες αλλά και η κεντρική διοίκηση συχνά επιμένουν να παραγνωρίζουν το αποτύπωμά του. Αποτέλεσμα είναι ο προγραμματισμός επενδύσεων και συστηρίσεων για κρίσιμες υποδομές, όπως ηλεκτροδότηση, ύδρευση, διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων, αλλά και μεταφορικών υποδομών, όπως αεροδρόμια και οδικό άξονες, να είναι επικίμως ανεπαρκής.

Η στεγαστική κρίση

Την ίδια ώρα η δραστηριότητα ενοικιοιείται για ένα μεγάλο μέρος της στεγαστικής κρίσης, καθώς σε μια χώρα που τα προηγούμενα 15 χρόνια δεν χτίστηκε σχεδόν τίποτα στον οικιστικό τομέα, έρχεται τώρα η ζήτηση από τους ξένους επισκέπτες της να αφαιρέσει ακίνητα από τα προσφερόμενα σε κατοίκους και κρίσιμες ομάδες, όπως τα νέα ζευγάρια, οι φοιτητές και οι ασθενέστερες οικονομικά τάξεις.

Η άνοδος των τιμών των ακινήτων και των ενοικίων που φέρνει η αυξημένη ζήτηση από τον τουρισμό είναι γεγονός, που έχει αποφασίσει να αντιμετωπίσει ήδη εδώ και τουλάχιστον ενάμιση χρόνο η κυβέρνηση. Ανακοίνωσε έτσι φορολογικά κίνητρα για τη μεταφορά ακινήτων από την αγορά βραχυχρόνιας μίσθωσης σε εκείνη της μακροχρόνιας. Αλλά, φευ, όπως προκύπτει από τα παραπάνω στοιχεία, δεν έχει ακόμη αποδώσει.

Παρά τα κίνητρα, προτιμούν τους τουρίστες από τους ενοικιαστές

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Ελκυστική παραμένει η εκμετάλλευση ακινήτων μέσω των ψηφιακών πλατφορμών βραχυχρόνιας μίσθωσης, καθώς, όπως σημειώνουν πηγές της αγοράς, είναι ελάνθιστοι οι ιδιοκτήτες εκείνοι που έχουν επιλέξει να επιστρέψουν στη μακροχρόνια μίσθωση, ειδικά μάλιστα αν το ακίνητό τους βρίσκεται σε κάποια δημοφιλή τουριστικά περιοχή. Μάλιστα, αυτό συμβαίνει ακόμη κι αν τα «νούμερα» συνηγορούν υπέρ της αξιοποίησης μέσω μακροχρόνιας μίσθωσης και όχι της βραχυχρόνιας, όπου η γραφειοκρατία και ο προσωπικός χρόνος που απαιτείται πολλαπλασιάζονται, χωρίς να συνυπολογίζεται και η ανασφάλεια των συνεχών αλλαγών του νομοθετικού πλαισίου.

Με δεδομένη την απαγόρευση λειτουργίας νέων καταλυμάτων από την 1η Ιανουαρίου στο κέντρο της Αθήνας, ο κύριος όγκος της ανάπτυξης νέων κα-

Το «μπόνους» της τριετούς μηδενικής φορολόγησης για όσους βγουν από τη βραχυχρόνια μίσθωση δεν έχει αποδώσει.

ταλυμάτων εντοπίζεται στην περιφέρεια και ιδίως σε δημοφιλείς τουριστικά περιοχές, όπως η Κρήτη, το Ιόνιο και τα νησιά των Κυκλάδων. Η εξέλιξη αυτή έχει ως αποτέλεσμα να μεγεθύνονται οι ελλείψεις στэгνές είτε για εποχικούς εργαζομένους είτε για δημόσιους λειτουργούς, π.χ. γιατρούς, δικαστικούς κ.ά. Με βάση τα σχετικά στοιχεία, υπολογίζεται ότι κάθε χρόνο πάνω από 3.000 δημόσιοι υπάλληλοι, σε συνολικά 31 νησιωτικές περιοχές, δυσκολεύονται σημαντικά να βρουν προστάι στэгν, α-

κριβώς λόγω του ελλείμματος προσφοράς. Τον περασμένο Σεπτέμβριο, η τότε υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Σοφία Ζαχαράκη, είχε δηλώσει ότι σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, το υπουργείο θα προχωρούσε στον εντοπισμό δημοτικών και κρατικών κτιρίων προκειμένου να ανακαινιστούν και να διατεθούν για τη φιλοξενία π.χ. δασκάλων και γιατρών, τόσο σε νησιωτικές όσο και σε παραμεθόριες και ορεινές ή ημιορεινές περιοχές. Απομένει να φανεί φέτος το κατά πόσο έχει ωριμάσει η σχετικά πρωτοβουλία, ώστε να αποδώσει καρπούς.

Όπως ανέφερε σε πρόσφατη δημόσια τοποθέτησή του ο Γιάννης Ευλάς, ιδρυτής και διευθυντής συμβούλου της Geoaxis, εταιρείας πιστοποιημένων εκτιμητών, «στην Ελλάδα δεν έχουμε αναπτύξει την απαιτούμενη νοσηροπία και υπερπληρωμάδα και τον εαυτό μου, ως νησιώτη. Θα μπορούσαν π.χ. οι ι-

διοκτήτες εξοχικών σπιτιών να ανοίξουν τα σπίτια τους, που μένουν κλειστά σχεδόν όλο τον χρόνο, με εξάφισον 15-20 μέρες το καλοκαίρι, και να προσφέρουν περισσότερες επιλογές στэгнσης στους δημόσιους λειτουργούς, π.χ. τους εργαζομένους στην εκπαίδευση».

Το βέβαιο είναι ότι το μέτρο της προσέλκυσης περισσότερων ιδιοκτητών στην επιλογή της μακροχρόνιας μίσθωσης είναι ο τρόπος εφαρμογής, μια και η επιλογή του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ήταν να συνδέσει τη φοροαπαλλαγή με τον μισθωτή, κάτι που σημαίνει ότι αν αυτός επιλέξει να αποχωρήσει, π.χ. ακόμη και έπειτα από 10 μέρες από το ακίνητο, ο ιδιοκτήτης χάνει όλο το όφελος της τριετίας, ακόμη κι αν βρει άμεσα νέο ενοικιαστή. Δυσλειτουργική, ειδικά για τους δημο-

σίους υπαλλήλους και τους εποχικούς εργαζομένους, είναι και η υποχρεωτική δέσμευση της τριετίας, μια και οι περισσότεροι ενδιαφέρονται για ετήσιες μισθώσεις, ή ακόμη και εξάμηνες.

Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο εξετάζονται αλλαγές στη ρύθμιση, επιτρέποντας όχι μόνο μία, αλλά περισσότερες συμβάσεις μίσθωσης, εντός της ίδιας τριετίας, ώστε να μη χάνεται το όφελος της φοροαπαλλαγής.

Παράλληλα, με τον τρόπο αυτό θα αμβλυνθεί και η επιφύλαξη κάποιων ιδιοκτητών απέναντι σε φαινόμενα ανεισπρακτων ενοικίων. Επιπλέον, εξετάζεται η μείωση της υποχρεωτικής τριετίας, π.χ. στους 12 μήνες, ώστε να μπορέσουν να εξυπηρετηθούν και οι δημόσιοι υπάλληλοι, αλλά και οι φοιτητές, που ίσως δεν χρειάζονται ακίνητο για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Πάντως, κάποιοι μεμονωμένοι ιδιώτες εκτιμάται ότι θα επιλέξουν, ούτως ή αλ-

λως, να επιστρέψουν στη μακροχρόνια μίσθωση από τον προσεχή Οκτώβριο, όταν θα θεθούν σε ισχύ οι νέες προδιαγραφές λειτουργίας όλων των καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης της χώρας. Με βάση τις σχετικές διατάξεις, προκειμένου να λάβει τη σχετική αδειοδότηση, το κάθε κατάλυμα θα πρέπει να διαθέτει επαρκή φωτισμό, αερισμό και κλιματισμό, αλλά και να είναι ασφαλισμένο έναντι αστικής ευθύνης για ζημιές ή ατυχήματα που μπορεί να προκληθούν.

Επίσης, όλα τα καταλύματα θα πρέπει να διαθέτουν υπεύθυνη δέλωση ηλεκτρολόγου εγκαταστάτη, πυροσβεστήρες και ανιχνευτές καπνού, ρελέ διαρροής ή ρελέ αντιπληκτροπληξιακό και ενδείξεις σπάρματος διαφυγής και να διαθέτουν πιστοποιητικό μυοκτονίας και απεντομόωσης, φαρμακείο με είδη πρώτων βοηθειών, καθώς και οδηγό με τηλέφωνα πρώτης ανάγκης.

Πάνω από 1,4 δισ. δολ. άντλησαν startups Ελλήνων του εξωτερικού

Της **ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ**

Το φρόνημα των 1,4 δισ. δολαρίων έσπασαν οι χρηματοδοτήσεις που εξασφάλισαν startups Ελλήνων του εξωτερικού από τις αρχές του έτους έως σήμερα, με τα περισσότερα κεφάλαια να κατευθύνονται από τους επενδυτές σε εταιρείες τεχνικής νοημοσύνης. Nvidia, General Atlantic, Andreessen Horowitz, Sequoia Capital, είναι μερικές απ' όσες έχουν δώσει ψήφο εμπιστοσύνης σε ξένες εταιρείες τεχνολογίας Ελλήνων ιδρυτών, με μία από τις τελευταίες επενδύσεις της κατάταξης να είναι η Rillet, που αξιοποιεί την τεχνική νοημοσύνη, αλλά και τη μηχανική μάθηση για να αυτοματοποιεί το περιεχόμενο λογιστικών εκθέσεων.

Σύμφωνα με στοιχεία του ελληνικού επενδυτικού κεφαλαίου Marathon Venture Capital, από τις αρχές του 2025 έως και σήμερα οι νεοφυείς επιχειρήσεις

Τα περισσότερα κεφάλαια κατευθύνονται από τους επενδυτές σε εταιρείες τεχνικής νοημοσύνης.

που έχουν ελληνικές ρίζες, αλλά παρουσία στο εξωτερικό, έχουν αντλήσει 1,49 δισ. δολ. από 18 διεθνείς επενδυτές, όταν πέρυσι όλο τον χρόνο είχαν εξασφαλιστεί 1,07 δισ. δολ.

Την τιμητική τους –για ακόμη μία χρονιά– έχουν εταιρείες τεχνικής νοημοσύνης, στις οποίες παγκοσμίως πλέον κατευθύνεται ο μεγαλύτερος όγκος κεφαλαίων. Από την κατάταξη με τις εταιρείες που έχουν αντλήσει τα περισσότερα κεφάλαια ξεχωρίζουν η εταιρεία λογισμικού Endor Labs του Δημήτρη Στυλίου, η οποία ιδρύθηκε το 2021 και έχει

έδρα το Πάλο Άλτο της Καλιφόρνιας. Η εταιρεία συγκέντρωσε 93 εκατ. δολ. από το αμερικανικό venture capital DFJ Growth, με τη συμμετοχή του Lightspeed Venture Partners, Salesforce Ventures, Dell Technologies Capital και άλλων διεθνών επενδυτών.

Στη σχετική κατάταξη διακρίνεται και χρηματοδοτική ένεση ύψους 300 εκατ. δολ. από τεχνολογικούς κολοσσούς, όπως η Nvidia στην αμερικανική εταιρεία Runway AI του Αναστάση Γερμανίδη. «Αυτή τη στιγμή το μοντέλο τεχνικής νοημοσύνης που έχουμε αναπτύξει μπορεί μέσα σε ένα λεπτό να παράγει σκηνή τεσσάρων δευτερολέπτων, κάτι που φυσικά όλο και βελτιώνεται».

Με αυτά τα λόγια είχε περιγράψει ο ίδιος στην «Κ» τη βασική δραστηριότητα της εταιρείας, μιλώντας παράλληλα και για τη συνεργασία της Runway AI με το γνωστό κινηματογραφικό στούντιο

Lionsgate. Το τελευταίο βρίσκεται πίσω από δημοφιλείς παραγωγές, όπως το Hunger Games.

«Τους σχετικά πιο μεγάλους γύρους χρηματοδότησης δεν νομίζω να τους δούμε φέτος». Αυτό επισημαίνει γνωστό στέλεχος ελληνικού venture capital, για να περιγράψει πόσο υποτονικές είναι οι επενδύσεις σε ό,τι αφορά τις ελληνικές νεοφυείς επιχειρήσεις με έδρα ή και παρουσία στη χώρα μας. Σύμφωνα με τα στοιχεία, από τις αρχές του έτους οι ελληνικές startups έχουν συγκεντρώσει 82 εκατ. δολ., όταν πέρυσι, όλη τη χρονιά, οι επενδύσεις πλησίασαν τα 400 εκατ. δολ. Στελέχη της αγοράς αναφέρουν πως ενώ έχουν συσταθεί με τη συμμετοχή θεσμικών επενδυτών τουλάχιστον 20 ελληνικά venture capitals για επενδύσεις σε καινοτόμες εταιρείες, λίγα έχουν τελικά ενεργή επενδυτική δραστηριότητα. Κάποια εξ αυτών δεν έχουν καν... σάιτ.

Η αμερικανική εταιρεία Runway AI του Αναστάση Γερμανίδη έλαβε χρηματοδοτική ένεση ύψους 300 εκατ. δολ. από τεχνολογικούς κολοσσούς όπως η Nvidia. Η Runway AI έχει συνεργαστεί με το γνωστό κινηματογραφικό στούντιο Lionsgate. Το τελευταίο βρίσκεται πίσω από δημοφιλείς παραγωγές, όπως το Hunger Games.

Αγοράζουν μεταχειρισμένα είδη και ρούχα από τις λαϊκές αγορές

Ακρίβεια και χαμηλοί μισθοί πιέζουν τα ελληνικά νοικοκυριά

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Στασιμότητα χαρακτηρίζει το ελληνικό λιανεμπόριο κατά το α' τρίμηνο του 2025, με τις σωρευτικές συνέπειες της πληθωριστικής κρίσης των προηγούμενων ετών να αποτυπώνονται έντονα στην καταναλωτική συμπεριφορά. Με το διαθέσιμο εισόδημα να έχει υποστεί σοβαρή μείωση τα τρία τελευταία χρόνια, χωρίς η αύξηση των μισθών να έχει υπεραντισταθμίσει τις απώλειες, κάθε άλλο παρά τυχαία είναι η αύξηση των μισθών των λιανεμπορικών επιχειρήσεων μόλις κατά 0,6% το α' τρίμηνο

Οι καταναλωτές έχουν περικόψει τις δαπάνες τους για να καλύψουν τις πλέον βασικές ανάγκες, όπως αυτήν της διατροφής.

του 2025 σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2024.

Μάλιστα, σε 27 κατηγορίες λιανικών πωλήσεων, από τις συνολικά 43 που καταγράφει η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), το πρόσθετο είναι αρνητικό, δηλαδή σημειώθηκε μείωση του τζίρου το φετινό α' τρίμηνο σε σύγκριση με το περυσινό α' τρίμηνο του έτους, κάτι που εν μέρει μόνο μπορεί να αποδοθεί στην ανακοπή των πληθωριστικών πιέσεων. Στο συμπέρασμα ότι οι καταναλωτές έχουν περικόψει τις δαπάνες τους για να καλύψουν τις πλέον βασικές α-

νάγκες, όπως αυτήν της διατροφής, συντηρεί και το γεγονός ότι η μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση τζίρου, 33,4%, κατά το α' τρίμηνο του 2025 σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2024 καταγράφηκε στις πωλήσεις λευκών ειδών, ειδών ένδυσης και υποδημάτων του υπαίθριου εμπορίου –με άλλα λόγια στις λαϊκές αγορές–, ενώ ακολουθούν οι πωλήσεις μεταχειρισμένων ειδών από καταστήματα –και όχι μέσω εφαρμογών στα κινητά– με αύξηση σε ετήσια βάση 30,7%.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε χθες η ΕΛΣΤΑΤ, ο τζίρος των λιανεμπορικών επιχειρήσεων διαμορφώθηκε το διάστημα Ιανουαρίου-Μαρτίου 2025 σε 16,16 δισ. ευρώ, έναντι 16,07 δισ. ευρώ το αντίστοιχο διάστημα του 2024, ενισχυμένος μόλις κατά 0,6%.

Σε σειρά μάλιστα παραδοσιακών και ταυτόχρονα μεγάλων κατηγοριών λιανεμπορικών καταστημάτων καταγράφεται σημαντική υποχώρηση του τζίρου, όπως στις πωλήσεις αυτοκινήτων (-3,6%), στα κρεοπωλεία (-3,5%),

στα οπωροπωλεία (-5,9%), στα αρτοποιεία (-2,7%), στα καταστήματα πώλησης κινητών τηλεφώνων και άλλων ηλεκτρονικών καταναλωτικών ειδών (-14,6%), στα καταστήματα λευκών ειδών (-3,7%), στα καταστήματα πώλησης καλίων (-4,8%), στα καταστήματα πώλησης ειδών υπόδησης (-7,2%). Η υποχώρηση των πωλήσεων σε αυτές τις κατηγορίες λιανικής ή έστω η στασιμότητα, όπως στα είδη ένδυσης όπου σημειώθηκε οριακή αύξηση του τζίρου (0,4%), δεν μπορεί να αποδοθεί στην α-

ποκλιμάκωση των τιμών, δεδομένου ότι σύμφωνα με τα στοιχεία για τον πληθωρισμό σχεδόν σε όλες τις κατηγορίες αγαθών που πωλούνται από αυτά τα καταστήματα έχουν καταγραφεί το ίδιο διάστημα ανατιμήσεις.

Από την άλλη καταγράφηκε ραγδαία αύξηση στις πωλήσεις ειδών ένδυσης, ειδών υπόδησης και κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων που πωλούνται στις λαϊκές αγορές. Μέρος αυτής της αύξησης, αλλά πολύ μικρό, δικαιολογείται από την επέκταση των ψηφιακών πληρωμών και στις λαϊκές αγορές. Μια βόλτα ωστόσο στις λαϊκές αγορές μπορεί να πείσει και τον πιο δύσπιστο για τη δημοφιλή την οποία απολαμβάνουν τελευταία οι πάγκοι που διαθέτουν άλλα προϊόντα πλην τροφίμων. Ακόμη ίσως μεγαλύτερο ενδιαφέρον προξενεί η μεγάλη αύξηση των πωλήσεων μεταχειρισμένων ειδών, εξέλιξη που σχετίζεται τόσο με τη μείωση της αγοραστικής δύναμης όσο και με την ολοένα και αυξανόμενη τάση μεταζή των καταναλωτών νεαρής ηλικίας για προτίμηση αυτών των ειδών έναντι των αντίστοιχων καινούργιων.

Στη μεγαλύτερη κατηγορία λιανικής πώλησης, αυτήν των σούπερ μάρκετ, καταγράφηκε αύξηση του τζίρου κατά 3,9% το α' τρίμηνο του 2025 σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2024, καθώς αφενός οι καταναλωτές περικόπτουν άλλες δαπάνες πλην αυτών για την αγορά τροφίμων, αφετέρου οι αλυσίδες σούπερ μάρκετ αποσπούν ολοένα και μεγαλύτερο κομμάτι του τζίρου από τα εξειδικευμένα καταστήματα τροφίμων (κρεοπωλεία, манάβικα, ιχθυοπωλεία, αρτοποιεία).

Ακριβά καταστήματα για τουρίστες ανοίγουν στην Αθήνα

Δύο ακόμη γνωστοί οίκοι μόδας πρόκειται να ανοίξουν καταστήματα μέσα στο δεύτερο εξάμηνο του 2025, αμφότεροι στο εμβληματικό City Link στο κέντρο της Αθήνας. Πρόκειται για τον οίκο Jimmy Choo, που το ελληνικό κοινό γνώρισε από την τηλεοπτική σειρά «Sex and The City», καθώς ήταν η αγαπημένη μάρκα παπουτσιών της κεντρικής ηρωίδας Κάρι Μπράντσο, και για τον γαλλικό οίκο Chloé. Αμφότερες οι συνεργασίες γίνονται με τον όμιλο Φάις, που έχει μακρά παράδοση στην αντιπροσώπευση πολυτελών σημάτων, παράδοση που αναμένεται να συνεχισθεί και ίσως να ενισχυθεί μετά την είσοδο του ομίλου στο Χ.Α.

Οι κινήσεις τόσο του ομίλου Φάις όσο και των άλλων εταιρειών που αντιπροσωπεύουν οίκους πολυτελών ειδών ένδυσης, υπόδησης, αξεσουάρ, ρολογιών και κοσμημάτων υπαγορεύονται από τη μεγάλη αύξηση της τουριστικής κίνησης τα τελευταία χρόνια και τη μετεξέλιξη της Αθήνας σε αγοραστικό προορισμό και μάλιστα σχεδόν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Ενδεικτικό του παραπάνω είναι ότι σύμφωνα με τα οικονομικά αποτελέσματα της Ideal Holdings, ιδιοκτήτριας των πολυκαταστημάτων Attica, οι πωλήσεις tax free, δηλαδή προς ταξιδιώτες που προέρχονται από τρίτες χώρες, αυξήθηκαν κατά 21% το α' τρίμηνο του 2025 σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2024.

Η περαιτέρω ενίσχυση τζίρου και κερδών, με πηγή προέλευσης τόσο τους ημεδαπούς καταναλωτές όσο βεβαίως και τους ξένους επισκέπτες, αποτελεί την αιτία του επενδυτικού πλάνου προϋπολογισμού 15 εκατ. ευρώ που έχουν τα «Αττικά Πολυκαταστήματα» για την τριετία 2025-2027. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της αγοράς, ο τζίρος των tax free πωλήσεων αποτελεί περίπου το 10%-15% του συνολικού τζίρου λιανικής που πραγματοποιείται από τους τουρίστες.

Όσο για τον όμιλο Φάις, πέρα από τις αναμενόμενες αφίξεις των Jimmy Choo και Chloé, έχει ήδη αναπτύξει μονοθεματικές μπουτίκ με τα σήματα Ferragamo, Tod's, Hogan και Philipp Plein, ενώ στα καταστήματα «Καλογήρου» διατίθενται είδη υπόδησης και τσάντες των πλέον γνωστών σημάτων της κατηγορίας των ειδών πολυτελείας όπως Amina Muaddi, Burberry, Chloé, Zegna, Miu Miu, Prada, Stuart Weitzman κ.ά.

Εκτός από το κέντρο της πόλης και ειδικά πέριξ της οδού Βουκουρεστίου, παράδοση που αναμένεται να συνεχισθεί και ίσως να ενισχυθεί με άλλα σημεία-πιάτσες με καταστήματα γνωστών οίκων μόδας. Χαρα-

Η πόλη μετεξελίσσεται σε αγοραστικό προορισμό και μάλιστα σχεδόν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

κτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η μαρίνα στον Αστήρα Βουλαγμένης, όπου ήδη λειτουργούν καταστήματα οι οίκοι Dior, Louis Vuitton, Gucci, Loro Piana, Zegna, Polo Ralph Lauren, Rolex. Ανάλογος πόλος ανάπτυξης καταστημάτων της κατηγορίας luxury θα αναπτυχθεί στο Ελληνικό, στο εμπορικό κέντρο Galleria Riviera, που πρόκειται να αναπτυχθεί εκεί και συγκεκριμένα στο παραλιακό μέτωπο. Την ίδια ώρα, συνεχίζονται οι αφίξεις ή οι επεκτάσεις γνωστών οίκων μόδας στο Golden Hall με πλέον πρόσφατη αυτή της Missoni.

Πόλος έλξης τουριστών, οι οποίοι επισκέπτονται την Ελλάδα ακόμη και για ένα Σαββατοκύριακο, σχεδόν αποκλειστικά για την πραγματοποίηση αγορών, είναι και τα δύο εμπορικά κέντρα που βρίσκονται στα Σπάτα, το Designer Outlet Athens και το Smart Park.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

BAILOUT
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ & POWER GAMES

Listen on **Apple Podcasts** **Spotify**

ME ΤΟΝ
ΓΙΑΝΝΟ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Greta BELLAMACINA Amber ANDERSON Josette SIMON Jessica PLUMMER Tamsin EGERTON Bebe CAVE

A Film by JACLYN BETHANY

TELL THAT TO THE WINTER SEA

TWO FRIENDS.
TEN YEARS.
ONE LOVE.

ΚΥΡΙΑΚΗ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 21:00

TELL THAT TO THE WINTER SEA
ΔΡΑΜΑ

Η Σκάρλετ Ξανθασαντιέτα με την Τζο, τον πρώτο της έρωτα που ετοιμάζεται να παντρευτεί με έναν μεγαλύτερο, πλούσιο άντρα κι αντιλαμβάνεται ότι η αγάπη της γι' αυτήν δεν έχει σβήσει.

Το ΚενόΔι Διατίθεται:

cablenet cyta vision

MOVIES HD

MESIMVRIA
www.mesimvria.com

Θέση 101 Θέση 49

Νέες κατοικίες σε παλιές βιομηχανίες

Ελλείπει οικοπέδων στην Αττική, τα εγκαταλελειμμένα βιομηχανικά ακίνητα μπορούν να αξιοποιηθούν για να αυξηθεί η προσφορά προσιτής στέγης

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Πρωταγωνιστικό ρόλο στην ενίσχυση της προσφοράς κατοικιών μπορούν να διαδραματίσουν τα παλιά βιομηχανικά «κουφάρια» που βρίσκονται διάσπαρτα σε διάφορες περιοχές της Αττικής, αλλά και της Θεσσαλονίκης. Στην αγορά ακινήτων εκτιμούν ότι η αποβιομηχάνιση της χώρας μπορεί να αξιοποιηθεί ως ευκαιρία στη σημερινή συγκυρία, όπου απαιτούνται γενναίες παρεμβάσεις προκειμένου να απελευθερωθούν χώροι που ρημάζουν επί δεκαετίες και να αποδοθούν πίσω στον αστικό ιστό.

Το επιτυχημένο παράδειγμα της αξιοποίησης των εγκαταστάσεων της καπνοβιομηχανίας «Παπαστράτος» στον Πειραιά, όπου σήμερα λειτουργούν δεκάδες χιλιάδες τ.μ. σύγχρονων γραφείων, έχει πλέον μεταφερθεί και σε άλλες περιπτώσεις ακινήτων, όπως η πρώην Α-θηναϊκή Χαρτοποιία (Βοτανικός) και η ζυθοποιία ΦΙΞ (Θεσσαλονίκη), έργα που προωθούνται από την Dimand Real Estate, η πρώην Χαλκόρ στην οδό Πειραιώς από τη Noval Property του ομίλου Viohalco, η παλιά AZEA στον Πειραιά από την DKG Development, ενώ πιθανή θεωρείται η αξιοποίηση και των εγκαταστάσεων της ΔΕΛΤΑ στην Πέτρα Ράλλη από τον ολλανδικό όμιλο MRP, που αγόρασε πέρυσι το ακίνητο. Επίσης, εξελίξεις αναμένονται και όσον αφορά το ακίνητο της ΧΡΩΠΕΙ, το οποίο, όπως σημειώσε στην περυσινή ΔΕΘ ο πρωθυπουργός Κυρ. Μητσοτάκης, θα αξιοποιηθεί για το πρόγραμμα ανάπτυξης

Λόγω της μεγάλης διαθέσιμης επιφάνειας, οι παλιές βιομηχανικές μονάδες είναι κατάλληλες για την ανάπτυξη νέων κατοικιών σε μαζική κλίμακα.

Στην οδό Πειραιώς 252 η Noval προχωράει την ανάληψη του ακινήτου της παλιάς Χαλκόρ, που ήταν και η πρώτη παραγωγική μονάδα του ομίλου Viohalco. Η επένδυση θα ξεπεράσει τα 200 εκατ. ευρώ και προβλέπει την ανάπτυξη δομήσιμης επιφάνειας άνω των 50.000 τ.μ., στην οποία θα αναπτυχθούν κατοικίες, ξενοδοχείο, γραφεία και καταστήματα, παράλληλα με χώρους πολιτισμού κι ένα σημαντικής έκτασης πάρκο.

προσιτών κατοικιών σε δημόσια ακίνητα.

Όπως τονίζει στην «Κ» ο Μηνάς Δήμος, ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της Plasis Real Estate + Development, «η στρατηγική προς την αξιοποίηση παλιών βιομηχανικών ακινήτων στην Αττική εξηγείται από την έλλειψη διαθέσιμων μεγάλων οικοπέδων εντός του αστικού ιστού, ιδίως στην Αττική, με αποτέλεσμα οι επενδύσεις να αναζητούν εναλλακτικές λύσεις. Τα παλιά βιομηχανικά ακίνητα προσφέρουν μεγάλες επιφάνειες, αλλά και υφιστάμενες κτιριακές υποδομές,

αρκέτες εκ των οποίων διατηρούνται και αναδεικνύονται μέσω της επανάχρησής, στοιχείο που προσδίδει υπεραξία στα έργα». Σύμφωνα με τον ίδιο, το δυνητικό οικονομικό αποτέλεσμα από την αξιοποίηση αυτών των ακινήτων είναι πολλαπλασιαστικό, αρχικά μέσω της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, άμεσων και έμμεσων (στην κατασκευή και τη μετέπειτα λειτουργία των νέων κτιρίων), ενώ αναβαθμίζουν και την αξία των γύρω περιοχών. Παράλληλα, μια επιτυχημένη ανάληψη λειτουργεί και ως πόλος έλξης κι άλλων

επενδυντών, με αποτέλεσμα να προκύπτει μια συνολική αναγέννηση ολόκληρων συνοικιών.

Ειδικά όμως στην παρούσα συγκυρία, τέτοια ακίνητα κρίνονται και κατάλληλα για την ανάπτυξη νέων κατοικιών σε μαζικότερη κλίμακα σε σχέση με τις μεμονωμένες οικοδομές, ακριβώς λόγω της μεγάλης διαθέσιμης επιφάνειας. Η υψηλή ζήτηση είναι εκείνη που ωθεί τους επενδυτές στην προσθήκη χρήσεων κατοικίας. Για παράδειγμα, στο ακίνητο του ΦΙΞ η Dimand σχεδιάζει περίπου 200 κατοικίες, πέραν των υ-

πόλοιπων χρήσεων που σχεδιάζονται για την ανάπτυξη του συγκροτήματος των 46.500 τ.μ., καθώς θα περιλαμβάνονται επίσης ξενοδοχείο, χώροι εστίασης και μερικά εμπορικά καταστήματα με είδη πρώτης ανάγκης. Το συνολικό ύψος της επένδυσης εκτιμάται ότι θα ξεπεράσει τα 150 εκατ. ευρώ, ενώ η οικοδομική άδεια αναμένεται να εκδοθεί κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2025.

Ποιες περιοχές όμως θα μπορούσαν να αποτελέσουν «υποδοχείς» τέτοιων αναπλάσεων και πόσα είναι τα διαθέσιμα ακίνητα; Σύμφωνα με τον κ. Δήμο, «με

βάση εκτιμήσεις και μελέτες που έχουν γίνει κατά καιρούς από το ΤΕΕ, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και ιδιωτικές εταιρείες συμβούλων ακινήτων, στην Αττική υπάρχουν αρκετές εκατοντάδες τέτοια ακίνητα, πολλών εκατομμυρίων τετραγωνικών μέτρων, που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν. Βρίσκονται διάσπαρτα σε πρώην βιομηχανικές ζώνες, όπως στον Ελαιώνα, μια τεράστια περιοχή με πολλές εγκαταλελειμμένες βιομηχανικές μονάδες και αποθήκες, στον Πειραιά, στη Λ. Κηφισού, στο Φάληρο και στην Καλλιθέα». Ενδεικτικά, μόνο

μένα σχέδια αστικής ανάπτυξης την αξιοποίηση των βιομηχανικών κουφάρων, ως κεντρικό πυλώνα, προκειμένου να υπάρξει και η απαιτούμενη σταθερότητα και προβλεψιμότητα για τους επενδυτές.

Σημειώνει επίσης ότι πολλά παλιά βιομηχανικά ακίνητα φέρουν περιβαλλοντικά βάρη (π.χ. εδαφική ρύπανση). Η πολιτεία θα πρέπει να θεσπίσει ένα σαφές πλαίσιο για την αποκατάσταση αυτών των ζητημάτων, ενδεχομένως και με παροχή κινήτρων ή χρηματοδότησης», καταλήγει ο κ. Δήμος.

Οι ξένοι θεσμικοί επιστρέφουν στο ελληνικό real estate

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Η πρόσφατη εξαγορά τριών περιφερειακών εμπορικών κέντρων από τον συγγικό επενδυτικό όμιλο Indotek σηματοδότησε μία ακόμη σημαντική κίνηση ενός ξένου θεσμικού επενδυτή στην ελληνική αγορά ακινήτων τα τελευταία χρόνια. Μάλιστα, την ίδια στιγμή, η κίνηση αυτή σηματοδότησε και την «έξοδο» ενός από τους πρώτους ξένους που τοποθετήθηκαν στην Ελλάδα, της γαλλικής Klepierre.

Η εταιρεία είχε αποκτήσει τρία κέντρα, κατά την περίοδο της δεκαετίας του 2000, το Patra Mall, το Makedonia Mall και το Efkarpia Mall, τα οποία διαθέτουν συνολικά 67 καταστήματα, με σημείο αναφοράς και στα τρία την παρουσία της αλυσίδας Σκλαβενίτη. Η Indotek έχει επενδύσει και στον τομέα της φιλοξενίας στην Ελλάδα, αγοράζοντας το 2022 το ξενοδοχείο Oscar στον σταθμό Larionis. Το ακίνητο αυτό αποκτήθηκε αντί 5,5 εκατ. ευρώ μέσω πλειστηριασμού με επισπεύδοντα την Εθνική Τράπεζα και σήμερα ανακατασκευάζεται. Οι ξένοι θεσμικοί επενδυτές έχουν αρχίσει να επανατοποθετούνται στρατηγικά στην εγχώρια αγορά ακινήτων, ήδη από τα τέλη της προηγούμενης δεκαετίας.

Η έξοδος της χώρας από την οικονομική κρίση, η «ευημερία» δεικτών που ακολουθούσε και το επιστέγασμα αυτών με την εξασφάλιση της επενδυτικής βαθμίδας, έχουν δημιουργήσει νέα δεδομένα, με την ελληνική αγορά ακινήτων να εξελίσσεται σε έναν ελκυστικό επενδυτικό προορισμό, που μπορεί να προσελκύσει τόσο επενδυτές συντηρητικού προφίλ, όσο κι εκείνους που επιθυμούν την ανάληψη μεγαλύτερου ρίσκου, ανάλογα με το είδος της επένδυσης. Ένας από τους ομίλους που έχουν δημιουργήσει ένα δυνητικό επενδυτικό χαρτοφυλάκιο άνω των 600 εκατ. ευρώ, είναι η Brook Lane Capital που ιδρύθηκε από τον κ. Αζίζ Φράνσις, διακεκριστό κεφαλαιών με εμπειρία στη Morgan Stanley και στη Spinnaker Capital. Όπως έχει δηλώσει ο ίδιος, «η ελληνική αγορά προσφέρει πολύ μεγάλες ευκαιρίες έπειτα από ένα κατά 10 χρόνων. Οι επενδύσεις σήμερα γίνονται όχι μόνο επειδή η Ελλάδα έχει καλές τιμές, αλλά επειδή διαθέτει πολλά ενδιαφέροντα ακίνητα».

Το μεγαλύτερο μέρος του επενδυτικού σχεδίου της Brook Lane αφορά το ακίνητο του Ελληνικού, όπου έχει τεθεί σε τροχιά η υλοποίηση έργων εκτιμώμενου ύψους 450 εκατ. ευρώ. Η εταιρεία προχωράει, σε συνεργασία με τη Lamda Development

(70%-30%), στην ανάπτυξη ενός πύργου μεικτικής χρήσης, στον εμπορικό πόλο του ακινήτου, στο βόρειο τμήμα, κοντά στη Λ. Βουλιαγμένης. Ο πύργος θα περιλαμβάνει ξενοδοχείο, branded διαμερίσματα (με την επωνυμία του ξενοδοχείου και υπηρεσίες φιλοξενίας), όπως επίσης κι επιπλωμένα διαμερίσματα, τα οποία θα συνοδεύονται από υπηρεσίες φιλοξενίας. Η εταιρεία ήταν και μεταξύ των αγοραστών οικοπέδων για οικιστική χρήση, επίσης εντός του Ελληνικού.

Στο Μαρούσι, σε κοινοπραξία 50%-50% με τη Noval Property, η Brook Lane αναπτύσσει σήμερα το συγκρότημα γραφείων The Grid, στη συμβολή των οδών Χειμάρων και Αμαρουσίου-Χαλανδρίου (πρώην Kodak). Πρόκειται για επένδυση συνολικού ύψους πλυσίων των 100 εκατ. ευρώ, με το 50% να έχει μισθωθεί από την Ernst & Young που προβλέπεται να εγκατασταθεί στις αρχές του 2026. Το υπόλοιπο 50% του συγκροτήματος σχεδιάζεται να παραδοθεί προς το τέλος του 2026.

Επενδυτική «βεντάλια» που μπορεί να ξεπεράσει σε αξία το 1,5 δισ. ευρώ, έχει αναπτύξει και η Dromeus Capital, υπό τη διαχείριση του κ. Αχιλλέα Ρισβάνη και με την υποστήριξη σημαντικών ξένων θεσμικών funds. Σε συνεργασία με την

Blackrock έχει αναπτυχθεί ένα χαρτοφυλάκιο γραφείων συνολικής αξίας άνω των 500 εκατ. ευρώ. Αντίστοιχα, στον τομέα των logistics, μόλις ολοκληρώθηκε το πρώτο έργο, που αφορά ένα σύγχρονο κτίριο logistics επιφάνειας 42.000 τ.μ. στην Ελευσίνα. Μισθωτής θα είναι η Synergy, εταιρεία παροχής υπηρεσιών logistics. Παράλληλα, σχεδιάζεται και η επέκταση του εν λόγω συγκροτήματος κατά 30.000 τ.μ. Το συνολικό ύψος της επένδυσης της Dromeus στην αγορά logistics στην Ελλάδα υπολογίζεται σε 100 εκατ. ευρώ. Για τον σκοπό αυτό υφίσταται κοινοπραξία με την επενδυτική εταιρεία Quilvest Capital Partners, έναν επενδυτικό όμιλο που διαθέτει κεφάλαια ύψους 7 δισ. ευρώ υπό διαχείριση.

Το τελευταίο χρονικά εγχείρημα αφορά την αγορά των data centers και υλοποιείται σε συνεργασία με την Apto, που είναι ο «βραχίονας» της PIMCO στον τομέα των κέντρων επεξεργασίας μεγάλου όγκου δεδομένων. Πρόκειται για μια επένδυση η οποία, σε πλήρη ανάπτυξη, αναμένεται να ανέλθει σε 1 δισ. ευρώ, καθώς θα αφορά ένα συγκρότημα από τρία data center (κέντρα επεξεργασίας μεγάλου όγκου δεδομένων), συνολικής δυναμικότητας 80 MVA (περί τα 80 MW).

Η Ελλάδα προσελκύει πλέον τόσο επενδυτές συντηρητικού προφίλ όσο κι εκείνους που επιθυμούν την ανάληψη μεγαλύτερου ρίσκου.

ΑΠΟ
€236.000
ΜΕ ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΑΠΟΔΟΣΗ
ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ROI) 6%

☎ 8000 57 57 🌐 www.cyfieldgroup.com in f @ [@cyfieldgroup](https://www.cyfieldgroup.com) **CYFIELD**

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΜΕΣΟΥ

Ορόσημο Αριστείας και Βιωσιμότητας

Το Πανεπιστήμιο Λεμεσού (UoL) ανακοινώνει με υπερηφάνεια την απόκτηση τριών κορυφαίων διεθνών πιστοποιήσεων ISO, επιβεβαιώνοντας τη δέσμευσή του στην ποιότητα, την περιβαλλοντική υπευθυνότητα και την ασφάλεια στον χώρο εργασίας. Συγκεκριμένα, το UoL έλαβε τις ακόλουθες πιστοποιήσεις: ISO 9001 - Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας, ISO 14001 - Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, και ISO 45001 - Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία. Η πιστοποίηση πραγματοποιήθηκε από την Κυπριακή Εταιρεία Πιστοποιήσεων (Κ.Ε.Π.), έναν αναγνωρισμένο και διαπιστευμένο φορέα, ενισχύοντας περαιτέρω την αξιοπιστία και την ανταγωνιστικότητα του Πανεπιστημίου σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Η απόκτηση αυτών των πιστοποιήσεων αποτελεί στρατηγικό βήμα προς την κατεύθυνση της συνεχούς βελτίωσης και της βιώσιμης ανάπτυξης, προσδίδοντας προστιθέμενη αξία στους φοιτητές, το προσωπικό και τους συνεργάτες του Πανεπιστημίου. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Πανεπιστήμιο Λεμεσού (UoL), επισκεφθείτε την ιστοσελίδα uol.ac.cy, επικοινωνήστε στο 77 77 24 46 ή μέσω email στο admissions@uol.ac.cy.

UNIVERSAL LIFE

Τιμά τους κορυφαίους Ασφαλιστικούς Συμβούλους της

Σε μια λαμπρή τελετή βραβείσεων, που πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 23 Μαΐου 2025, στο ξενοδοχείο Hilton Λευκωσίας, η Universal Life τιμώσε την αριστεία και τις επιδόσεις των κορυφαίων Ασφαλιστικών της Συμβούλων. Όπως κάθε χρόνο, η βραδιά ήταν αφιερωμένη στους ανθρώπους της πρώτης γραμμής, οι οποίοι εργάζονται άοκνα και με αδιάκοπο πάθος για την προστασία της ανθρώπινης ζωής. Ειδική αφιέρωση στη φετινή εκδήλωση έγινε επίσης και στον ιδρυτή της Εταιρείας, κ. Ανδρέα Γεωργίου, ο οποίος με διορατικότητα και αποφασιστικότητα ήταν στο τιμόνι της Universal Life για πάνω από 4 δεκαετίες, θέτοντας τα θεμέλια μιας εταιρείας που σήμερα αποτελεί πρότυπο αξιοπιστίας και καινοτομίας στην κυπριακή ασφαλιστική βιομηχανία. Την εκδήλωση τιμώσε με την παρουσία του ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, κ. Παύλος Φωτιάδης, ο οποίος συνεχάρη τους Ασφαλιστικούς Συμβούλους για τη συμβολή τους στις επιτυχίες της Εταιρείας, εκφράζοντας ιδιαίτερη χαρά, που διπλά στους έμπειρους επαγγελματίες

αναδεικνύονται και οι νέες γενιές – το μέλλον της Universal Life. Όπως σημείωσε, η ημέρα αυτή είναι ξεχωριστή, όχι μόνο γιατί τιμώνται οι κορυφαίοι, αλλά και γιατί αναδεικνύονται οι ρίζες και η ιστορία της Εταιρείας. Αναφερόμενος στον ιδρυτή της Universal Life, κ. Ανδρέα Γεωργίου, τόνισε τη σημασία της ηγεσίας του και των καινοτομιών που εισήγαγε, υπογραμμίζοντας ότι το όνομα Universal Life χτίστηκε με όραμα, πι-

στη στην αξία της ανθρώπινης ζωής και ομαδικό πνεύμα – αξίες που εξακολουθούν να καθοδηγούν την Εταιρεία και σήμερα. Ο πρώτος εκτελεστικός διευθυντής της Universal Life, κ. Έβαν Γαβός, απευθυνόμενος στους Ασφαλιστικούς Συμβούλους, τους συνηγόρησε για την αφοσίωση και το πθος που επιδεικνύουν καθημερινά, τονίζοντας ότι αποτελούν την ψυχή και τη δύναμη της Universal Life. Υπογράμμισε ότι η επιτυχία της Εταιρείας

βασίζεται στις αρχές και αξίες που κληροδότησε ο ιδρυτής της κ. Ανδρέας Γεωργίου, τονίζοντας ότι η παρακαταθήκη του ζει σε κάθε συμβόλαιο που προσφέρει ασφάλεια και ελπίδα σε χιλιάδες οικογένειες στην Κύπρο και σε κάθε συνεργάτη που εμπνέεται από τις αρχές του. Ο διευθυντής Πωλήσεων της Εταιρείας, κ. Κούλλης Σαββίδης, απύθυνε θερμό μήνυμα προς το ασφαλιστικό δίκτυο, εκφράζοντας βαθιά ευγνωμοσύνη για την προσήλωση και το έργο του. «Δεν κυνηγάτε απλώς αριθμούς – κτίσατε σχέσεις, στηρίζετε οικογένειες, προστατέψατε όνειρα», ανέφερε χαρακτηριστικά. Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την απονομή τιμητικών διακρίσεων στους Κορυφαίους Ασφαλιστικούς Συμβούλους και στα Κορυφαία Υποκαταστήματα της χρονιάς 2024, αναγνωρίζοντας την προσήλωση, την ποιότητα υπηρεσιών και την ουσιαστική συνεισφορά τους στην αποστολή της Universal Life, να συμβάλει στη διαμόρφωση ενός καλύτερου μέλλοντος για τους πελάτες της, μέσα από την παροχή εξατομικευμένων ασφαλιστικών λύσεων.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

5 χρόνια προσφοράς μέσω του #HBVolunteersChallenge

Για ακόμα μια χρονιά τα μέλη του προσωπικού της Ελληνικής Τράπεζας, μέλος του Ομίλου Eurobank, αγκάλιασαν με θέρμη την εκστρατεία #HBVolunteersChallenge που διοργανώθηκε από τη Μονάδα Ανθρώπινου Δυναμικού. Μέλη του προσωπικού λειτούργησαν και φέτος με ανιδιοτέλεια και ενθουσιασμό, συμμετέχοντας σε μια σειρά από δράσεις και πρωτοβουλίες, με στόχο την ευμερία της κοινωνίας και τη στήριξη αυτών που έχουν ανάγκη. Όλες οι Διευθύνσεις/Μονάδες/Υπηρεσίες της Τράπεζας κλήθηκαν, μέσω του #HBVolunteersChallenge, να συντονίσουν τη δική τους δράση, ενθαρρύνοντας την εθελοντική συμβολή του προσωπικού στη συνολική ευμερία της κοινωνίας. Το συνολικό ποσό που συγκεντρώθηκε μέσα από

την εκστρατεία ήταν €5.450. Η εκστρατεία #HBVolunteersChallenge ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2024 με

αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Εθελοντισμού, στις 5 Δεκεμβρίου, και ολοκληρώθηκε στις αρχές του 2025.

Πρόκειται για την 5η συνεχή χρονιά της διοργάνωσης, όπου μέλη του προσωπικού έχουν την ευκαιρία να δράσουν για το ευρύτερο καλό. Σε αυτό το διάστημα ενισχύθηκαν οικονομικά 21 Μη Κερδοσκοπικοί Οργανισμοί και άλλα Φιλανθρωπικά Ιδρύματα, ενώ συνολικά πέντε δράσεις και εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια αυτής. Το #HBVolunteersChallenge έχει πλέον καθιερωθεί ως ετήσιος θεσμός, προωθώντας το πνεύμα του αλtruισμού και της προσφοράς στον οργανισμό. Η διοργάνωσή του εν λόγω θεσμού είχε ως αποτέλεσμα την επανειλημμένη διάκριση της Τράπεζας, η οποία τιμήθηκε για την προσφορά της στο πλαίσιο της Παγκύπριας Εβδομάδας Εθελοντισμού από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

ΠΕΤΡΟΛΙΝΑ

Συμμετοχή σε εκστρατεία καθαρισμού παραλίας

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, η Πετρολίνα συνέβαλε στις εκστρατείες καθαρισμού παραλίων που πραγματοποιήθηκαν την Πέμπτη 5 Ιουνίου 2025, σε Αγία Νάπα, Πρωταρά, Λάρνακα και Λεμεσό, στο πλαίσιο του έργου Keep Our Sand and Sea Plastic Free, μιας πρωτοβουλίας της TUI Care Foundation σε συνεργασία με τον Κυπριακό Σύνδεσμο Αειφόρου Τουρισμού (CSTI). Η Petrolina Energy Team, η ομάδα εθελοντών της Πετρολίνας, έδωσε δυναμικά το «παρών» της στην εκστρατεία καθαρισμού της παραλίας στη Λάρνακα, στηρίζοντας έμπρακτα τη συλλογική προσπάθεια για ένα καθαρότερο, πιο βιώσιμο περιβάλλον. Η δράση στη Λάρνακα υλοποιήθηκε με τη συνεργασία των ξενοδοχείων Lordos και Golden Bay, ενώ την εκστρατεία στήριξαν ενεργά με την παρουσία και συμμετοχή τους, εθελοντές και από το Cyprus Environment Foundation (CEF), ενισχύοντας τη συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων, τοπικών κοινοτήτων και περιβαλλοντικών οργάνωσεων. Η εκστρατεία αυτή εντάσσεται στην κοινή προσπάθεια για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και την ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνείδησης, τόσο στον τουριστικό τομέα όσο και στην ευρύτερη κοινωνία.

Η ΜΠΥΡΑ **ΚΕΟ** ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΩΜΩΔΙΑΣ

ΤΟΥ ΘΟΔΩΡΗ ΑΘΕΡΙΔΗ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

12 – 15 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΛΕΜΕΣΟΥ

16 – 18 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΜΑΡΚΙΔΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΠΑΦΟΥ

19 – 20 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

UCLAN - ΠΥΛΑ

21 – 22 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΘΟΔΩΡΗΣ ΑΘΕΡΙΔΗΣ

ΖΕΤΑ ΜΑΚΡΥΠΟΥΛΙΑ

ΗΛΙΑΣ ΒΑΛΑΣΗΣ

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΖΑΜΠΕΤΑΚΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΤΣΙΛΙΜΠΙΟΥ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ

ΘΟΔΩΡΗΣ ΑΘΕΡΙΔΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΘΑ ΔΟΘΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ:

ticketmaster.cy

7777 7040

ΜΕΓΑΛΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ:

ΧΟΡΗΓΟΙ:

έλα στο αύριο

BONTÀ E SALUTE

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ:

αλφαμεγα

ΟΙ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΤΗΣ

Driving your stories.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

98.4 & 105

wizguide

Νέα άνοδος στο Χρηματιστήριο με στήριξη από τις τράπεζες

Ο Γενικός Δείκτης ενισχύθηκε 0,70% και διαμορφώθηκε στις 1.855,73 μονάδες

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Συνεχίστηκε το σερί ανόδου στο Χρηματιστήριο Αθηνών, με στήριξη από τις τοποθετήσεις σε τραπεζικές μετοχές και επιλεγμένα δεικτοβαρή blue chips, αν και δεν έλειψαν οι πιέσεις σε αρκετούς τίτλους. Η συνεδρίαση ξεκίνησε με αρκετή νευρικότητα, ωστόσο στη συνέχεια οι αγοραστές πήραν το προβάδισμα, με τον Γενικό Δείκτη να κλείνει στα θετικά και να διατηρεί έτσι σε απόσταση αναπνοής τα πρόσφατα υψηλά 15ετίας και τις 1.876 μονάδες που είχε καταγράψει στα τέλη του προηγούμενου μήνα. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 1.855,73 μονάδες με άνοδο 0,70%, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 188,27 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε κατά 0,64%, στις 4.640,7 μονάδες, ενώ κέρδη 0,67% σημείωσε η μεσαία κεφαλαιοποίηση, κλείνοντας στις 2.740,25 μονάδες.

Στα μη τραπεζικά blue chips, με κέρδη 3,17% ξεχώρισε ο ΟΠΑΠ, ενώ με άνοδο άνω του 1% έκλεισαν οι ΔΕΗ, Ελλάκτωρ, Μοτορ Οйл, ΕΛΒΑΛΧαλκόρ, Τίταν, Cenergy και ΔΑΑ.

Στον αντίποδα, πτώση 1,26% σημείωσε

Ο τραπεζικός δείκτης σημειώσε άνοδο 0,99% και έκλεισε στις 1.857,57 μονάδες.

ο ΟΤΕ και ακολούθησαν η Lamda Development με απώλειες 0,63%, η Jumbo με πτώση 0,41% και η Coca-Cola με απώλειες 0,39%. Ο τραπεζικός δείκτης σημείωσε άνοδο 0,99% και έκλεισε στις 1.857,57 μονάδες, με την Εθνική Τράπεζα να καταγράφει κέρδη 2,84%, τη Eurobank να ακολουθεί με κέρδη 0,87% και την Alpha Bank να σημειώνει άνοδο 0,47%, ενώ απώλειες 0,85% σημείωσε η Τράπεζα Πειραιώς και κατά 0,62% χαμηλότερα έκλεισε η Optima Bank.

Παραμένοντας στις τράπεζες, η UBS προχώρησε σε νέα «ψήφο εμπιστοσύνης» για τις προοπτικές τους, καθώς σε νέα της έκθεση σημείωσε πως παραμένει αγοραστής των μετοχών τους και βλέπει εκλυστικό σημείο εισόδου διότι, παρά το ράλι που έχουν σημειώσει φέτος, οι αποτιμήσεις τους παραμένουν χαμηλές σε σχέση με αυτές των ευρωπαϊκών τρα-

Οι θετικές προοπτικές για τα μεγέθη των δεικτοβαρών τίτλων, συμπεριλαμβανομένης και της πιθανολογούμενης συνέχισης υψηλής μερισματικής απόδοσης και το επόμενο έτος, αποτελούν ένα από τα μεγάλα «όπλα» του Χ.Α. για τη συνέχιση της ανοδικής κίνησης, υποστηρίζουν χρηματιστηριακοί αναλυτές.

πεζών και των τραπεζών στις αναδυόμενες αγορές. Η ισχυρή δυναμική στις χορηγήσεις νέων δανείων αποτελεί, κατά τον ελβετικό οίκο, έναν από τους ισχυρότερους καταλύτες για τον κλάδο.

Στα του Χ.Α. γενικότερα, όπως εκτιμά ο Δημήτρης Τζάνας, σύμβουλος διοίκησης της «Κύκλος ΑΧΕΠΕΥ», η αναμέτρηση με τη ζώνη των 1.850-1.870 μονάδων είναι ο αναμενόμενος επόμενος άθλος για τον Γενικό Δείκτη εάν το διεθνές κλίμα παραμείνει ευνοϊκό.

Οι θετικές προοπτικές για τα μεγέθη των δεικτοβαρών τίτλων, συμπεριλαμβανομένης και της πιθανολογούμενης συνέχισης υψηλής μερισματικής απόδοσης και το επόμενο έτος, αποτελούν ένα από τα μεγάλα «όπλα» του Χ.Α. για τη συνέχιση της ανοδικής κίνησης, σημειώνει ο αναλυτής.

Θετικά θα λειτουργήσουν, όπως προσθέτει ο κ. Τζάνας, η βελτίωση της συναλλακτικής δραστηριότητας και η ένταξη του Χ.Α. σε watch-list για αναβάθμιση στις ανεπτυγμένες αγορές από την MSCI στις 24 Ιουνίου, αν και η απόφαση δεν θα είναι εύκολη, καθώς ο οίκος έχει αυστηροποιήσει τα κριτήριά του.

Σε στάση αναμονής οι επενδυτές στην Ευρώπη

Μεικτά εικόνα παρουσίασαν χθες οι ευρωπαϊκές αγορές, καθώς οι επενδυτές περιμένουν την έκβαση των συνομιλιών ανάμεσα στους εκπροσώπους της Ουάσιγκτον και του Πεκίνου, που συνεχίζονται και σήμερα στο Λονδίνο. Οι αυτοκινητοβιομηχανίες και ο κλάδος των υδρογονανθράκων συγκέντρωσαν τα μεγαλύτερη κέρδη στη χθεσινή συνεδρίαση στην Ευρώπη, με τους δείκτες των δύο κλάδων να κλείνουν και οι δύο με άνοδο 1,8%. Πιθανή αιτία των κερδών τους ήταν η ελπίδα που επικράτησε στην αγορά για μια πιθανή συμφωνία που θα χαλαρώσει την ένταση ανάμεσα στις δύο μεγαλύτερες οικονομίες του πλανήτη και θα προλαίναει το έδαφος για περαιτέρω συμφωνίες ανάμεσά τους.

Ο Αμερικανός υπουργός Εμπορίου Χάουαρντ Λούτνικ δώλωσε χθες το πρωί πως οι συνομιλίες στο Λονδίνο «οδεύουν καλώς», αλλά μέχρι στιγμής δεν διαφαίνονται σημάδια προόδου, κι ενώ το ακανθώδες θέμα των σπάντων γαιών και του περιορισμού των εξαγωγών τους από το Πεκίνο απασχολεί έντονα τις επιχειρήσεις. Και την ίδια στιγμή η Παγκόσμια Τράπεζα αποτίπωνε την ανησυχία για τον αντίκτυπο που θα έχει στην παγκόσμια οικονομία ο εμπορικός πόλεμος, α-

ναθεωρώντας πως τα κάτω την πρόβλεψη της για την παγκόσμια ανάπτυξη φέτος και το επόμενο έτος, στο 2,3%, από την προηγούμενη εκτίμηση για ανάπτυξη 2,7%. Αν επιβεβαιωθεί, θα είναι ο χαμηλότερος ρυθμός ανάπτυξης που έχει καταγραφεί μετά την ύφεση των ετών 2008-2009.

Για την αγορά του Λονδίνου η χθεσινή συνεδρίαση ήταν πυρετώδης και ο δείκτης FTSE 100 έκλεισε με μικρά κέρδη 0,24% εν μέσω αισιοδοξίας για τις προοπτικές του κλάδου των κατασκευαστικών και με το κόστος του δανεισμού να υποχωρεί, ενώ περιορίζονται οι προσδοκίες πως επίκειται μείωση των επιτοκίων από την Τράπεζα της Αγγλίας. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Eurostoxx 600 παρουσίασε διακυμάνσεις στη διάρκεια της ημέρας και έκλεισε τελικά οριακά στο «κόκκινο» με ιoxνές απώλειες 0,022%. Την ίδια στιγμή, ο δείκτης Xetra DAX της Φρανκφούρτης και ο FTSE MIB του Μιλάνου έκλειναν με πτώση 0,77% και 0,62%, αντιστοίχως. Η αγορά του Παρισιού, αντιθέτως, κινήθηκε ανοδικά χθες και ο δείκτης CAC 40 έκλεισε με μικρά κέρδη 0,17%.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				London/Λονδίνο				Zurich/Ζυρίχη				Frankfurt/Φρανκφούρτη			
(Σε δολάρια)				(Σε πέννες)				(Σε ελφ. Φρ.)				(Σε ευρώ)			
Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.%		Εταιρείες	Χθεςινό	Μετ.%		Εταιρείες	Χθεςινό	Μετ.%		Εταιρείες	Χθεςινό	Μετ.%	
3M COMPANY	144,49	-0,1803		ANGLO AMERICAN	2201,738	-0,023		ABB LTD N	47,69	0,89		ADIDAS N	212,9	-0,6	
ALCOA CORP	28,85	1,0154		A.B.FOOD	2051	-0,87		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
ALTRIA GROUP	58,8207	-0,422		ADMIRAL GRP	3298	-0,242		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
AMAZON COM	216,09	-0,4102		ASSTEAD GRP	4350	0,696		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
AMER EXPRESS C	299,52	-0,6765		ANTOFAGASTA	1892,45	-0,528		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
AMER INTL GROU	84,74	-0,5166		AVIVA	614,4	-0,26		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
AMGEN	294,24	1,4691		ASTRAZENECA	10840	0,928		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
APPLE INC	202,795	0,6677		BARCOCK INTL	1049	-0,956		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
BANK OF AMERIC	45,09	0,4903		BAE SYS	1895,5	-2,627		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
BAXTER INTL IN	31,47	2,0097		BARCLAYS	327,2	-2,737		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
BOEING CO	215,52	-0,9149		BRAMERTOB	3530	-0,794		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
BRISTOL MYERS	50,33	2,7143		BERKELEY GRPL	4266	1,862		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
CATERPILLAR IN	359,05	0,2737		BR.LAND	389,8	1,498		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
THE CIGNA GP O	313,6	0,7665		BUNZL	2338	1,742		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
CHEVRON	144,45	2,6215		BP	370,8	3,203		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
CISCO SYSTEMS	65,565	-0,5083		BURBERRY GRP	1093,5	0,883		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
CPFGROUP	77,895	-0,3518		BT GROUP	176,3	0,199		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
CERVECCERAS	13,27	-0,1505		COCACOLA HBC A	3896	0,464		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
COCA-COLA CO	72,17	0,5573		CARNIVAL	1622,5	0,031		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
COLGATE PALMOL	91,92	1,1555		CENTRICA	164,25	1,649		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
DANAOOS CORP	84,95	-1,2209		COMPASS GROUP	2608	1,203		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
DIANA SHIPPING	1,5599	1,9542		CAPITA GROUP	251	0,803		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
DOW INC	30,565	3,998		CRH	6920	0,705		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
DUPONT DE NMU	69,3716	1,1543		DCC	4726	1,416		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
GLBL X EM MR E	28,68	0,2429		DIAGEO	1975,5	1,191		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
ENTERGY CP	82,1253	-0,8268		DIRECT LINE	300,8	-0,066		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
EXXON MOBIL	107,38	2,2959		EXPERIAN	3763	0,963		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
FEDEX CORP	226,93	2,1379		EASVJET	587,2	0,136		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
FORD MOTOR CO	10,575	2,2727		FRESNILLO	1365	-2,475		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
INTL BUS MACHI	276,22	1,5216		GLENORE	291,25	-0,378		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
GENERAL DYNAMI	278,4	0,3931		GLSC	1498,503	-0,033		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
GE AEROSPACE O	242,795	-3,4267		HIKMA	2096	-0,851		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
GOLDM SACHS GR	614	0,0782		HIMMERSON	291,4	-0,478		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
HALLIBURTON CO	21,885	4,2143		HSBC HLDGS.UK	877,3	-1,241		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
THE HTFD INS O	125,14	-1,3636		INTL CONSOAL AI	341,5	1,095		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
HP INC	25,575	1,8113		INTERCON. HOTE	8612	1,009		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
HOME DEPOT INC	365,88	0,1862		ITV GRP	4276	-1,869		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
INTEL CORP	20,87	1,9043		JPMORGAN CHASE	268,08	0,5024		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
JOHNSON JOHNSO	156,64	0,9083		LAZARD INC ORD	43,24	-1,5931		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
JPMORGAN CHASE	268,08	0,5024		MCDONALD'S COR	300,38	-1,4437		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
LAZARD INC ORD	43,24	-1,5931		MERCK & CO	80,955	2,0484		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
MCDONALD'S COR	300,38	-1,4437		MICROSOFT CP	469,33	-0,7234		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
MERCK & CO	80,955	2,0484		3M COMPANY	144,51	0,1941		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
MICROSOFT CP	469,33	-0,7234		MORGAN STANLEY	132,04	0,0682		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
3M COMPANY	144,51	0,1941		NKE INC CL B	63,62	2,7621		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
MORGAN STANLEY	132,04	0,0682		NORFOLK SOUTHE	254,12	1,4168		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
NKE INC CL B	63,62	2,7621		PFIZER INC	24,738	1,2674		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
NORFOLK SOUTHE	254,12	1,4168		PROCTER & GAMB	162,76	0,1253		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
PFIZER INC	24,738	1,2674		ROCKWELL AUTOM	324,245	-0,0324		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
PROCTER & GAMB	162,76	0,1253		SCHLUMBERGER L	35,72	4,6893		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
ROCKWELL AUTOM	324,245	-0,0324		SOUTHERN	89,32	0,9266		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
SCHLUMBERGER L	35,72	4,6893		STEALTHGAS	6,32	1,12		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
SOUTHERN	89,32	0,9266		UMSYS CORP	4,63	0,8715		ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
STEALTHGAS	6,32	1,12						ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	
UMSYS CORP	4,63	0,8715						ABBV LTD N	153,7	1,42		ADIDAS N	212,9	-0,6	

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

TIMES ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ			
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ		TIMES SPOT	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1429	ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ	6,3549
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	165,23	ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,5647
ΛΕΒ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	1,9558	ΓΟΥΑΝ ΚΙΝΑΣ	8,2115
ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	24,771	ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ	8,97
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4596	ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΟΝΗΣΙΑΣ	18.589,44
ΛΙΡΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	0,8464	ΣΕΚΕΛ ΙΣΡΑΗΛ	3,9973
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΤΑΡΙΑΣ	400,9	ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΙΑΣ	97,8069
ΖΛΟΤΙ ΠΟΛΩΝΙΑΣ	4,2533	ΓΟΥΟΝ ΝΟΤΙΑΣ ΚΟΡΕΑΣ	1.561,83
ΛΕΪ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	5,0353	ΠΕΣΟ ΜΕΞΙΚΟ	21,7568
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,946	ΡΙΝΓΚΙΤ ΜΑΛΑΙΣΙΑΣ	4,8408
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	0,9389	ΔΟΛΑΡΙΟ Ν. ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,8883
ΚΟΡΩΝΑ ΙΣΠΑΝΙΑΣ	143,8	ΠΕΣΟ ΦΙΛΙΠΠΙΝΩΝ	63,819
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	11,5073	ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,4695
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	44,8327	ΜΠΑΧΤ ΤΑΪΛΑΝΔΗΣ	37,304
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,7529	ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ	20,1984

ΡΟΥΒΛΙ ΡΩΣΙΑΣ: λόγω της τρέχουσας συναλλακτικής δραστηριότητας στην αγορά EUR/RUB, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν είναι σε θέση να καθορίσει μία τιμή αναφοράς αντιπροσωπευτική των επικρατούσων συνθηκών της αγοράς. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ απορρίπτει να αποστείλει τη δημοσίευση της αναφοράς του ευρώ για το ρωσικό ρούβλι μέχρι περαιτέρω.

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ			
ΙΟΥΝΙΟΣ 2025			
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ			1,1321
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ			0,8446
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ			7,4592
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ			10,8445

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΕΥΡΩ)		
	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	659,70	771,80
ΜΙΣΗ ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	346,30	405,20
ΡΑΒΔΟΣ ΧΡΥΣΟΥ (1 Kg)	88.900	104.000
ΡΑΒΔΟΣ ΧΡΥΣΟΥ (1 gr)	88,90	104,00

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)		
	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	659,25	772,53
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	659,25	772,53
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	659,25	765,38

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	1.855,73	1.842,83	12,90	0,70%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	4.640,70	4.611,05	29,65	0,64%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	16.244,96	16.263,05	-18,09	-0,11%
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	4.853,71	4.806,68	47,03	0,98%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	2.740,25	2.722,12	18,13	0,67%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	1.105,14	1.097,60	7,54	0,69%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΤΗΧ ESG	2.176,20	2.162,61	13,59	0,63%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	2.436,71	2.415,39	21,32	0,88%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	3.578,08	3.552,95	25,13	0,71%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.857,57	1.839,27	18,30	0,99%
FTSE/ΑΤΗΧ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	6.371,77	6.323,69	48,08	0,76%
FTSE/ΑΤΗΧ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	8.704,31	8.617,95	86,36	1,00%
FTSE/ΑΤΗΧ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.804,38	4.824,05	-19,67	-0,41%
FTSE/ΑΤΗΧ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.924,48	5.852,38	72,10	1,23%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	8.646,46	8.632,07	14,39	0,17%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	7.815,62	7.713,81	101,81	1,32%
FTSE/ΑΤΗΧ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	5.621,68	5.585,50	36,18	0,65%
FTSE/ΑΤΗΧ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	6.088,20	6.051,22	36,98	0,61%

Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοίνωσαν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/Χ.Α. Οι αλλαγές ισχύουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)	1,765	12,06%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	3,880	-2,14%
ΟΛΘ (ΚΟ)	33,000	7,84%	ORILINA PROPERTIES A.E.E.A.Π. (ΚΟ)	0,760	-2,06%
ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	1,810	5,23%	UNIBIOS (ΚΟ)	2,000	-1,96%
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	3,240	5,02%	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	1,200	-1,96%
ΙΑΥΔΑ (ΚΟ)	2,940	4,26%	ΑΒΑΞ (ΚΟ)	2,025	-1,94%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	19,500	3,17%	BRIQ PROPERTIES A.E.E.A.Π. (ΚΟ)	2,570	-1,91%
ALTER EGO MEDIA A.E. (ΚΟ)	4,580	2,92%	ΚΑΡΕΝΙΑ (ΚΟ)	312,000	-1,27%
QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	7,150	2,88%	ΟΤΕ (ΚΟ)	17,190	-1,26%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	10,850	2,84%	ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	3,160	-1,10%
ΕΥΡΩΠΗ HOLDINGS (ΚΟ)	1,690	2,11%	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	1,100	-0,90%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΔΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	35.020.291,07	0,96%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	24.774.688,20	0,67%
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	22.256.955,88	0,59%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	18.212.718,29	0,52%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	14.040.391,46	0,43%
ΟΤΕ (ΚΟ)	11.064.677,55	0,36%
JUMBO (ΚΟ)	6.096.367,42	0,36%
METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	6.053.154,52	0,35%
ΔΕΗ (ΚΟ)	6.007.810,86	0,35%
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	5.486.769,95	0,35%
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)		0,96%
ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)		0,67%
ΑΛΦΗΑ TRUST HOLDINGS (ΚΟ)		0,59%
ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)		0,52%
ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ (ΚΟ)		0,43%
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)		0,36%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)		0,36%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)		0,35%
UNIBIOS (ΚΟ)		0,35%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)		0,35%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	92	426	9.612
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	0	0	2.777
FTSE/Χ.Α. Large Cap	90	406	6.835
MSCI GREECE REBASED	2	20	0
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.747	35.810	589.836
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	35	388	16.672
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	26	158	2.777
ΑΚΤΟΡ Α.Ε. ΣΥΜ/ΧΩΝ (ΚΟ)	6	216	42.206
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	265	13.729	82.679
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	8	48	467
ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	1	2	202
ΑΒΑΞ Α.Ε. (ΚΟ)	12	66	2.644
BANK OF CYPRUS (ΚΟ)	3	8	738
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	1	1	139
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	39	209	8.245
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	23	453	1.921
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	31	273	4.405
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	137	4.207	47.067
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	7	22	6.124
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1	2	682
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	56	444	12.675
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	26	120	2.010
HELLENIQ ENERGY (ΚΟ)	22	87	4.391
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	149	646	9.227
INTRAIOT (ΚΟ)	61	4.146	224.097
JUMBO (ΚΟ)	1	5	539
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	15	57	7.196
METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	48	118	5.818
MIG (ΚΟ)	0	0	226
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	35	506	4.764
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	263	2.890	13.170
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	21	109	1.106
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK (ΚΟ)	0	0	170
ΟΤΕ (ΚΟ)	15	46	2.349
ΟΛΠ (ΚΟ)	1	1	113
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	244	5.703	53.484
ΔΕΗ (ΚΟ)	134	811	24.321
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	4	20	153
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	24	85	887
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	33	234	6.172
Δικαιώματα σε Δείκτες	13	149	2.100
FTSE/Χ.Α. Large Cap	13	149	2.100
Δικαιώματα σε Μετοχές	1	5	548
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	0
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	22
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	231
ΟΤΕ (ΚΟ)	1	5	220
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	0
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	75
Συνολική Δραστηριότητα	1.853	36.390	602.096

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΤΡΑΠΕΖΕΣ	103.944.103,15
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	14.969.337,93
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	11.064.677,55
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	7.313.330,85
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	7.257.390,76
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	6.096.367,42
ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	6.053.154,52
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	4.828.485,70
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	3.881.290,54
ΔΙΔΥΛΗΤΗΡΙΑ	2.994.214,02
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.481.139,79
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2.132.111,22
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.911.230,91
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	1.702.591,83
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1.651.971,10
ΔΙΔΥΛΗΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	1.412.264,15
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.297.995,47
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	817.339,45
ΜΗ ΣΙΑΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	666.802,97
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	531.808,44
ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	485.857,62
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	361.669,48
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	294.881,07
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	272.863,37
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΔΙΑΝΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	245.027,99
ΤΡΟΦΙΜΑ	244.903,65
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	229.373,71

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
ΕΤΕ	10,85	2,84%
ΕΕΕ	46,3	-0,39%
ΑΛΦΑ	2,75	0,48%
ΕΥΡΩΒ	2794	0,87%
ΠΕΙΡ	5582	-0,85%
ΜΥΤΙΛ	45,78	-0,04%
ΟΠΑΠ	19,5	3,17%
ΟΤΕ	17,19	-1,26%
ΜΠΕΛΑ	28,96	-0,41%
ΔΕΗ	13,69	1,86%
ΤΙΤΣ	40,7	1,88%
ΜΟΗ	25,02	1,13%
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	19,56	0,88%
ΟΡΤΙΜΑ	19,24	-0,62%
ΕΛΠΕ	7,85	0,38%
ΔΑΑ	10,3	1,48%
CENER	9,65	1,69%
ΛΑΜΔΑ	6,31	-0,63%
ΑΡΑΙΓ	13	0,78%
ΣΑΡ	13,9	0,72%
ΑΚΤΡ	5,58	0,18%
ΒΙΟ	5,64	0,00%
ΕΥΔΑΠ	5,92	0,00%
ΕΛΧΑ	2335	1,97%
ΕΛΛΑΚΤΟΡ	1288	1,58%

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 10 Ιουνίου 2025

	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ. **	ΔΙΑΦ. *	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ)						4.8000	4.8500		
ΓΡΗΚ	Bank of Cyprus Holdings Plc	6.1000	6.1200	6.1108	2.9290	23.977	6.1200	6.1400	6.1200	0.33
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	1.5750	1.5950	1.5796	0.0220	10.179	1.5750	1.5950	1.5950	0.63
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.1490		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.0765	0.0780	0.0777	-0.0680	74.107	0.0775	0.0785	0.0780	-0.64
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	3.9600	3.9800	3.9607	-1.9340	12.306	3.9400	3.9600	3.9600	-0.50
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2.4000	2.4400	2.4050	-0.0820	1.330	2.4000	2.4400	2.4000	-1.64
ΚΟΞΑ	ΚΟΞΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0.0000	0.3200		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0.0260	0.0260	0.0260	0.2000	9.999	0.0250	0.0000	0.0260	8.33
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0.0590	0.0620		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (ΕΜ)						0.0130	0.0000		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0.0450	0.0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.4240	0.4720		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (ΕΜ, Σ)						0.0000	0.0365		
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0.0285	0.0000		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0.0030	0.0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0.0030	0.0040		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0.0000	0.0175		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΩΥ " "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ "						0.0000	2.7400		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.1580		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0.1200	0.1250		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0.8250	0.8300		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0.2700	0.2960		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0.0325	0.0000		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0.0105	0.0000		
ΑΒΚΑ	ΔΑΣΙΣΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						1.1600	0.0000		
ΚΕΤΕ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0.9600	0.9600	0.9600	-0.6120	2.300	0.9600	0.9650	0.9600	-1.03
ΚΥΡΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0.0000	0.5350		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ	4.1200	4.2600	4.1261	-3.3030	5.890	4.1000	4.1800	4.1200	-0.96
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΩΑΝ	CHRIS IOANNIDU PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0625		
ΚΕΟ	ΚΕΟ PLC						2.3400	2.4400		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ						0.0000	0.7750		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC	1.7600	1.7600	1.7600	14.9090	2	1.5800	1.7600	1.7600	10.00
ΦΡΟΥ	AKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	0.4440	0.4440	0.4440	-0.3250	8.600	0.4320	0.4400	0.4440	-0.45
Τεχνολογία										
ΝΕΤΙΝ	NET INFO PLC (Σ)						0.0000	1.0400		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PUBLIC LTD						0.1600	0.0000		
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.3120	0.3280		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΑΦΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0.0800	0.0810	0.0805	0.0470	38.000	0.0800	0.0810	0.0810	1.25
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0.0000	0.1430		
Ενέργεια										
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1.0000	1.0000	1.0000	0.0000	50	0.9800	0.9900	1.0000	0.00
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΘΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΚΑΕΠ	KAPYEY ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0.0000	0.2080		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0040	0.0000		
ΦΑΕΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC						0.0200	0.0210		
ΤΟΕΠ	ΤΟ:ΣΟΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΑΝ, Σ)						0.0000	0.0315		
ΝΤΟΔ	DOMI INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0.0000	0.0000		
ΤΣΟΚ	A. TSOCHKOS HOTELS PUBLIC LTD (ΑΝ)						0.0000	0.0000		
Βιομηχανία										
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)						0.2660	0.2800		
Ακίνητη Περιουσία										
ΤΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)	0.2420	0.2420	0.2420	-0.5350	16.976	0.2420	0.2660	0.2420	-2.42
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΜΤΝ0130	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 01/2030						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0132	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 01/2032						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0140	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 01/2040						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0226	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 02/2026						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0234	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 02/2034						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0427	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 04/2027						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0433	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 04/2033						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0450	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 04/2050						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝG349	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 03/2049						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝG631	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 06/2031						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝG928	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 09/2028						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ1125	Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λήξης 11/2025						0.0000	0.0000		
ΚΚ101Α15	ΚΟΚΑ 4,00%+11ης Ευρώς 2015, Λήξης 2025)						0.0000	0.0000		
ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ										
ΓΔ13725	Γραμμάτιο Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 3η Έκδοση 2025 (21/03/2025 – 20/06/2025)						0.0000	0.0000		
ΓΔ13Δ25	Γραμμάτιο Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 4η Έκδοση 2025 (25/04/2025 – 25/07/2025)						0.0000	0.0000		
ΓΔ13Ε25	Γραμμάτιο Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 5η Έκδοση 2025 (30/05/2025 – 29/08/2025)						0.0000	0.0000		
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ										
Παράβαση σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.6 (ΚΔΠ 379/2014)										
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ									
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD									
ΤΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC									
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC									
ΙΩΑΝ	CHRIS IOANNIDU PUBLIC LTD									
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ									
ΚΑΕΠ	KAPYEY ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ									
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD									
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD									
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD									
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD									
ΝΕΤΙΝ	NET INFO PLC									
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC									
ΝΤΟΔ	DOMI INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD									
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD									
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD									
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD									
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC									
ΤΟΕΠ	ΤΟ:ΣΟΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ									
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD									
ΤΣΟΚ	A. TSOCHKOS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD									
ΦΑΕΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD									
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ									
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD									
ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD									
ΝΤΟΔ	DOMI INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD									
ΤΟΕΠ	ΤΟ:ΣΟΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ									
ΤΣΟΚ	A. TSOCHKOS HOTELS PUBLIC LTD									
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΜΕ ΜΕΡΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΧΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔ.ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ										
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ									
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD									
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD									
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc									
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC									
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ									
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD									
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD									

ΑΝΑΛΥΣΗ

Προ των πυλών της Ευρωζώνης η Βουλγαρία

Η 4η Ιουνίου 2025 αποτελεί εφεξής ορόσημο για τη σύγκρονη ιστορία της Βουλγαρίας, καθώς αυτή την ημέρα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δημοσιοποίησαν τις εκθέσεις τους, με τις οποίες αξιολόγησαν θετικά την ετοιμότητα της χώρας να εισέλθει στο ευρώ από τον Ιανουάριο του 2026. Μεταξύ των κριτηρίων σύγκρισης προς την Ευρωζώνη, το μοναδικό του οποίου εκκρεμούσε η επίτευξη ήταν αυτό της σταθερότητας των τιμών. Ο δωδεκάμηνος μέσος πληθωρισμός στη Βουλγαρία ικανοποίησε οριακά αυτό το κριτήριο τον περασμένο Φεβρουάριο, με τον βαθμό επίτευξής του να ενισχύεται έκτοτε ήπια. Ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σημείωσε στην έκθεσή της πως από τη συνεκτίμηση μιας μεγάλης δέσμης δεικτών δεν εντόπισε εστίες ανησυχίας σχετικά με τη βιωσιμότητα της σταθερότητας των τιμών. Επισήμανε όμως ότι οι μεσοπρόθεσμες προοπτικές του πληθωρισμού θα εξαρτηθούν από τη συγκράτηση των πληθωριστικών προσδοκιών, τις τάσεις σε μισθούς και παραγωγικότητα, καθώς και από την αποτελεσματικότητα των αγορών προϊόντων και υπηρεσιών.

Ως προς το κριτήριο της δημοσιονομικής σταθερότητας, η Βουλγαρία δεν βρίσκεται σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος (ΔΥΕ), είτε λόγω του δημοσιονομικού ελλείμματός της το 2024, που διαμορφώθηκε στο 3,0% του ΑΕΠ, επίπεδο που είναι το μέγιστο επιτρε-

πόμενο για αποφυγή υπαγωγής σε ΔΥΕ, είτε λόγω ελλειμμάτων προηγούμενων ετών. Η χώρα συμμετέχει στον Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών για περισσότερα από δύο έτη, από τον Ιούλιο του 2020, χωρίς διακυμάνσεις της ισοτιμίας της έναντι του ευρώ, ικανοποιώντας το σχετικό κριτήριο σταθερότητας. Τέλος, το μακροπρόθεσμο επιτόκιο της Βουλγαρίας ήταν στο δωδεκάμηνο έως τον Απρίλιο φέτος σαφώς χαμηλότερο του επιπέδου αναφοράς. Τους τελευταίους δώδεκα μήνες οι πολιτικές εξελίξεις ήταν πυκνές, περιλαμβάνοντας δύο εκλογικές αναμετρήσεις, τον Ιούνιο και τον Οκτώβριο του 2024, τον σχηματισμό κυβέρνησης μειοψηφίας τον Ιανουάριο φέτος, δύο προτάσεις μομφής κατά της κυβέρνησης τον Απρίλιο και μια πρωτοβουλία του προέδρου της χώρας τον Μάιο για πραγματοποίηση δημοψηφίσματος σχετικά με την ένταξη στο ευρώ, η οποία απορρίφθηκε από την πρόεδρο της βουλγαρικής εθνοσυνέλευσης.

Η διαδικασία ένταξης μετατοπίζεται πλέον στη θεσμική κύρωση της ιδιότητας μέλους, από το Ευρογρουπ, το ECOFIN και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Εφόσον ακολουθηθεί το σχετικό χρονοδιάγραμμα κατά την ένταξη της Κροατίας, στα μέσα του 2022, η θεσμική κύρωση θα ολοκληρωθεί εντός περίπου ενός μήνα από την έναρξή της, αποκλιμακώνοντας την αβεβαιότητα των προηγούμενων ετών για την είσοδο στο ευρώ.

EUROBANK RESEARCH

Ακριβό το μετρητό σε απομακρυσμένες περιοχές

Οι τράπεζες κλείνουν τα ΑΤΜ – Προμήθεια πάνω από 4 ευρώ σε κάθε ανάληψη επιβάλλουν ξένοι όμιλοι

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ

Μπορεί οι ψηφιακές συναλλαγές να διευρύνονται, αλλά τα μετρητά εξακολουθούν να αποτελούν ένα βασικό τρόπο πληρωμής, αναδεικνύοντας τα ΑΤΜ ως το κυρίαρχο κανάλι για αναλήψεις τόσο για τους Έλληνες όσο και για τα εκατομμύρια τουριστών που επισκέπτονται κάθε χρόνο τη χώρα μας. Με τις αναλήψεις μετρητών από ΑΤΜ άλλης τράπεζας και όχι της τράπεζας όπου διατηρούμε τον λογαριασμό μας και άρα η ανάληψη είναι δωρεάν, να διατηρούνται σε υψηλά επίπεδα της τάξης του 1 δισ. ευρώ κάθε χρόνο, το ενδιαφέρον διεθνών ομίλων για περαιτέρω διεύθυνση σε αυτό το κομμάτι της αγοράς είναι πλέον δεδομένο. Πολλώ δε μάλλον, όταν αυτή η κατηγορία των παρόχων δεν εμπίπτει στους περιορισμούς που επέβαλε πρόσφατα η κυβέρνηση σε ό,τι αφορά τη μηδενική χρέωση για ανάληψη μετρητών σε δημοτικές περιοχές όπου υπάρχει μόνο ένα ΑΤΜ τράπεζας.

Οι τράπεζες έχουν περιορίσει το δίκτυο των καταστημάτων τους τα τελευταία χρόνια, περιορίζοντας αντίστοιχα και το δίκτυο των ΑΤΜ στα συγκεκριμένα σημεία, ενώ σε άλλα επεκτείνουν το δίκτυό τους σε μια προσπάθεια να έχουν αντιπροσωπευτική γεωγραφική αντιπροσώπευση. Το κόστος ωστόσο σε περιοχές που δεν βγάζουν πλέον τα έξοδά τους από τις συναλλαγές γίνεται δυσανάλογο και με δεδομένη τη μετατόπιση σε ψηφιακά κανάλια, δημιουργείται χώρος για ανακατανομή των σημείων όπου είναι τοποθετημένα τα μηχανήματα ανάληψης μετρητών, με έμφαση στις περιοχές που οι τράπεζες μειώνουν την παρουσία τους, αφήνοντας χώρο για νέους παίκτες.

Η πρόσφατη πώληση των 850 ΑΤΜ που διέθετε η Τράπεζα Πει-

Τα τελευταία χρόνια οι τράπεζες έχουν περιορίσει το δίκτυο των καταστημάτων τους, περιορίζοντας αντίστοιχα και το δίκτυο των ΑΤΜ στα συγκεκριμένα σημεία, ενώ σε άλλα επεκτείνουν το δίκτυό τους σε μια προσπάθεια να έχουν αντιπροσωπευτική γεωγραφική αντιπροσώπευση.

Τα ΑΤΜ αποτελούν βασικό κανάλι όχι μόνο για την ανάληψη μετρητών ή τις καταθέσεις, αλλά και για τη διενέργεια άλλων συναλλαγών, όπως η πληρωμή λογαριασμών, αξιοποιώντας τεχνολογίες σαν το barcode.

ραιώς σε off site σημεία, δηλαδή σημεία εκτός τραπεζικών καταστημάτων, στον όμιλο Printec και στην εταιρεία Cashflex, που δημιουργείται για αυτό τον σκοπό, η ολοένα και μεγαλύτερη επέκταση ενός από τους μεγαλύτερους παρόχους παγκοσμίως όπως η Euronet στη χώρα μας και η πρόσφατη είσοδος στη χώρα μας του μεγαλύτερου κατασκευαστή ΑΤΜ στον κόσμο, της NCR, δείχνουν ότι οι αναλήψεις συνεχίζουν να αποτελούν έναν τομέα με επενδυτικό ενδιαφέρον με έμφαση στα σημεία όπου οι τράπεζες αποχωρούν.

Το δίκτυο της Euronet
Τέτοια σημεία είναι τόσο σε τουριστικές περιοχές, αλλά όχι μόνο. Χωριά ή οικισμοί όπως το Κομπότι Άρτας, η Σούγια Χανίων

ή ο Λεντάς στο Ηράκλειο, αλλά και δεκάδες άλλα σημεία στην ηπειρωτική Ελλάδα ή στα νησιά δεν διαθέτουν ΑΤΜ ελληνικής τράπεζας και ερμηνεύουν την παρουσία της Euronet, που αναπτύσσεται σταθερά τα τελευταία χρόνια έχοντας αναπτύξει ένα δίκτυο από 2.200 ΑΤΜ πανελλαδικά. «Έχουμε πολλά αιτήματα εγκατάστασης ΑΤΜ από όλη την Ελλάδα», εξηγεί η Ιωάννα Κρικελλή, διευθύνουσα σύμβουλος στη Euronet Card Services, σημειώνοντας ότι «πιστεύουμε στη σημασία της παροχής αυτής της υπηρεσίας και συνεχίζουμε να επενδύουμε σταθερά τα τελευταία χρόνια καλύπτοντας ολοένα και περισσότερα σημεία όλης της χώρας». Ενδεικτικό του ενδιαφέροντος που έχει ο τομέας της ανάληψης μετρητών είναι ότι με

βάση τα επίσημα στοιχεία, οι τράπεζες προσέθεσαν 200 ΑΤΜ σε όλη την επικράτεια την προηγούμενη 5ετία 2019-2023, ενώ η Euronet προσέθεσε την ίδια περίοδο 500 σημεία, καταγράφοντας υπερδιπλασία ανάπτυξη.

Οι χρέωσεις
Η χρέωση για την ανάληψη μετρητών της Euronet είναι 4,95 ευρώ ανεξαρτήτως ποσού, έναντι περίπου 1 ευρώ που χρεώνουν κατά μέσον όρο οι τράπεζες για την ανάληψη χρημάτων από ΑΤΜ άλλης τράπεζας. «Η λειτουργία ενός δικτύου ΑΤΜ και η τροφοδοσία με μετρητά είναι κοστοβόρος και επηρεάζεται από το αυξανόμενο κόστος εξοπλισμού και εγκατάστασης, συστημάτων ασφαλείας, ενοικίων των χώρων, κόστους χρήματος κ.λπ. Στο πλάι-

στο αυτό και για την κάλυψη του κόστους, οι πάροχοι της υπηρεσίας ΑΤΜ μπορούν να εφαρμόσουν προμήθειες στην ανάληψη μετρητών. Εκτός από το δίκτυό μας, στο οποίο εφαρμόζεται προμήθεια για την ανάληψη μετρητών, η Euronet αναπτύσσει και το δίκτυο ΑΤΜ χωρίς χρέωση, συμβάλλοντας με ευαισθησία στις ανάγκες των πολιτών με στόχο το δίκτυο αυτό να αριθμεί περισσότερα από 500 σημεία σε όλη την Ελλάδα, μέχρι το τέλος του 2025», σημειώνει η κ. Κρικελλή.

Το δίκτυο της Cashflex
Στο δίκτυο ΑΤΜ της Cashflex, που εξαγόρασε πρόσφατα τα off site ΑΤΜ της Τράπεζας Πειραιώς, «θα εφαρμοστεί ενιαία τιμολογιακή πολιτική για όλους τους χρήστες καρτών ελληνικών τραπε-

ζεύων, μετά το πέρας της σταδιακής ολοκλήρωσης στην αλλαγή της εξωτερικής εμφάνισης και του λογισμικού των ΑΤΜ με τα διακριτικά της νέας εταιρείας», επισημαίνει η Γεωργία Μπότσικα, γενική διευθύντρια της Printec για την Ελλάδα και την Κύπρο. Θα πρέπει να τονισθεί ότι η ευρωπαϊκή νομοθεσία υποχρεώνει όλους τους παρόχους να εφαρμόζουν ενιαία τιμολόγηση για την ανάληψη μετρητών σε όλους τους κατόχους καρτών και ανεξάρτητα από το ποιος είναι ο εκδότης της κάρτας, δηλαδή εάν η κάρτα έχει εκδοθεί από ελληνική τράπεζα ή τράπεζα του εξωτερικού. Ένα μέρος άλλωστε των εσόδων προέρχεται από τη μετατροπή συναλλάγματος, όταν η χρήση του ΑΤΜ για ανάληψη μετρητών γίνεται από κάτοικο εκτός Ευρωζώνης, διευρύνοντας και ενισχύοντας έτσι τις πηγές εσόδων των ΑΤΜ.

Οι τράπεζες, από την πλευρά τους, αναβαθμίζουν και εκσυγχρονίζουν τα ΑΤΜ που έχουν αποφασίσει να διατηρήσουν, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις αυξάνουν την παρουσία τους, προσθέτοντας κάποια σε περιοχές που εμφανίζουν υψηλή κίνηση και ουρές πελάτων. Μετά το δραστηκό κλείσιμο καταστημάτων, τα ΑΤΜ αποτελούν βασικό κανάλι όχι μόνο για την ανάληψη μετρητών ή τις καταθέσεις αλλά και για τη διενέργεια άλλων συναλλαγών, όπως η πληρωμή λογαριασμών, αξιοποιώντας τεχνολογίες όπως το barcode reader ή η τεχνολογία NFC, που επιτρέπει την ανέπαφη χρήση της κάρτας για την πραγματοποίηση συναλλαγών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία, ένα ποσοστό από 20% έως 30%, ανάλογα με την τράπεζα των συναλλαγών, αφορά πλέον πληρωμές τρίτων (όπως δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα), ενώ εκτός από τις α-

Η χρέωση για την ανάληψη μετρητών της Euronet είναι 4,95 ευρώ ανεξαρτήτως ποσού, έναντι περίπου 1 ευρώ που χρεώνουν κατά μέσον όρο οι τράπεζες για την ανάληψη χρημάτων από ΑΤΜ άλλης τράπεζας.

ναλήψεις, που αντιπροσωπεύουν το 30%, περίπου, ένα σημαντικό ποσοστό των συναλλαγών αντιπροσωπεύουν οι καταθέσεις μετρητών στους λογαριασμούς των κατόχων μέσω των ΑΤΜ.

Πόσα ΑΤΜ διαθέτουν
Με βάση τα στοιχεία, η Εθνική διαθέτει 1.400 ΑΤΜ, από τα οποία 540 στα καταστήματα και τα υπόλοιπα σε off site σημεία, η Eurobank διαθέτει 1.200, από τα οποία τα 840 είναι off site, η Πειραιώς μετά την πρόσφατη πώληση 850 ΑΤΜ, διαθέτει άλλα 367 ΑΤΜ που είναι σε off site σημεία και εκτός της συμφώνιας με την Printec, καθώς και 934 ΑΤΜ που λειτουργούν στο δίκτυο των καταστημάτων της, ενώ η Alpha Bank διαθέτει δίκτυο 1.195 ΑΤΜ, εκ των οποίων 582 σε καταστήματα.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €146.519,50.

Με οριακά κέρδη έκλεισε το ΧΑΚ την Τρίτη

Οριακά κέρδη κατέγραψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 244,22 μονάδες, καταγράφοντας άνοδο σε ποσοστό 0,06%. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 147,70 μονάδες, καταγράφοντας αύξηση επίσης σε ποσοστό 0,06%. Την ίδια ώρα η αξία των συναλλαγών βρισκόταν στις €258.103,28.

Από τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, ανοδικά έκλεισε η Κύρια Αγορά και οι Επενδυτικές Εταιρείες σε ποσοστό 0,20% και 0,62%, αντίστοιχα. Η Εναλλακτική Αγορά κατέγραψε ζημιές 0,40%, ενώ τα Ξενοδοχεία παρέμειναν αμετάβλητα.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €146.519,50 (τιμή κλεισίματος €6,12 - άνοδος 0,33%), της Logicom με €48.793,80 (τιμή κλεισίματος €3,96 - πτώση 0,50%), της Τιμεντοποιίας Βασιλικού με €24.302,60 (τιμή κλεισίματος €4,12 - πτώση 0,96%), της Demetra Holding με €16.078,65 (τιμή κλεισίματος €1,595 - άνοδος 0,63%) και της Louis Plc με €5.757,97 (τιμή κλεισίματος €0,078 - πτώση 0,64%).

Από τις μετοχές που τύχχαναν διαπραγματεύσεως, 5 κινούνται ανοδικά, 72 πτωτικά και 51 αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών περιοριζόταν σε 106.

Deloitte.

2025 Human Capital trends

Turning tensions into triumphs

Scan to explore the report

© 2025 Deloitte Limited